สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม โดยใช้แรงบันดาลใจจากตุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

(Morhom Home Decorative Items Inspire by Tung Lanna for Proud Phu Fah Resort)

T095081

โดย

นายบวรวงศ์ ยอดเมือง

รหัสนักศึกษา 46020182

ปพ.
ป238ค
2550-2551

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....95081
วัน,เดือน,ปี....20 พ.ค. 2552

b.....12035075.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2550-2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุมัติผล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....**ประธานกรรมการ**

.....**กรรมการ**

.....**กรรมการ**

.....**กรรมการ**

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	**โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม โดยใช้แรงบันดาลใจจากตุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท (Morhom Home Decorative Items Inspire by Tung Lanna for Proud Phu Fah Resort)**
ชื่อนักศึกษา	**นายบวรวงศ์ ยอดเมือง**
รหัสนักศึกษา	46020182
ภาควิชา	ศิลปอุตสาหกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

ทุกวันนี้ด้วยเทคโนโลยีที่พัฒนาไปไม่หยุดยั้งทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอ มีความสวยงามโดดเด่นและมีคุณภาพ หากแต่ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมากมายเหล่านี้กลับสร้างมลภาวะและขยะเคมีมากตามไปด้วย ผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นว่าควรดำรงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่สามารถนำความรู้ในการใช้สีจากธรรมชาติมาย้อมให้เกิดลวดลายสีสันและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม คือ การย้อมหม้อห้อม จากที่ชาวบ้านได้ลองผิดลองถูกในการพัฒนาย้อมหม้อห้อมธรรมชาติ จนปัจจุบันสามารถนำเนื้อหม้อห้อมมาสกรีนลงบนผ้าผืนได้เป็นผลสำเร็จ ทำให้ผ้าหม้อห้อมมีรูปแบบที่หลากหลายและเกิดสัมผัสแปลกใหม่

พราวภูฟ้า รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทางเลือกของการผ่อนคลายไปกับธรรมชาติ โดยมีลักษณะเป็นโฮมสเตย์ รีสอร์ท ท่ามกลางป่าและภูเขา ได้มีโครงการขยายพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตกแต่งที่พัก เพื่อให้เข้ากับธรรมชาติและเป็นการดึงดูด สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวที่มาพักด้วยเสน่ห์ของหม้อห้อมธรรมชาติ ซึ่งเดิมได้มีการนำ ตุงล้านนา เครื่องหมายของความดี ความเป็นสิริมงคล และยังหมายถึงการต้อนรับของภาคเหนือมาประดับตกแต่ง เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมธรรมชาติ สำหรับตกแต่งบริเวณที่พักให้แก่ พราวภูฟ้า รีสอร์ท โดยยังคงมีกลิ่นอายของวัฒนธรรมล้านนา จึงได้นำตุงล้านนา มาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบผลิตภัณฑ์ตกแต่งห้องพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับโครงการนี้ คือ ผลิตภัณฑ์สำหรับตกแต่งบ้านพักให้กับพราวภูฟ้า รีสอร์ท ได้จำลองห้องพักให้เสมือนกับโชว์รูมแสดงสินค้า เมื่อนักท่องเที่ยวที่พักสนใจจึงสามารถสั่งซื้อแล้วนำกลับไปเป็นของใช้หรือของที่ระลึกได้ ซึ่งประกอบไปด้วยผลิตภัณฑ์ดังนี้

1. ผ้าพาดเตียง	จำนวน	1	ชิ้น
2. หมอนอิง	จำนวน	4	ชิ้น
3. เบาะรองนั่ง	จำนวน	2	ชิ้น
4. ผ้าม่าน	จำนวน	1	ชิ้น
5. พรมรองนั่ง	จำนวน	1	ชิ้น
6. ผ้าแขวนผนัง	จำนวน	1	ชิ้น

ออกแบบลวดลายโดยการนำเอารูปร่างและความพลิ้วไหวของตุงไส้หมู มาประยุกต์เข้ากับการสกรีนหม้อห้อมย้อมไล่น้ำหนัก และนำเอาจุดเด่นของการฉลุตุงล้านนามาใช้ในการตกแต่งพื้นผิว ผสมผสานกับการตัดปะผ้า(Patchwork) เพื่อสร้างมิติและการสัมผัสที่แปลกใหม่

ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจะมีรูปแบบที่ร่วมสมัยและมีกลิ่นอายของวัฒนธรรมล้านนา มีความสวยงามของสีหม้อห้อมธรรมชาติ แล้ววัสดุที่หาได้ในประเทศ นอกจากจะสามารถนำไปตกแต่งในห้องพัก ที่พราวภูฟ้า รีสอร์ทแล้ว ยังเป็นทางเลือกใหม่ให้ผู้ที่ชื่นชอบในผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คุณพ่อ นายสมพงษ์ ยอดเมือง คุณแม่ นางชลีกร ยอดเมือง ที่ให้ความรัก การอบรมเลี้ยงดู สนับสนุน ให้กำลังใจกำลังทรัพย์ตลอดมา เข้าใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย

ขอขอบคุณ คุณยาย ฉลวย เวียงเก่า และ พรศิริ เวียงเก่า (น้ำต้า) ที่คอยส่งเสริมให้กำลังใจและทำของโปรดให้ทุกครั้งที่หลานกลับบ้าน

ขอขอบคุณ อาจารย์ศักดิ์จิระ เวียงเก่า (น้ำช้าง) ที่คอยให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและอดทนกับหลานคนนี้มาตลอด

ขอขอบคุณ อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง , ผศ.ชุลีพร วัชรานันท์, ดร.อุไรวรรณ ปิติมณียากุล, อาจารย์จารุพัชร อาชวะสมิต, อาจารย์ปาณสาร สุขสงวน และอาจารย์วินัย อุดมทรัพย์ ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ สั่งสอนเอาใจใส่และไม่หมดความพยายามกับลูกศิษย์ทุกคน

ขอขอบคุณ อาจารย์จากภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรมทุกท่านที่ทำให้รู้ว่าโลกของการออกแบบนั้นเป็นเช่นไร และยังมอบความรู้เครื่องมืออันล้ำค่าสำหรับการเดินบนโลกออกแบบใบนี้ต่อไป

ขอขอบคุณ พี่พยอม, น้าวุฒิไกร และป้าสน ที่พร้อมจะช่วยเหลือในการย้อมหม้อห้อมอย่างเต็มที่

ขอขอบคุณ พี่ๆพนักงานที่ร้านบายศรีที่เร่งงานให้และสร้างงานอย่างสุดฝีมือ

ขอขอบคุณ พี่เท็น เจ้าของพราวภูฟ้า รีสอร์ท ที่ให้ความร่วมมือรายละเอียดของรีสอร์ทที่น่าไปพักที่สุด ด้วยความเต็มใจ

ขอขอบคุณ พี่กอล์ฟ พี่ร็อตติ้ง พี่เพชร พี่หมี พี่ตอง ที่ให้เสียงหัวเราะคำแนะนำและความอุ่นใจแก่น้องรหัสเสมอ

ขอขอบคุณ ธารทิพย์(พี่ทิพย์) ที่คอยดูแล ถามทุกข์สุขและไม่เคยปฏิเสธที่จะช่วยเหลือน้องชายคนนี้

ขอขอบคุณ หนึ่ง ตู่ เพื่อนรหัสที่ถามไถ่และให้กำลังใจกัน น้องคล ที่พร้อมจะเป็นมือซ้ายให้เสมอ น้องเมย์ น้องต้า น้องตัง น้องเหมา น้องนัท น้องช้าง น้องเบล น้องต่าย น้องมินท์ น้องอ้อมน้อย น้องแพร น้องรหัสที่สามัคคีและสร้างรอยยิ้มเสมอมา

ขอขอบคุณ ศุภกร ยอดเมือง(พี่ป่าม) พี่ชายที่คอยเป็นกำลังใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนในทุกๆด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอขอบคุณ เพื่อนๆ ศอ.5 ทุกคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุข สร้างเสียงหัวเราะและรอยยิ้มตลอดมา

ขอขอบคุณ ทุกคนในบ้านสินธรที่ร่วมสร้างประสบการณ์ประทับใจมากมาย วรกิจ(กี้) ที่ต้องพึ่งพาตลอดทั้งการงาน อาหารและการท่องเที่ยว, เอกชัย(ชัย) ที่พกพากันไปทุกที่ๆใจอยาก, ภควัฒน์ (อู๋) ที่คอยสร้างและซ่อมข้าวของให้เสมอ, อิศเรศ (กอล์ฟ) ที่เป็นเพื่อนคุย ฟัง และดูไปพร้อมๆกัน, วิศรุต(เอ็กซ์) ที่คอยแนะนำเทคโนโลยีสิ่งดีๆในโลกออกแบบ, ณัฐฎา(น้ำตาล) ที่ยังห่วงใย ทะเลาะและหัวเราะด้วยกัน, กชกร(ตาม) ที่ให้คำปรึกษาที่ไพเราะและเสียงหัวเราะในเวลาเดียวกัน, ศิริจันทร์ (โบว์) ที่คอยเถียง คอยส่งเสียงปลุกให้ตื่น, อัจจิพร(เกาะ) ที่คอยเป็นมือขวาและตั้งหน้าตั้งตาสร้างรอยยิ้ม, สุวิตา(ผึ้ง) ที่คอยอ่านใจและคาดการณ์อนาคต, จาดี (ปิงเอ๋อ) ที่มีขนมแปลกๆมาเลี้ยงเพื่อนเสมอ, ชญานี(น้อยหน่า) ที่คอยวาดรูปแข่งกันและทำให้รู้สึกว่าจินตนาการสำคัญกว่าความรู้

ขอขอบคุณ เพื่อนคอร์ตแบตทุกคนที่พยายามชวนไปเที่ยวทุกครั้งถึงแม้จะรู้ว่าไม่ค่อยว่างเดินทางลำบาก

ขอขอบคุณ เพื่อน 6/1 ทุกคนที่เคยสนุกด้วยกัน สู้ด้วยกัน

ขอขอบคุณ ตัวเองที่มีความอดทน พยายาม รับผิดชอบ และสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้เป็นผลสำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ซ
สารบัญตาราง	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	5
วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ	6
ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วแนวทางแก้ปัญหา	6
ความเป็นไปได้ของโครงการ	7
ขอบเขตของโครงการ	8
แนวทางการศึกษาวิจัย	8
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2 การค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปข้อมูล	11
1 ข้อมูลเกี่ยวกับพราวภูฟ้ารีสอร์ท	11
1.1 ประวัติความเป็นมาของรีสอร์ท	11
1.2 สถานที่ตั้งและรูปแบบของโครงการ	11
1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องพักของรีสอร์ท	12
1.4 รูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิม	14
1.5 ข้อมูลด้านภูมิอากาศและช่วงเวลาการเข้าพัก	15
2 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภค	16
2.1 พฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค	16
2.2 รสนิยมของผู้บริโภค	16
2.3 ขนาดสัดส่วนของกลุ่มผู้บริโภคด้านกายวิภาค	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าหม้อห้อม	18
3.1 ประวัติความเป็นมาของผ้าหม้อห้อมของตำบลทุ่งโฮ้ง จังหวัดแพร่	18
3.2 รูปแบบของผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมจำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง จังหวัดแพร่	18
3.3 ข้อมูลพื้นฐานของการย้อมหม้อห้อม	19
3.4 เส้นใยพืชที่เหมาะแก่การย้อมหม้อห้อม	27
3.5 คุณสมบัติของผ้าหม้อห้อม	27
4 ข้อมูลเกี่ยวกับตุงล้านนา	31
4.1 ประวัติความเป็นมาของตุงล้านนา	31
4.2 รูปแบบและประเภทของตุงล้านนา	32
5 ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	42
5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าพาดเตียง	42
5.1.1 ลักษณะการใช้งาน	42
5.1.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าพาดเตียง	42
5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับหมอนอิง	43
5.2.1 ลักษณะการใช้งาน	43
5.2.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของหมอนอิง	43
5.2.3 วัสดุที่ใช้ในการทำไส้หมอนอิง	48
5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับเบาะรองนั่ง	53
5.3.1 ลักษณะการใช้งาน	53
5.3.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของเบาะรองนั่ง	53
5.3.3 วัสดุที่ใช้ในการทำไส้เบาะรองนั่ง	59
5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าม่าน	63
5.4.1 ลักษณะการใช้งาน	63
5.4.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าม่าน	63
5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าแขวนผนัง	65
5.5.1 ลักษณะการใช้งาน	65
5.5.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าแขวนผนัง	66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับพรม	66
5.6.1 ลักษณะการใช้งาน	66
5.6.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของพรม	66
บทที่ 3 การพัฒนาการออกแบบ	70
1.พัฒนาการออกแบบและการทำต้นแบบแบ่งได้ 2 ขั้นตอน	70
1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ	70
1.2 การออกแบบลวดลายผ้าและผลิตภัณฑ์	80
2. สรุปผลการออกแบบ	84
3. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์	84
บทที่ 4 การนำเสนอการออกแบบ	85
1. แผ่นเสนองานและแบบแสดงรายละเอียด	85
2. ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	91
บทที่ 5 บทสรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	109

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1. ภาพสาธิตการย้อมห้อมธรรมชาติและการนำไปซักรวมกับผ้าขาว 1
2. ภาพลักษณะของตุงล้านนาที่ใช้งานประเพณีต่างๆ 2
3. ภาพบริเวณภายใน พราวภูฟ้า รีสอร์ท 3
4. ภาพบ้านพักของ พราวภูฟ้า รีสอร์ท 4
5. ภาพแขกที่มาพักใน พราวภูฟ้า และบรรยากาศการเรียนทำอาหาร 5
6. ภาพสัญลักษณ์ของรีสอร์ท 11
7. ภาพแผนที่เส้นทางไปพราวภูฟ้า รีสอร์ท 11
8. ภาพแสดงลักษณะภายนอกของบ้านพัก 12
9. ภาพแสดงลักษณะภายนอกของบ้านพัก 13
10. ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งบริเวณชานของบ้านพัก 13
11. ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งภายในบ้านพัก 13
12. ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งภายในบ้านพัก 14
13. ภาพแสดงรูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิมของพราวภูฟ้า รีสอร์ท 14
14. ภาพแสดงอ่างล้างหน้าและหัวก๊อกที่สื่อถึงอารมณ์ขันของรีสอร์ท 14
15. ภาพแสดงรูปแบบของหมอนอิง 15
16. ภาพแสดงบรรยากาศการลอยโคมยี่เป็งในหน้าหนาว 15
17. ภาพแสดงส่วนสูงและระดับสายตา 17
18. ภาพแสดงการใช้พื้นที่เตียงนอน 17
19. ภาพตัวอย่างรูปแบบของผลิตภัณฑ์หม้อห้อมที่จำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง ร้านแก้ววรรณา 18
20. ภาพตัวอย่างรูปแบบของผลิตภัณฑ์หม้อห้อมที่จำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง ร้านแม่เหลือง 19
21. ภาพลักษณะของต้นคราม 20
22. ภาพลักษณะของต้นห้อม 22
23. ภาพตุงไจย 32
24. ภาพตุงจ้อ 32
25. ภาพตุงค่าคิง 33
26. ภาพตุงไส้หมู 33
27. ภาพตุงสิบสองราศี 34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ หน้า

28. ภาพตุงสามเหลี่ยม 34
29. ภาพตุงกระด้าง 35
30. ภาพตุงงวงช้าง 35
31. ภาพตุงราว 36
32. ภาพตุงช่อนำทาน 36
33. ภาพตุงใยแมงมุม 37
34. ภาพตุงสามหาง 38
35. ภาพผ้าพาดเตียง 42
35. ภาพหมอนขอบแบน แบบแต่งขอบด้วยกุ๊น 44
36. ภาพหมอนขอบแบนแบบมีระบาย 44
37. ภาพปลอกหมอนแบบแฉ่ม 44
38. ภาพปลอกหมอนปีก 45
39. ภาพปลอกหมอนแบบม็อค – บ็อกซ์ 45
40. ภาพปลอกหมอนแบบมุมปล่อย 45
41. ภาพปลอกหมอนหนุนจีบผีเสื้อ 46
42. ภาพปลอกหมอนแบบมุมผูก 46
43. ภาพปลอกหมอนรูปสามเหลี่ยม 46
44. ภาพปลอกหมอนซันเบิสท์ 47
45. ภาพปลอกหมอนพัฟ 47
46. ภาพปลอกหมอนยาว 47
47. ภาพปลอกหมอนยาวทรงกลมแบบแต่งขอบด้วยกุ๊น 48
48. ภาพปลอกหมอนยาวกลมชนิดมีเชือกผูกปลาย 48
49. ภาพเบาะรองนั่งชนิดถอดแยกได้ 54
50. ภาพเบาะนั่ง (Soft Mattress) 54
51. ภาพเบาะนั่ง (Cushion) 54
52. ภาพเบาะผูกเก้าอี้ (Tie-on Chair Cushion) 55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ หน้า

53. ภาพเบาะนั่งเคลื่อนที่ (Portable Mattress) 55
54. ภาพเบาะรูปกล่อง 55
55. ภาพเบาะลูกฟูก 56
56. ภาพเบาะรองนั่งแบบมีความสูง 56
57. ภาพเบาะรองนั่งแบบไม่คงรูป 56
58. ภาพเบาะรองนั่งพร้อมส่วนพิงหลัง 57
59. ภาพรูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้านป้าย่า 57
60. ภาพรูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้านชินวัตร 58
61. ภาพรูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้าน Back to the origin 58
62. ภาพรูปแบบหมอนสามเหลี่ยมของ บริษัท ไทยคาตามิ โปรดักส์ จำกัด 59
63. ภาพผ้าม่านจับจีบ 63
64. ภาพผ้าม่านแบบชักขึ้นลง 64
65. ภาพผ้าม่านแบบมู่ลี่ 64
66. ภาพผ้าม่านแบบพลาสติกบาง 65
67. ภาพผ้าแขวนผนัง 65
68. ภาพพรมแบบทั้งผืน 66
69. ภาพพรมชิ้น 66
70. ภาพการทอแบบขนห่วง 67
71. ภาพภาพการทอแบบตัด 67
72. ภาพการทอแบบตัดและแบบห่วง 68
73. ภาพการทอแบบชากกี้ 68
74. แสดงภาพแผ่นเสนองานครั้งที่ 1 70
75. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับพราวภูฟ้ารีสอร์ท 71
76. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องพักในรีสอร์ท 71
77. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย 72
78. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมหม้อห้อม 72
79. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับแรงบันดาลใจดอยตุงล้านนา 73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ หน้า

80. แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของตุงล้านนา 73
81. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง 74
82. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง 74
83. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง 75
84. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง 75
85. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง 76
86. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง 76
87. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์ 77
88. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ตารางสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์ 77
89. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกแรงบันดาลใจและเทคนิควิธี 78
90. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้ 78
91. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้ 79
92. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้ 79
93. แสดงภาพแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้ 80
94. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 80
95. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 81
96. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 81
97. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 82
98. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 82
99. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Sketch design 83
100. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Fixed design 83
101. แสดงภาพแผ่นเสนองาน Development design 84
102. แสดงภาพแบบร่างในขั้นตอนสุดท้าย 85
103. แสดงภาพแบบร่างในขั้นตอนสุดท้าย 86
104. แสดงภาพผลิตภัณฑ์และการใช้งาน 87
105. แสดงภาพผลิตภัณฑ์และการดูแลรักษา 87
106. แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของหมอนอิงและเบาะรองนั่ง วัสดุที่เลือกใช้ 88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ หน้า

107. แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าม่านและ วัสดุที่เลือกใช้ 88
108. แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของพรมรองนั่ง วัสดุที่เลือกใช้ 89
109. แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าพาดเตียง วัสดุที่เลือกใช้ 89
110. แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าแขวนผนัง วัสดุที่เลือกใช้ 90
111. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง 91
112. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิงขนาด เล็กและเบาะรองนั่ง 92
113. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ผ้าม่านกับการใช้งานจริง 93
114. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์พรมรองนั่งที่สามารถนำไปพักผ่อนกลางแจ้งได้ 94
115. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์และการใช้งาน 95
116. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิงและเบาะรองนั่ง 96
117. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง 97
118. แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง 98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

1. แสดงขนาดสัดส่วนของร่างกายที่เกี่ยวข้อง 17
2. แสดงสมบัติทางกายภาพของเส้นใยฝ้าย 27
3. แสดงสมบัติทางเคมีของเส้นใยฝ้าย 29
4. แสดงขนาดของเตียงและผ้าพาดเตียง 42
5. แสดงการเปรียบเทียบวัสดุอ่อนนุ่นภายในไส้หมอน 49
6. แสดงวิธีการถอด-ใส่ปลอกหมอน 50
7. แสดงการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของหมอนอิงสำหรับการออกแบบ 51
8. แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในหมอนอิง 52
9. แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดปลอกหมอนอิงเพื่อการทำความสะอาด 52
10. แสดงการเปรียบเทียบวัสดุที่ใช้ทำไส้ในเบาะ 60
11. แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของเบาะรองนั่งสำหรับการออกแบบ 61
12. แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในเบาะรองนั่ง 61
13. แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดเบาะรองนั่งเพื่อการทำความสะอาด 62
14. แสดงการสรุปผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในขอบเขตของโครงการ 69
15. แสดงการประเมินราคาหมอนอิง 18 X 18 นิ้ว 99
16. แสดงการประเมินราคาหมอนอิง 10 X 18 นิ้ว 100
17. แสดงการประเมินราคาพรมรองนั่ง 101
18. แสดงการประเมินราคาเบาะรองนั่ง 18 X 18 นิ้ว 102
19. แสดงการประเมินราคาผ้าม่าน 103
20. แสดงการประเมินราคาผ้าพาดเตียง 104
21. แสดงการประเมินราคาผ้าแขวนผนัง 105

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

การย้อมหม้อห้อมธรรมชาติเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่คนโบราณได้กระทำสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ต้องใช้เวลานานนับเดือนมีขั้นตอนที่ซับซ้อน โดยอาศัยความชำนาญของผู้ผลิต ต้องเผชิญกับความยากลำบากเพื่อควบคุมให้เกิดสีห้อมทุกครั้งสำหรับการย้อมผ้าย้อมหม้อจึงไม่ได้เป็นแต่เพียงผ้าสีน้ำเงินธรรมดาผืนหนึ่งเท่านั้นแต่เป็นผ้าที่นอกจากจะมีคุณสมบัติเฉพาะตัวในเรื่องกลิ่นและสีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะผืนซึ่งไม่เหมือนผ้าจากโรงงานแล้วยังแฝงด้วยความทุ่มเทแรงกายแรงใจของผู้ทำและย้อมหม้อห้อมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวเหนือที่ผู้มีความรู้ความชำนาญในการก่อหม้อห้อมและย้อมด้วยสีธรรมชาติ ส่วนใหญ่เป็นแม่ครูที่มีอายุตั้งแต่ 60-70 ปีขึ้นไป ส่วนผู้ที่มีความรู้และสนใจทำผ้าย้อมหม้อห้อมจำหน่ายมักจะเป็นกลุ่มแม่บ้านที่อายุราว 40-50 ปี จึงเป็นเรื่องน่าวิตกอย่างยิ่งว่าหากเยาวชนรุ่นหลังของเราไม่มีความสนใจเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในเรื่องนี้และไม่เห็นความสำคัญในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์จากหม้อห้อมแล้ว อีกไม่นานเราคงเหลือแต่ชื่อของ "หม้อห้อม" ไว้เป็นความทรงจำที่น่าเศร้าของภูมิปัญญาของท้องถิ่นต่างๆ อีกเรื่องหนึ่งที่ถูกลืมเลือนไปจากสังคมไทยในที่สุด(http://province.prd.go.th/phrae/page33.htm, 2549)

ทุกวันนี้สิ่งที่เรียกว่าผ้าหม้อห้อมหรือเสื้อหม้อห้อมที่เห็นกันอยู่ทั่วไปนั้น ร้อยละแปดสิบไม่ใช่หม้อห้อมจริงๆ แต่เป็นเสื้อหรือผ้าสีน้ำเงินที่ได้จากการย้อมด้วยสีสังเคราะห์ทางเคมี วิธีสังเกตคือ หากเป็นผ้าหม้อห้อมของจริง เวลาถูกน้ำสีจะไม่ตกแต่น้ำห้อมที่ออกจากเสื้อหรือผ้าจะมีสีเหลืองปนเขียวจางๆและไม่กินผ้าขาวผืนอื่น หากเป็นผ้าที่ย้อมด้วยสีห้อมเคมี สีที่ตกออกมาก็จะเป็นสีน้ำเงินและสามารถติดผ้าขาวอื่นด้วย ผ้าหม้อห้อมแท้จะไม่ทนแสงและแรงขัดถู เมื่อใช้ไปเป็นเวลานานขึ้นเงาตะเข็บ ถึงแม้จะซีดเก่าอย่างไรก็ยังดูสวยงาม นี่ก็เป็นเสน่ห์อีกอย่างที่ยากจะเลียนแบบ

ภาพที่ 1 : ภาพสาธิตการย้อมห้อมธรรมชาติและการนำไปซักรวมกับผ้าขาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้รูปแบบของผ้าหม้อห้อมในปัจจุบันยังต้องการการพัฒนาด้วยกรรมวิธี และเทคนิคที่หลากหลายเพื่อให้เกิดลวดลายบนผืนผ้า และมีเอกลักษณ์ที่ดึงดูดความสนใจของกลุ่มผู้บริโภค ในหลายระดับ ประกอบกับเทคโนโลยีที่พัฒนามาเพื่อรองรับกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ ให้สามารถลบข้อจำกัดและเพิ่มคุณภาพให้กับสิ่งทอในปัจจุบัน

ตุง เป็นภาษาพื้นเมืองของทางภาคเหนือ หมายถึง ธง เป็นสัญลักษณ์ของความดี ความเป็นสิริมงคล มีความเป็นมาคู่กับประวัติพุทธศาสนาและวิถีชีวิต ความเชื่อของชาวล้านนาตั้งแต่สมัยโบราณ ชาวล้านนามีความเชื่อว่าการถวายตุง ให้เกิดความสุขสวัสดิ์แก่ตนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่และเพื่อเป็นสื่อนำวิญญาณของผู้ที่ถวายทานตุงให้ขึ้นไปสู่สวรรค์ โดยการนำตุงมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เป็นเครื่องสักการะ เป็นพุทธบูชา ประกอบพิธีกรรมทั้งมงคลและอวมงคล เป็นสัญลักษณ์การทำบุญ การเฉลิมฉลอง สร้างบุญกุศลแก่ตนเองและอุทิศให้แก่ผู้ล่วงลับ

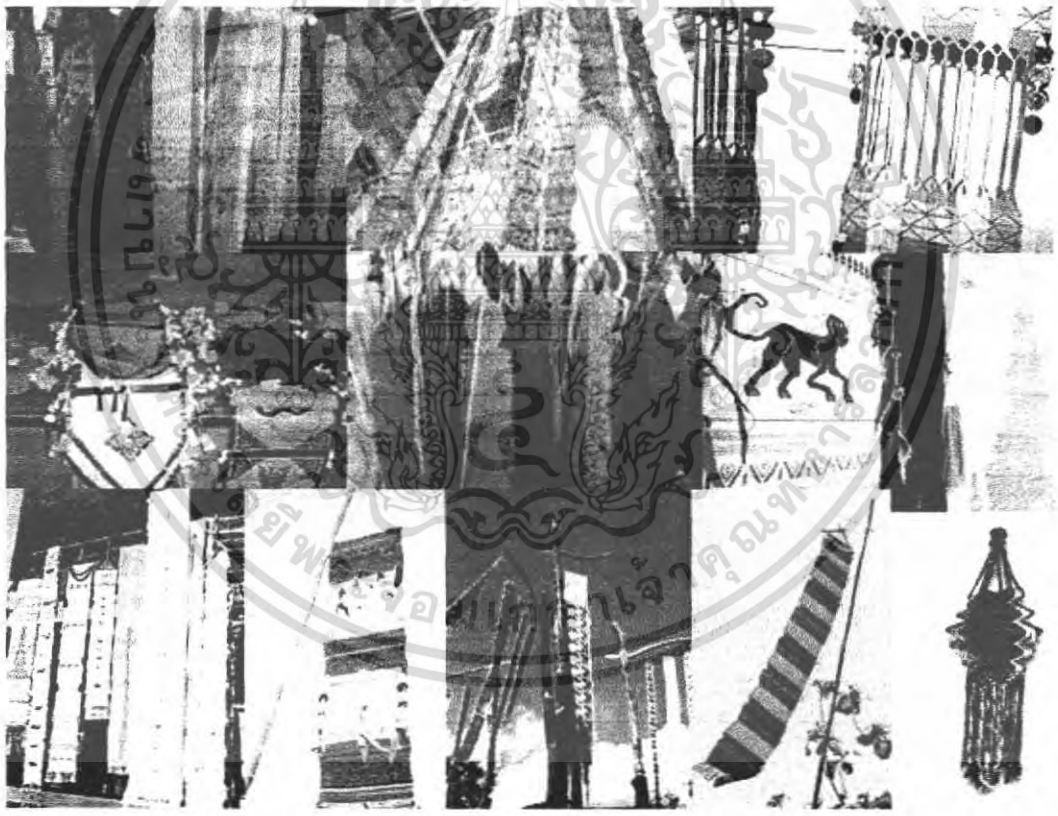

ภาพที่ 2 : ภาพลักษณะของตุงล้านนาที่ใช้งานประเพณีต่างๆ

แต่ละพิธีกรรมจะใช้ตุงต่างชนิดให้เป็นเอกลักษณ์ เช่น เมื่อเห็นตุงไจย ผู้คนจะทราบทันทีว่าวัดจะต้องมีงานปอยหลวง หากเห็นตุงไส้หมูจะต้องทราบทันทีว่าเป็นหน้าปีใหม่ หรือสงกรานต์เป็นต้น ในเทศกาลสงกรานต์เมื่อเดินทางไปภาคเหนือแล้วจะเห็นตุงพลิ้วไสวต้อนรับลูกหลานชาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหนือกลับบ้านอย่างอบอุ่น จึงเห็นตุงประดับอยู่อย่างสวยงามในทุกเทศกาลของชาวเหนือ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของล้านนา ความเข้าใจคติความเชื่อเกี่ยวกับตุงนอกจากเป็นการอนุรักษ์ความเป็นวิถีชีวิตพื้นบ้านไว้ได้แล้ว ยังสะท้อนถึงความเข้มแข็งของวัฒนธรรมล้านนา

วัตถุดิบที่นำมาประดิษฐ์ผืนของตุง คือ ผ้าทอ และกระดาษประเภทต่าง ๆ เช่น กระดาษสา กระดาษแก้ว กระดาษว่าว ผ้าฝ้าย ไนลอนนอกจากนี้มีตุงบางชนิดที่ทำจากเหล็กสังกะสี แผ่นไม้ วัสดุคงรูปต่างๆ ความงามของตุงจะวัดกันที่ลวดลาย และ สีสันแต่งแต้มประดิษฐ์ลงไปที่ผืนตุง (http://www.welcome2thai.com/welcome/welcome_article.th.html?id=35, 2546)

ธงในอดีตกาลยุคก่อนประวัติศาสตร์เปรียบเสมือนตัวกลางเชื่อมโยง ในการติดต่อระหว่างสิ่งศักดิ์สิทธิ์กับมนุษย์หรือระหว่างคนต่อคนด้วยกัน รูปแบบชนิดของธงได้มีการพัฒนาอยู่ตลอดมา โดยมีปัจจัยความเชื่อดั้งเดิมของคนเผ่านั้น ๆ ศาสนา สังคม การเมืองและการค้าเป็นตัวแปรที่สำคัญ ธง ตุง ทางภาคเหนือของไทย เท่าที่พบนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิดมีสีสัน และความสวยงามมาก ในส่วนของตุงที่ใช้ในพิธีมงคลนั้นจะไม่ยึดติดอยู่กับรูปแบบชนิดใดตลอดไป ในขณะที่ตุงที่ใช้ในงานอวมงคลนั้นจะมีลักษณะชนิดรูปแบบที่ค่อนข้างแน่นอนมากกว่าเสมอ (http://www.stjohn.ac.th/Department/info/tung.html)

จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้กล่าวมาทั้ง การย้อมหม้อห้อมธรรมชาติ และประเพณีประดับตุงล้านนา ผู้ดำเนินโครงการได้เล็งเห็นถึงความเชื่อมโยงทางการออกแบบเพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความแปลกใหม่ แต่ยังแฝงกลิ่นอายของความเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าไปด้วย

พราวภูฟ้า รีสอร์ท ทางเลือกของการผ่อนคลายไปกับธรรมชาติ ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,150 เมตร อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เปิดให้บริการกับนักท่องเที่ยว โดยมีลักษณะเป็นโฮมสเตย์ รีสอร์ท ท่ามกลางป่าและภูเขา ที่นี่ผู้มาพักจะได้สัมผัสกับการบำบัดด้วยธรรมชาติ อากาศที่บริสุทธิ์ และกิจกรรมต่างๆ เช่น ขี่ช้าง ปั่นจักรยาน ว่ายน้ำ ระบายสี เรียนทำอาหาร ลอยโคมยี่เป็ง นวดแผนไทย และการเดินเที่ยวชมสวนผีเสื้อและสวนกล้วยไม้ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

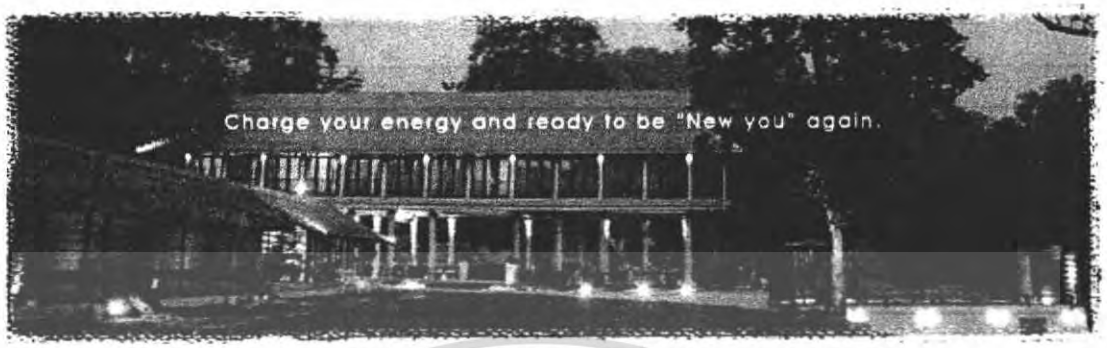

ภาพที่ 3 : ภาพบริเวณภายใน พราวภูฟ้า รีสอร์ท

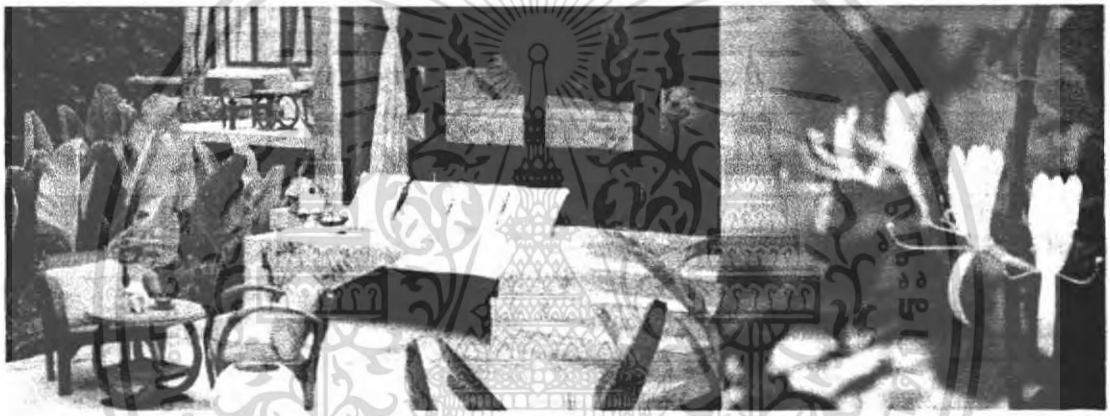

ภาพที่ 4 : ภาพบ้านพักของ พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 5 : ภาพแขกที่มาพักใน พราวภูฟ้า และบรรยากาศการเรียนทำอาหาร

นอกจากนี้ในส่วนของผลิตภัณฑ์ทางรีสอร์ทยังได้เปิดให้ผู้ที่มาพักและสนใจ สามารถสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีในรีสอร์ท ไม่ว่าจะเป็น เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งต่างๆ ที่ร่วมสมัยแต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของธรรมชาติจากท้องถิ่น เช่นหมอนลายผ้าบาติก ซึ่งทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่เสมอ แต่ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในพราวภูฟ้ายังขาดผลิตภัณฑ์ที่ทำจากหม้อห้อม ซึ่งมีเสน่ห์และเอกลักษณ์เฉพาะตัวดังที่กล่าวมาแล้ว

ดังนั้น ผู้ดำเนินโครงการนี้จึงมุ่งหวังที่จะผสานความสัมพันธ์ทางด้านการผลิตผ้าหม้อห้อมให้สอดคล้องกับการนำไปใช้งานของพราวภูฟ้ารีสอร์ท โดยพัฒนาเทคนิคและกรรมวิธีตกแต่งต่างๆ บนผ้าและเส้นใยธรรมชาติจากพืช มาประยุกต์ใช้เช่น บาติก การมัดย้อม การถัก และการทอ ซึ่งการออกแบบผลิตภัณฑ์ครั้งนี้ได้เลือก ตำบลทุ่งโฮ้ง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นแหล่งผลิต เพราะเป็นชุมชนที่มีความรู้ความสามารถในการทำผ้าหม้อห้อมเป็นอย่างดี แต่ยังขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และปรับปรุงให้ทันยุคสมัย ผู้ดำเนินโครงการจึงสนใจที่จะศึกษาการออกแบบเดหะสิ่งทอจากหม้อห้อม โดยจะนำแรงบันดาลใจจากตุงล้านนามาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบ ลวดลายที่ทันสมัยแปลกใหม่ แต่ยังคงไว้ซึ่งกลิ่นอายของวัฒนธรรมล้านนา ภูมิปัญญาที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมา ทั้งยังเป็นการสร้างงานและรายได้แก่ชุมชน สามารถสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยว และเผยแพร่หัตถกรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้เป็นศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ความสำคัญของปัญหา

การย้อมหม้อห้อมเป็นวิถีชีวิตที่ดำเนินไปพร้อมกับธรรมชาติซึ่งมีมานาน เนื่องจากคนสมัยก่อนแทบทุกครัวเรือนในจังหวัดแพร่จะมีหม้อสำหรับย้อมห้อมเพื่อใช้กันเอง ในการดำรงชีวิตด้วยอาชีพเกษตรกรรม วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้หม้อห้อมกลายเป็นสินค้าที่มีเพียงคนบางกลุ่มสนใจและนำมาใช้งานจริง ตามยุคสมัยปัจจุบันวัฒนธรรมไทยได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากตะวันตกครอบงำ ทำให้คนรุ่นใหม่ไม่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาที่สะสมมา อาจจะด้วยปัจจัยหลายๆ อย่างเช่นภาพลักษณ์ ความเป็นของท้องถิ่น ลักษณะการใช้งานในชาวสวน แต่ทุกวันนี้เนื่องจากเทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวล้ำเกินจิตใจของมนุษย์ ทำให้โลกเกิดปัญหามลภาวะ สิ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมาใหม่บางอย่างอาจสวยงาม แต่เบื้องหลังกลับแฝงไว้ด้วยขยะ สิ่งที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้นตอของการเกิดปัญหาที่ยิ่งใหญ่ เช่น ภาวะโลกร้อน ปัจจุบันนี้ มนุษย์จึงพยายามหันกลับมาสู่ความเป็นธรรมชาติ โดยที่ยังต้องการความสะดวกสบายสามารถตอบสนองความต้องการในทุกๆ ด้าน ดังนั้นจากการทดลอง พัฒนามาจากรุ่นสู่รุ่น และได้รับการรับรองว่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญคือปลอดภัยต่อมนุษย์ ไม่ทำให้เกิดการแพ้ คงน่าเสียดายที่การย้อมหม้อห้อมธรรมชาตินี้จะกลายเป็นแค่ของสำหรับ ผู้เฒ่า ที่คนรุ่นใหม่อย่างเรารู้จักเพียงเพราะมันคือ เครื่องแต่งกายสีน้ำเงินของคุณยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ

1. เพื่อออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม ซึ่งมีแรงบันดาลใจจากตุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท
2. เพื่อศึกษาความหมายของตุงล้านนา และนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม

ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ปัญหา

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. การย้อมหม้อห้อมมีปัญหาของสีที่ไม่สามารถควบคุมโทนสีได้	1. ศึกษากระบวนการย้อมสีธรรมชาติและเทคนิคที่ทำให้ได้น้ำหนักสีตามต้องการ
2. ลวดลายที่ล้าสมัยไม่มีการพัฒนา	2. พัฒนาออกแบบลวดลายให้ร่วมสมัย โดยศึกษาจากเทรนด์ในปัจจุบัน และทดลองเทคนิคอื่นๆ ผสมผสานกับเอกลักษณ์ท้องถิ่น และทดลองย้อมสีธรรมชาติอื่นๆมาผสมผสาน เช่น มะเกลือ ใบมะม่วง ครั่ง
3. ผ้าที่ใช้ย้อมส่วนใหญ่เป็นผ้าดิบหรือผ้าอุตสาหกรรม มีเนื้อแข็งและขาดความหลากหลาย	3. ศึกษาและทดลองดูคุณสมบัติของเส้นใยหลากชนิดเพื่อนำมาย้อม และถักหรือทอให้ได้สัมผัสที่แตกต่างแปลกใหม่ให้หม้อห้อม เช่น ป่าน ปอ กระจูด ใยกัญชง กก ผักตบชวา ใยสับปะรด เป็นต้น
4. ตุงล้านนา ศิลปวัฒนธรรมทางภาคเหนือที่ใช้ในประเพณีต่างๆนับวันจะเลือนหายไปจากใจเยาวชนรุ่นหลัง	4. นำจุดเด่นหรือความหมายของตุงล้านนามาประยุกต์ใช้ในการออกแบบให้สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวันที่แฝงกลิ่นอายของวิถีชีวิตท้องถิ่น เช่น ภาพเงาของรูปทรงการฉลุลวดลายต่อกัน หรือรูปแบบของสัตว์ที่ใช้ทำลวดลายลงบนตุง เป็นต้น
5. พราวภูฟ้า รีสอร์ท มีความสนใจที่จะนำผ้าหม้อห้อมมาใช้ตกแต่ง แต่ขาดผู้ผลิตที่จะสามารถผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของโครงการได้	5. ผู้ดำเนินโครงการจะนำองค์ความรู้ในการผลิตและการออกแบบมาใช้เพื่อพัฒนาการย้อมหม้อห้อมให้ เกิดความแปลกใหม่ ทันสมัย และสามารถใช้ได้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นไปได้ของโครงการ

ด้านนโยบาย

พราวภูฟ้า รีสอร์ท มีนโยบายที่จะปรับปรุงในส่วนของการตกแต่งและออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในรีสอร์ท ตามแนวความคิด ความต้องการให้รีสอร์ทเป็นหน้าร้านที่ให้ลูกค้าได้ทดลองใช้สินค้า ก่อนที่จะตัดสินใจ เป็นเป้าหมายเพื่อเพิ่มรายได้ให้ทางรีสอร์ทนอกจากสร้างความประทับใจและเอกลักษณ์ในใจของแขกที่มาพัก

ด้านเศรษฐกิจ

เนื่องจากคู่แข่งทางการค้าด้านสิ่งทออย่างเช่น จีน หรือเวียดนาม สามารถควบคุมการผลิตให้ราคาต่ำมาก จึงส่งผลกระทบให้อุตสาหกรรมสิ่งทอในไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตต้องล่มสลาย เพราะไม่สามารถแข่งขันด้านการตลาด เทคโนโลยี และค่าแรงได้ ระบบหัตอุตสาหกรรม หรือ SMEs จึงเป็นทางเลือกที่น่าจะเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นได้ โครงการนี้จึงช่วยส่งเสริมให้เกิดอาชีพที่สนับสนุนให้ชาวบ้านท้องถิ่นที่ผลิตผ้าหม้อห้อมมีรายได้และเพิ่มคุณภาพสินค้าไปสู่สายการผลิตอื่นนอกเหนือจากเครื่องแต่งกาย

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

โครงการนี้เป็นการส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดกันมา และเป็นการผลิตที่ปลอดภัยต่อระบบธรรมชาติที่เสื่อมลงทุกวัน

ด้านการออกแบบ

โครงการนี้เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม ที่ได้แรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตในท้องถิ่นธรรมชาติคือ ตุงล้านนา โดยจะนำเทคโนโลยีด้านสิ่งทอผสมผสานกับเทคนิคการออกแบบลวดลาย ให้สามารถผลิตในระบบหัตอุตสาหกรรมได้จริง

สรุปความเป็นไปได้ของโครงการ

โครงการนี้มีความเป็นไปได้ในทุกด้าน ทั้งการตอบสนองต่อเศรษฐกิจในปัจจุบัน แนวโน้มทิศทางของการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรต่อโลก ตลอดจนการออกแบบพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยนำการผสมผสานของวัสดุ เทคนิค และภูมิปัญญา เข้าไว้ด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของโครงการ

1. ออกแบบเคหะสิ่งทอภายในบริเวณห้องนอนจากผ้าหม้อห้อม ออกแบบภายใต้แนวความคิดของ พราวภูฟ้า รีสอร์ท โดยผลิตภัณฑ์จะได้รับแรงบันดาลใจจากตุงล้านนา
2. ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่จะทำการออกแบบ มีดังนี้

1. ผ้าพาดเตียง	จำนวน	1	ชิ้น
2. หมอนอิง	จำนวน	4	ชิ้น
3. เบาะรองนั่ง	จำนวน	2	ชิ้น
4. ผ้าม่าน	จำนวน	1	ชิ้น
5. พรม	จำนวน	1	ชิ้น
6. ผ้าแขวนผนัง	จำนวน	1	ชิ้น

แนวทางการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของพราวภูฟ้า รีสอร์ท
   - ศึกษาประวัติความเป็นมาและนโยบายของพราวภูฟ้า
   - ศึกษารูปแบบสัญลักษณ์ บรรยากาศและการตกแต่ง
   - ศึกษาสภาพแวดล้อมและปัญหาที่พบ
2. ศึกษาเรื่องราวความเป็นมาและการนำไปใช้ของตุงล้านนา
3. ศึกษาข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ
   - ศึกษาลักษณะทางกายภาพและวิธีใช้งาน
   - ศึกษาขนาดสัดส่วนของผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอ
4. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกายภาพเชิงกลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ
5. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภค
   - ศึกษาพฤติกรรมและลักษณะการใช้งาน
   - วิเคราะห์และสรุปผลความต้องการของผู้บริโภคที่มีผลต่อการออกแบบ
6. ศึกษาเกี่ยวกับเส้นใยธรรมชาติอื่นที่มีคุณสมบัติสามารถย้อมสีหม้อห้อมได้
7. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ
   - ศึกษาลวดลายผ้าทอพื้นฐานและเทคนิคเกี่ยวกับการทอ
   - ศึกษาเทคนิคและทดลองการทำผ้าบาติก ด้วยบล็อกเทียน
   - ศึกษาเทคนิคการถัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศึกษาและทดลองการย้อมหม้อห้อมให้ได้งานที่แปลกใหม่
- ศึกษาและทดลองการย้อมสีธรรมชาติอื่นๆมาผสมผสาน
- ศึกษาแนวโน้มของผลิตภัณฑ์ในอนาคต

8. ศึกษาด้านการตลาด
    - ศึกษาผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงในท้องตลาดเพื่อทราบ ปัญหาและการแก้ไข
    - ศึกษาคู่แข่งทางการตลาด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. รูปแบบผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอภายในห้องนอนจากหม้อห้อมสำหรับ พราวภูฟ้า รีสอร์ท
2. พัฒนางานด้านผลิตภัณฑ์จากหม้อห้อมให้มีความทันสมัยมากขึ้น
3. เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กลับผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าจากผ้าหม้อห้อม
4. ทำให้คนรุ่นใหม่มองเห็นถึงความงามของวัฒนธรรมท้องถิ่นและนำไปประยุกต์ใช้ได้
5. ช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์เคหะสิ่งทอท้องถิ่นให้สร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

โฮมสเตย์ บ้านพักประเภทหนึ่งที่พัก ท่องเที่ยว พักร่วมกับเจ้าของบ้าน และนักท่องเที่ยวมีจุดประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีของเจ้าบ้าน ซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

เคหะสิ่งทอ ของใช้ตกแต่งบ้านที่ทำจากสิ่งทอที่เป็นทั้งผ้าผืนหรือเส้นใยต่างๆ

หัตถอุตสาหกรรม งานอุตสาหกรรมหัตถกรรมในครัวเรือนที่ทำกันอยู่ทั่วไปในท้องถิ่นชนบทและอุตสาหกรรมหัตถกรรมที่พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีการใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิตบางขั้นตอนหรือเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาด

ตุง - ความหมาย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ เรียกว่า ตะขาบ น. หมายถึง ธงชนิดหนึ่ง ทำด้วยแผ่นผ้าเป็นชิ้นๆ เย็บติดกันไปเป็นพืด มีไม้สอดระหว่างชิ้น ทำให้มีลักษณะคล้าย ตะขาบ ขนาดกว้าง ยาวตามความต้องการ มักแขวนไม้ยอดเสาหงส์ตามหน้าวัด
- สภาวัฒนธรรมจังหวัด เชียงราย ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ผ้าแถบกว้างประมาณ ๘ - ๑๒ นิ้ว ยาวประมาณ ๓ - ๔ เมตร ประดับด้วยดอกไม้หรืออื่นๆ ตัวตุงอาจทอเป็นลวดลายหรือใช้กระดาษติดให้สวยงามด้วยก็ได้ แขวนไว้ในทางตั้งให้ห้อยลงมาเป็นของประดับเป็นเครื่องหมายแสดงความปีติ มีสีสวยงามส่วนใหญ่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษ หรือแผ่นไม้กระดาน หรือทองเหลือง หรือตะกั่ว หรือเหล็ก หรือเงิน หรือทองคำก็มี
- พระธรรมวิมลโมลี ผู้อำนวยการหอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ ให้ความหมายว่าตุง เป็นภาษาถิ่นภาคเหนือ หมายถึง ธง ในภาษาไทยภาคกลางตรงกับลักษณะของธงอินเดียประเภท “ ปฏากะ ” มีลักษณะเป็นแผ่นใช้ห้อยลงมาโดยผูกติดกับปลายไม้หรือเสา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปข้อมูล

1.ข้อมูลเกี่ยวกับพราวภูฟ้ารีสอร์ท

1.1 ประวัติความเป็นมาของรีสอร์ท

ภาพที่ 6 : ภาพสัญลักษณ์ของรีสอร์ท

พราวภูฟ้า รีสอร์ท ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ.2005 ทางเลือกของการผ่อนคลายไปกับธรรมชาติ ตั้งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,150 เมตร อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ประมาณ 5 ไร่ บ้านพัก 9 หลัง เปิดให้บริการกับนักท่องเที่ยว โดยมีลักษณะเป็น โฮมส-เตย์ รีสอร์ท ท่ามกลางป่าและภูเขา ที่นี่ผู้มาพักจะได้สัมผัสกับการบำบัดด้วยธรรมชาติ อากาศที่บริสุทธิ์ และกิจกรรมต่างๆ เช่น ขี่ช้าง ปั่นจักรยาน ว่ายน้ำ ระบายสี เรียนทำอาหาร ลอยโคมขี่เป็นวงแผนไทย และการเดินเที่ยวชมสวนผีเสื้อและสวนกล้วยไม้ เป็นต้น

1.2 สถานที่ตั้งและรูปแบบของโครงการ

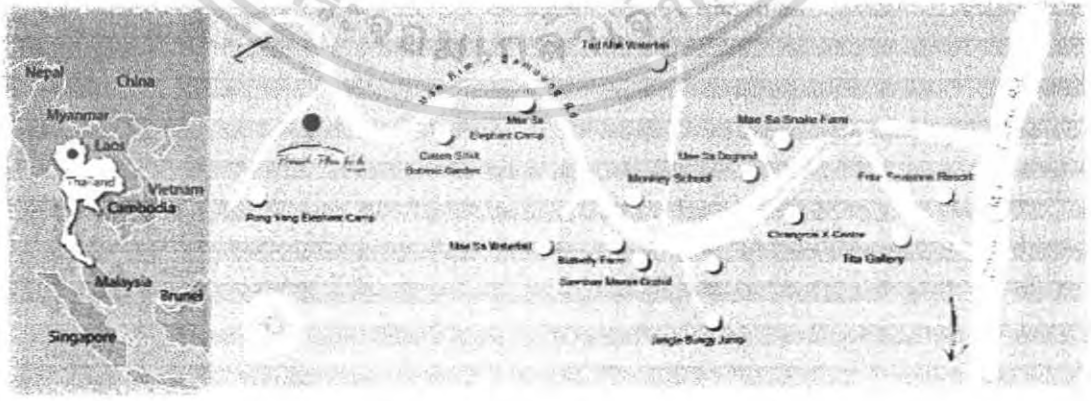

ภาพที่ 7 : ภาพแผนที่เส้นทางไปพราวภูฟ้า รีสอร์ท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ก่อตั้งรีสอร์ทต้องการให้บรรยากาศที่พักค่อนข้างเย็นสามารถมาได้ตลอดปี จึงตั้งอยู่บนภูเขา อำเภอแม่ริม-สะเมิง ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 30 กิโลเมตร ซึ่งไม่ไกลมากแต่ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างสมบูรณ์

โครงการ พราวภูฟ้า รีสอร์ท บ้านพักตากอากาศสไตล์ธรรมชาติบำบัด โดยบ้านพักทุกหลังจะมีลำธารไหลผ่านและแบ่งสัดส่วนให้ความเป็นส่วนตัวสำหรับแขกที่มาพัก

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องพักของรีสอร์ท

ห้องพักถูกแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. Relaxant Villa บ้านพักเพื่อการผ่อนคลายได้แก่ บ้านหลังที่ 4 และ 5 สำหรับแขกที่ต้องการห้องพัดลมราคา 4,500 บาทต่อคืน

2. Private Villa บ้านพักเพื่อความเป็นส่วนตัว พร้อมเครื่องปรับอากาศ ได้แก่ บ้านหลังที่ 1,2,3,6,7 และ8 ราคา 5,500 บาทต่อคืน

3. Honey Moon Villa บ้านพักสำหรับการดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ พร้อมเครื่องปรับอากาศ ได้แก่บ้านหลังที่ 9 ราคา 7,000 บาทต่อคืน

การตกแต่งภายในและภายนอกอาคาร

การตกแต่งโดยรวมของรีสอร์ทจะเป็นสไตล์ร่วมสมัยที่ผสมผสานทั้งความสากลของสถาปัตยกรรมและศิลปะที่มีกลิ่นอายจากธรรมชาติของท้องถิ่น ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะการตกแต่งได้ 2 ลักษณะดังนี้

1. ลักษณะการตกแต่งภายนอกอาคาร

ส่วนของบ้านพักต่างๆ จะใช้โครงสร้างของปูนกับไม้เป็นหลัก โดยจะเป็นกึ่งสไตล์ยุโรป มีชานหน้าบ้านเพื่อไว้เป็นพื้นที่สำหรับผ่อนคลายใกล้ชิดกับธรรมชาติที่สุด พยายามใช้สีสันให้กลมกลืนไปกับธรรมชาติและมีกระจกแผ่นใหญ่เพื่อสามารถมองเห็นวิวได้รอบด้าน นอกจากนี้ยังมีสนามหญ้าและสวนให้สามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้

ภาพที่ 8 : ภาพแสดงลักษณะภายนอกของบ้านพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 9 : ภาพแสดงลักษณะภายนอกของบ้านพัก

ภาพที่ 10 : ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งบริเวณชานของบ้านพัก

2. ลักษณะการตกแต่งภายในอาคาร

ภายในห้องพักส่วนใหญ่จะใช้สีเรียบสีอ่อนเพื่อความผ่อนคลาย แต่จะเล่นสีสันที่ของตกแต่งที่สามารถเปลี่ยนได้เรื่อยๆ แทน เช่น ปลอกหมอน ที่รองนั่ง เป็นต้น เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่ทำจากไม้สีธรรมชาติ

ภาพที่ 11 : ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งภายในบ้านพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

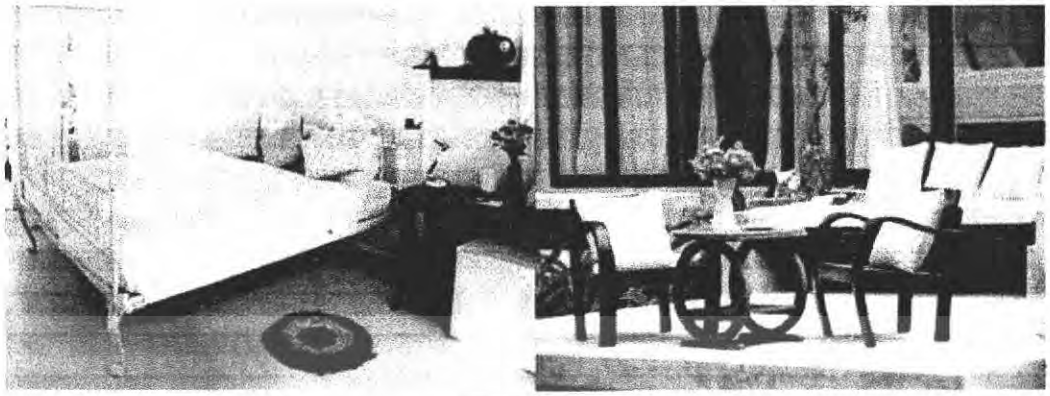

ภาพที่ 12 : ภาพแสดงลักษณะการตกแต่งภายในบ้านพัก

1.4 รูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิม

ในส่วนของผลิตภัณฑ์ทางรีสอร์ทยังได้เปิดให้ผู้ที่มาพักและสนใจ สามารถสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีในรีสอร์ท ไม่ว่าจะเป็น เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งต่างๆ ที่ร่วมสมัยแต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของธรรมชาติจากท้องถิ่น เช่นหมอนลายผ้าบาติก ลูกบิดรูปกระต่ายที่แกะสลักด้วยไม้ ซึ่งทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

ภาพที่ 13 : ภาพแสดงรูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิมของพราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 14 : ภาพแสดง อ่างล้างหน้าและหัวก๊อกที่สื่อถึงอารมณ์ขันของรีสอร์ท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 15 : ภาพแสดงรูปแบบของหมอนอิง

1.5ข้อมูลด้านภูมิอากาศและช่วงเวลาการเข้าพัก

เนื่องจากที่ตั้งของรีสอร์ทอยู่บนภูเขา จึงทำให้อากาศเย็นตลอดปีสามารถเข้าพักใช้บริการได้ทุกเดือน ในช่วงปลายเดือนธันวาคมอากาศจะค่อนข้างหนาว อุณหภูมิต่ำสุดจะต่ำกว่า 5 องศาเซลเซียส ในช่วงเวลาปกติของหน้าร้อนอุณหภูมิจะไม่สูงเกิน 25 องศาเซลเซียสในตอนกลางคืน ในระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม-3 มกราคม จะเป็นช่วงเวลาที่แขกเข้าพักมากที่สุด จำเป็นต้องจองล่วงหน้า

ภาพที่ 16 : ภาพแสดงบรรยากาศการลอยโคมยี่เป็งในหน้าหนาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภค

2.1 พฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค

- ประเภทของแขกที่มาพัก : คนไทย 40% ชาวต่างชาติ 60% และชาวต่างชาติที่มาพักก็มีทั้งที่มาจาก ยุโรป และเอเชีย
- อายุ : ประมาณ 30 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะมี สองประเภท คือ คู่รักหนุ่มสาว และครอบครัวใหม่
- รายได้ : 50,000 บาทขึ้นไป
- ระดับการศึกษา : การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- อาชีพ : นักออกแบบ สถาปนิก นักแต่งเพลง ศิลปิน ผู้จัดการ

2.2 รสนิยมของผู้บริโภค

รสนิยม : เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างสูง และอาชีพทางด้านการออกแบบจึงนิยมสินค้าจากวัสดุธรรมชาติ, นิยมสินค้าที่ได้รับการออกแบบ งานศิลปะ และงานหัตถกรรม

สถานะทางสังคม : ระดับกลางถึงสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

2.3 ขนาดสัดส่วนของกลุ่มผู้บริโภคด้านกายวิภาค

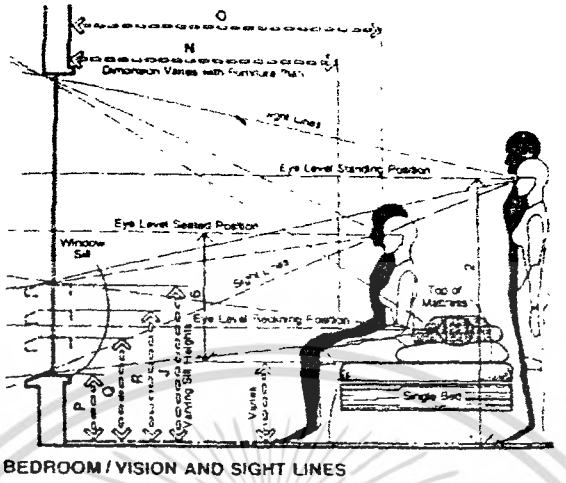

ภาพที่ 17 : ภาพแสดงส่วนสูงและระดับสายตา

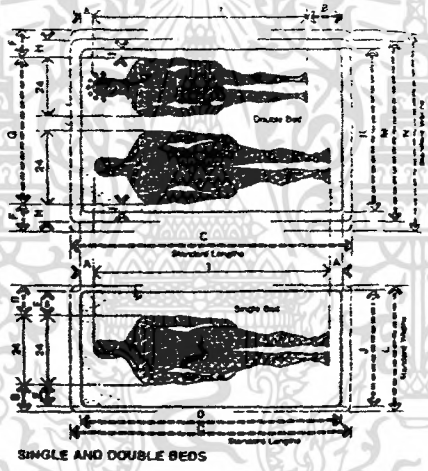

ภาพที่ 18 : ภาพแสดงการใช้พื้นที่เตียงนอน

ตารางที่ 1 : แสดงขนาดสัดส่วนของร่างกายที่เกี่ยวข้อง

หมายเลข	มิติส่วนต่างๆของร่างกาย	ชาวไทย		ชาวต่างชาติ	เฉลี่ย
		ชาย	หญิง		
1	ความสูงยืน	166.5	154.2	180.6	170.4
2	ความสูงระดับสายตา(ยืน)	155.1	143.2	170.5	159.8
3	ความสูงระดับสายตา(นั่ง)	75.9	69.6	96.4	84.6
4	องศาการมอง(ซ้าย-ขวา)	54-54	54-54		54-54
5	องศาการมอง(ขึ้น-ลง)	30-30	30-30		30-30

ที่มา : Human Dimension and Interior Space: A Source Book of Design Reference Standards(Hardcover), Julius Panero and Martin Zelmik, Whitney library of design, 1998

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

95081

3 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าหม้อห้อม

3.1 ประวัติความเป็นมาของผ้าหม้อห้อมของตำบลทุ่งโฮ้ง จังหวัดแพร่

แม้ว่าการย้อมสีครามแพร่หลายในทุกภูมิภาคของโลกนี้มานับพันปีมาแล้ว วิธีการที่ใช้คล้ายคลึงกัน แต่ก็มีการสันนิษฐานกันว่า ที่เมืองแพร่นั้น การทำผ้าหม้อห้อมติดตัวมากับผู้คนที่อพยพเข้าเมืองแพร่ ด้วยเหตุของการสงคราม ซึ่งก็มีการกวาดต้อนผู้คนมาเพื่อให้เป็นกำลังการผลิต

การอพยพนั้นมีอยู่ 2 ช่วง ในราวรัชสมัยของพระเจ้ากรุงธนบุรี โดยเจ้าเมืองใจ๋เจ้าผู้ครองนครแพร่ ก็ได้ผู้คนเชื้อสายไทยลื้อมาจากเชียงแสน นำมาไว้แถบบ้านพระหลวง บ้านถิ่น และ ช่วงสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ที่ไทยส่งกองทัพไปถึงลาว ได้คนเชื้อสายไทยพวนมาไว้ที่ทางทิศเหนือของเมืองแพร่ คือ บริเวณวัดสวรรค์นิเวศน์ ซึ่งภายหลังก็ย้ายไปบ้านทุ่งโฮ้งปัจจุบัน

คนทั้งสองเชื้อสายมีความชำนาญในการย้อมสีครามจากพืชพรรณธรรมชาติ คือ คราม ห้อม และ ห้อมเครือ จึงมีการทอ ตัดเย็บ ย้อม เสื้อผ้าสีครามออกมาใช้เป็นเสื้อผ้าทำงานในเรือกสวนทุ่งนา

ด้วยคุณสมบัติของผ้า ความทนทาน หรือ ราคา หรือความเชื่อที่ว่าใส่ผ้าย้อมครามแล้วไม่มีกลิ่นอับ ทำให้หม้อห้อมแพร่โด่งดังไปทั่วประเทศ จนมีคำกล่าวว่า "ใครมาเมืองแพร่แล้วก็ต้องซื้อหม้อห้อม"

ด้วยตลาดที่กว้างขึ้นการแข่งขันด้านราคาสูงขึ้น การผลิตที่สะดวกสบายขึ้น ทำให้วิถีการผลิตแบบเดิมนั้นหายไป

3.2 รูปแบบของผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมจำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง จังหวัดแพร่

ภาพที่ 19 : ภาพตัวอย่างรูปแบบของผลิตภัณฑ์หม้อห้อมที่จำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง ร้านแก้ววรรณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 20 : ภาพตัวอย่างรูปแบบของผลิตภัณฑ์หม้อห้อมที่จำหน่ายที่ตำบลทุ่งโฮ้ง ร้านแม่เหลือง

3.3 ข้อมูลพื้นฐานของการย้อมหม้อห้อม

หม้อห้อม เป็นขบวนการย้อมผ้าที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย ซึ่งชื่อนี้มาจากภาษาไทยพื้นเมืองเหนือ จากคำว่า หม้อ และคำว่า ห้อม รวมเข้าด้วยกัน โดยหม้อเป็นภาชนะอย่างหนึ่งที่ใช้ในการบรรจุน้ำหรือของเหลวต่างๆทั้งขนาดเล็กและใหญ่ ส่วนห้อมเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง อยู่ในตระกูล Acanthaccac เจริญเติบโตได้ดีในที่ที่มีแสงรำไร มีความชุ่มชื้นสูง ชาวบ้านจะนำเอาลำต้นและใบมาหมักในน้ำตามกรรมวิธีที่สืบทอดกันแต่โบราณกว่า 2000 ปี จะได้น้ำเป็นสีกรมท่า เรียกว่าน้ำห้อม ใช้ในการย้อมผ้าขาวให้เป็นสีกรมท่า เรียกกันว่า "ผ้าหม้อห้อม"

สีครามที่เกาะจับเส้นใยฝ้ายจัดเป็นสารอินทรีย์จำพวกแอนทราควิโนน(Ahthraquione) มีไดควิโนน(Diquinone) ต้นตอของสีครามที่ได้เนื้อสีมาจากใบคราม มีสารจำพวก กลูโคไซด์อินดิแคน (Glucoside indicant) ซึ่งไม่มีสีแต่ละลายในน้ำ ถูกไฮโดรไลส์ด้วยแอนไซน์ในธรรมชาติ แยกน้ำตาลกลูโคสออก ส่วนที่เหลือเรียกว่า อินดอกซิล(Indoxyl) ซึ่งเป็นสารที่ไม่มีสีเช่นกันแต่ละลายในน้ำได้ อินดอกซิลเมื่อถูกออกซิไดส์ได้ง่ายโดยผ่านออกซิเจนในอากาศจะเกิดเป็นสีคราม โดยผ่านการผสมผสานกับปูนขาว(เป็นสารที่ช่วยในการประสานให้เกิดเนื้อครามเกาะรวมตัวกัน) เนื่องจากครามไม่ละลายในน้ำจึงเป็นสีย้อมไม่ได้ ในภาวะเช่นนี้ต้องรีดิวส์สีครามโดยเปลี่ยนเป็นสารลิวโค อินดิโก(Leuco Indigo) ซึ่งไม่มีสีเรียกว่า อินดิโก้ไวท์ (Indigowhite) หรืออาจอยู่ในรูปเกลือแอลคาไลของสีคราม ซึ่งไม่มีสีละลายน้ำได้เช่นกัน สารไม่มีสีละลายน้ำได้นี้สามารถแทรกเข้าไปในเนื้อผ้าขณะย้อม แต่หลังจากย้อมแล้วคลี่ผ้าสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศ สารลิวโคจะถูกออกซิไดส์กลับไปเป็นครามสีน้ำเงินที่ไม่ละลายน้ำดังเดิม ผ้าครามจึงโดดเด่นเรื่องสีติดทน นอกจากนี้ยังมีกลิ่นครามธรรมชาติอีกด้วย(สีครามที่ใช้ย้อมเส้นใยฝ้ายคือสีครามในสภาพรีดิวส์ สีครามที่เกาะจับเส้นใยฝ้ายคือสีครามสภาพออกซิไดส์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งที่มาของสีครามมาจากพืชหลายสกุล พืชสกุลที่ให้ปริมาณครามมากและคนไทยนิยมนำมาทำสีครามมากที่สุด คือ ต้นครามอยู่ในสกุล Indigofera เป็นสกุลต้นไม้ตระกูลถั่ว(Facaceae) พบได้ทั่วโลกในภูมิศาสตร์เขตร้อนไปจนถึงเขตอบอุ่น ได้แก่ เอเชีย แอฟริกา อเมริกากลาง อเมริกาใต้ ใบครามมีลักษณะเป็นมันหรือมีขน ใบส่วนใหญ่แยกเป็นใบย่อยๆ ดอกมีขนาดเล็กเป็นพวง หรือกระจุก ผลมักเป็นฝัก สกุลนี้มีประมาณ 700 สายพันธุ์ รองลงมาคือ ห้อม พืชที่อยู่ในตระกูล Acanthaceae เป็นพืชที่มีใบอยู่ตรงข้ามกัน เมื่อใบโตเต็มที่จะมีขนาดเท่ากับฝ่ามือ เจริญเติบโตได้ดีในที่ที่มีแสงรำไร มีความชุ่มชื้นสูง ความคงทนของสีน้ำเงินเข้มของคราม ทำให้สีครามเป็นสีย้อมสำคัญของชาวอินเดีย อียิปต์และโรมันในสมัยโบราณ ทั้งยังเป็นที่รู้จักในอังกฤษและเปรูโบราณ สีครามยังเคยถูกใช้ในอเมริกาสำหรับการย้อมฝ้าย และใช้ย้อมสีกรมท่าสำหรับผ้าขนสัตว์

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นคราม

ภาพที่ 21 : ลักษณะของต้นคราม

ชื่อ	คราม(ทั่วไป) ครามดอย(ภาคเหนือ) ครามเล็ก
ชื่อทางวิทยาศาสตร์	Indigofera elliptica Roxb
วงศ์	Legumiosae
ชื่อสามัญ	-
ลักษณ์ทางพฤกษศาสตร์	เป็นไม้พุ่มขนาดเล็กมีอายุเพียงฤดูเดียว (Annual Plant) ใบมีลักษณะเป็นใบประกบแบบขนนก ลำต้นสูงประมาณ 1 เมตร ออกดอกเป็นช่อเล็กปลายยอดและกิ่งยอดที่แตกตามข้อ ผลมีลักษณะเป็นสีน้ำตาล แตกฝักได้เมล็ดขนาดเล็กสีน้ำตาลอ่อน รูปทรงกระบอกอยู่ภายในฝักประมาณ 8-10 เมล็ด
นิเวศวิทยา	เป็นพรรณไม้ในเขตร้อนชื้น กระจายพันธุ์อยู่แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย พม่า ลาว ฯลฯ เจริญเติบโตได้ดีในที่โล่งแจ้งในธรรมชาติ เมล็ดที่ร่วงหล่นจะงอกใหม่ เจริญเติบโตในหน้าฝน และเมล็ดแก่จะอยู่ในช่วง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฤดูหนาว จะมีช่วงวงจรชีวิตอยู่ในเดือนพฤษภาคมถึงธันวาคม แต่สามารถเก็บเมล็ดนำมาปลูกเลี้ยงได้ตลอดปี

ประโยชน์ ใช้ลำต้นและใบเป็นพืชย้อมสี ให้สีครามออกน้ำเงิน

การขยายพันธุ์ เพาะเมล็ดการเก็บฝักแก่ในช่วงประมาณเดือนตุลาคม-พฤศจิกายนโดยจะเก็บฝัก มาผึ่งแดดอ่อนให้แห้ง ประมาณ 2-3 แดด เพื่อเก็บรักษาไว้เพาะพันธุ์ การขยายพันธุ์จะทำได้โดยการแกะเมล็ดออกจากฝัก แล้วนำไปเพาะในกระบะแล้วแยกปลูก หรือสามารถเพาะกล้าในถุงปลูกขนาดเล็ก เมื่อต้นกล้าแข็งแรงและมีใบอ่อน 3-5 ใบ ก็นำไปปลูกในหลุม หรือแปลงปลูก

การเตรียมหลุม/แปลงปลูก และการปลูก

เตรียมแปลงหรือหลุมปลูก โดยย่อยดินให้ร่วนซุยคลุกด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักพอประมาณแล้วจึงนำต้นกล้าจากกระบะเพาะ หรือถุงเลี้ยงกล้าลงปลูก ในการย้ายกล้าควรมีดินติดกล้าให้มาก พยายามอย่าให้รากขาดมาก จะทำให้ต้นกล้าเหี่ยวเฉาง่าย และควรย้ายปลูกในช่วงอากาศและแสงแดดไม่ร้อนจัดหลังจากปลูกให้รดน้ำให้ชุ่มหรือถ้าแสงแดดจัดควรพลางแสงในช่วง 2-3 วันแรก เพื่อให้ตั้งตัวได้เร็วขึ้น

การดูแลรักษา ครามเป็นพืชที่ชอบเจริญเติบโตในที่แจ้ง น้ำไม่ท่วมขัง ควรให้น้ำปานกลาง โดยปกติสามารถเติบโตได้ดีเป็นธรรมชาติ แต่ถ้าปลูกในแปลงเกษตรอาจชิดกันผิดธรรมชาติไป ก็ควรให้ปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักเพิ่มธาตุอาหารเพื่อให้เจริญเติบโตได้ดีขึ้น

ศัตรูพืชและการป้องกัน ในด้านศัตรูพืช ครามที่นำมาปลูก มักจะเกิดปัญหาเรื่องยอดและใบหงิกงอ สาเหตุเกิดจากเพลี้ยอ่อนดูดน้ำเลี้ยงที่บริเวณยอดทำให้ใบหงิกม้วนงอ ต้นทรุดโทรม เก็บผลผลิตได้น้อย การกำจัดอาจใช้สมุนไพร เช่น น้ำหมักใบยาสูบ หรือ น้ำสบู่เข้มข้นฉีดพ่นและไล่เพลี้ยก่อน ถ้ามีปริมาณมากและรุนแรง อาจใช้ยาฆ่าแมลงเช่น เซฟวิน 85 ฉีดพ่น 1-2 ครั้ง จากนั้นใช้สมุนไพรฉีดช่วยภายหลัง

การเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาหลังเก็บเกี่ยว

ครามนิยมเก็บเกี่ยวส่วนของใบและกิ่ง ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม ซึ่งจะเลือกเก็บเฉพาะใบที่แก่จัดมีใบสีเข้มในการเพาะปลูกจะสามารถเก็บได้ 3 ครั้ง ในช่วงฤดูฝนชาวบ้านในจังหวัดแพร่จะเก็บครามในช่วงเดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มิถุนายน-กรกฎาคม เพื่อนำมาหมักและเก็บหัวครามเข้มข้นตามกรรมวิธีการหมัก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบต่อกันมา หัวครามจะมีลักษณะคล้ายดินโคลนสีน้ำเงินเข้ม หล่อเลี้ยงด้วยน้ำเล็กน้อยเพื่อป้องกันหัวครามแห้งเกินไป โดยจะนำหัวครามที่ได้ใส่ลงไปในปี๊บขนาด 20 ลิตร ซึ่งภายในบรรจุด้วยถุงพลาสติกเพื่อเก็บไว้จำหน่ายในปัจจุบัน(ปีพ.ศ.2547) ราคาหัวครามประมาณกิโลกรัมละ 200 บาท ซึ่งสามารถเก็บไว้ใช้ได้นานเป็นปี

ข้อมูลของต้นห้อม

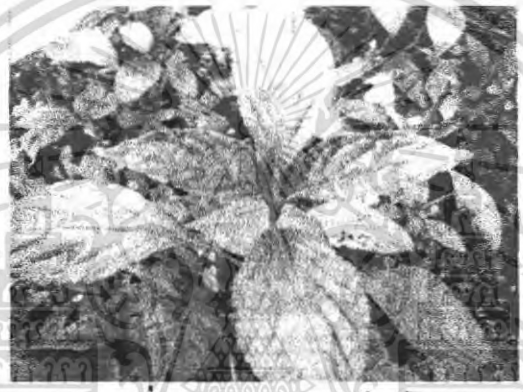

ภาพที่ 22 : ลักษณะของต้นห้อม

ชื่อ	ห้อม(เหนือ), ห้อมเมือง(น่าน)
ชื่อทางวิทยาศาสตร์	Baphicacanthus cusia (Nees) Bremak. (Strobilanthes flaccidiolius(Nees Imlay)
วงศ์	Acantheae
ชื่อสามัญ	-
ลักษณ์ทางพฤกษศาสตร์	ไม้พุ่ม ลำต้นตั้งตรง สูงได้ถึง 1 เมตร ลำต้นและเหง้ารูปทรงกระบอก บริเวณข้อโป่งพอง ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปวงรี กว้าง 2.5-6 ซม. ยาว 5-16 ซม. ขอบใบหยักฟันเลื่อยละเอียด ดอกช่อ ออกที่ซอกใบ มีดอกย่อยหลายดอก กลีบดอกสีม่วง เชื่อมติดกันเป็นหลอดโค้งงอเล็กน้อย ผลแห้งแตกได้ เมล็ดแบนสีน้ำตาล
ประโยชน์	ใช้ลำต้นและใบเป็นพืชย้อมสี ให้สีออกครามน้ำเงินเข้มเกือบดำ ใช้เป็นยาพื้นบ้านล้านนา ใช้ใบต้มน้ำดื่มแก้ไข้ ปวดศีรษะเนื่องจากหวัด เจ็บคอ หลอดลมอักเสบ ต่อมทอนซิลอักเสบ ตาอักเสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุดิบที่ใช้ในการย้อมผ้าหม้อห้อม

ในการย้อมผ้าหม้อห้อมต้องมีการจัดเตรียมวัตถุดิบที่จำเป็นให้พร้อมวัตถุดิบจะประกอบด้วย เนื้อคราม (Kram Paste) ปูนขาว (Lime Paste) และน้ำด่าง (Alkline lye Solution) ซึ่งมีรายละเอียดการเตรียมดังนี้

1. การเตรียมเนื้อห้อมหรือคราม (Indigo Paste)

เวลาที่เหมาะในกับการเก็บเกี่ยวต้นครามคือเวลาเช้าตรู่ ในขณะที่ใบครามยังสดอยู่ ให้นำต้นครามที่ตัดและมัดแล้ว ลงแช่ในโอ่งทิ้งไว้ 2 คืน สาร Indigan ก็จะหลุดออกจากใบห้อมหรือครามไปผสมกับน้ำในโอ่ง แยกกากใบและต้นห้อมหรือครามออกทิ้ง ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนได้น้ำห้อมข้นพอ ซึ่งจะออกเป็นสีเขียวเหลือง นำปูนขาว (Lime paste) ประมาณ 3 กำมือ ผสมน้ำและขยี้ให้ละลายผสมลงในโอ่งที่หมักครามแล้ว ตีให้ปูนขาวและน้ำคราม ผสมเป็นเนื้อเดียวกัน จนเกิดฟองสีฟ้ากลิ่นเน่าของใบจะเปลี่ยนเป็นกลิ่นดี เมื่อหยุดตีฟองก็จะแตกหายไปอย่างรวดเร็ว แสดงว่าได้เนื้อครามคุณภาพดี ถ้าฟองแตกตัวช้า แสดงว่า ครามไม่มีคุณภาพ การหมักอาจจะนานเกินไปจนเนื้อครามเน่า ปล่อยให้เนื้อห้อมหรือครามตกตะกอน 2-3 วัน และดูว่าน้ำที่อยู่เหนือตะกอนเริ่มใส จึงรินน้ำทิ้งและนำเนื้อห้อมหรือครามที่ข้นเหนียวเหมือนโคลนไปเก็บไว้ในหม้อดินเผา เทน้ำด่างที่ได้จากขี้เถ้าของเปลือกไม้และต้นไม้บางชนิด เพื่อหล่อเลี้ยงไม่ให้แห้ง จะสามารถเก็บไว้สำหรับย้อมได้ตลอดปี

ที่มา : วรธารี วัยยะภักดี :โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าหม้อห้อม ,วิทยานิพนธ์ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2548.

2. การเตรียมน้ำด่าง

การเตรียมน้ำด่างสามารถทำได้โดยนำพรรณไม้นานาชนิดมาเผาจนเป็นขี้เถ้าเพื่อนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการย้อมสีธรรมชาติ พรรณไม้ที่ใช้เผาเป็นขี้เถ้า ได้แก่ มะละกอแห้ง เปลือกลูกนุ่น กิ่งใบของต้นจามจุรี ต้นกล้วย ต้นเพกา ไม้โกงกาง เปลือกลูกมะพร้าว พรรณไม้ที่กล่าวมานี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามแต่สูตร นำขี้เถ้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ใส่ไว้ในโอ่งดินเผาสำหรับหมักน้ำด่าง หรืออีกวิธี โดยใช้หม้อที่ก้นรั่วใส่ขี้เถ้าเอาไว้เทน้ำให้ไหลผ่าน รองน้ำด่างใส่ไว้ในหม้อดิน น้ำด่างจะไม่กัดภาชนะ ทิ้งไว้จนนอนก้น หากขี้เถ้าจืดก็เปลี่ยนใหม่ จัดเตรียมไว้ให้พอกับการใช้งาน ผู้ที่มีความชำนาญเมื่อสัมผัสก็จะรู้ว่าน้ำด่างมีคุณภาพหรือไม่ เวลาสัมผัสแล้วไปล้างมือจะรู้สึกลื่นๆ เป็นใช้ได้ บางครั้งใช้วิธีชิมดูว่าเค็มมากน้อยเพียงใด ควรรักษาความเข้มข้นของน้ำด่างเอาไว้เพราะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเข้มข้นสามารถเสื่อมไปได้ สารที่ได้จากน้ำด่างเป็นตัวช่วยให้เกิดปฏิกิริยาในการย้อมสีธรรมชาติ เป็นส่วนสำคัญในการก่อสีครามในกระบวนการย้อม

ในอดีตช่างย้อมนิยมใช้เหล็กแช่ในน้ำส้มจนเป็นสนิมแล้วกรองจะได้สีน้ำตาลแดงเอาไว้เป็นส่วนผสมในการย้อม

ส่วนผสมที่มีคุณสมบัติช่วยให้สีเกาะติดได้แก่ เกลือแกง และ ขี้เถ้า

ปูนขาวปูนแดงมีคุณสมบัติช่วยให้สีเข้ม

เปลือกต้นมะขามจะมีรสฝาดมีคุณสมบัติช่วยไม่ให้สีตก

3. การเตรียมผ้าสำหรับย้อม

วัตถุประสงค์เพื่อกำจัดเอาสิ่งสกปรก เช่น ไขมัน และอื่นๆ ออกจากผ้าดิบก่อนที่จะนำไปย้อมสี วิธีต้มแยกไขมัน

1. สำหรับผ้าดิบหนัก 1 กิโลกรัม จะใช้ส่วนประกอบดังนี้

- น้ำสะอาด 20 ลิตร (1 : 20)
- โซดาแอส (Na2CO3) 2 %
- โซดาไฟ (NaOH) 2 %
- สบู่เทียม (Wetting agent) 2 %

2. ต้มฝ้ายในสารละลายที่มีส่วนประกอบดังข้อ 1. ให้เดือดนาน 30 – 45 นาที

3. ล้างด้วยน้ำให้สะอาดแล้วนำไปตากให้แห้ง ผ้าที่ได้สามารถนำไปฟอกขาว หรือย้อมสีเข้มต่อไป

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผ้าหม้อห้อม

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผ้าหม้อห้อม มีดังนี้

1. โอ่งดินขนาดใหญ่สำหรับการแช่หมักทำสีจากต้นห้อมและย้อม
2. ถังแช่ขี้เถ้า
3. กาละมังขนาดใหญ่สำหรับบรรจุน้ำธรรมดา
4. ตะกร้าไม้ไผ่ตาห่างปากกว้างขนาดพอที่จะวางครอบปากหม้อ
5. ถุงมือพลาสติก
6. ราวตากผ้า นิยมใช่ราวไม้ไผ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การก่อหม้อหรือการเตรียมหม้อย้อม(Preparing Dyeing Pot)

ในการย้อมห้อมหรือคราม เป็นกรรมวิธีผลิตเฉพาะตัว ต้องอาศัยความชำนาญ การลองผิดลองถูก และการสืบทอดมาเป็นเวลานาน

ส่วนผสมและสารประกอบในการก่อหม้อห้อม

1. เนื้อสีห้อมหรือคราม	3	กก.
2. กรดธรรมชาติ	1	กก. ต่อน้ำ 5 ลิตร
3. ปูน	1	กก.
4. สารแทนนิน	1	กก. ต่อน้ำ 10 ลิตร
5. น้ำขี้เถ้า	10	ลิตร
6. น้ำหมัก	5	ลิตร

สารที่ใช้ในการดูแลน้ำย้อม

Mordant Tannin น้ำตาล กรด ปูน น้ำด่าง เพกา(พืชที่มีรสฝาด) กล้วย อ้อย เหล้า มะขาม มะเฟือง มะกรูด

"กรด" ช่วยลดความเป็นด่าง และช่วยจับยึดสีความเงาคงทนของสี ทนต่อการซักฟอกและขัดถู คงทนต่อแสงแดด

สูตรหม้อห้อม นางสาวพะยอม คำวาง

1. เนื้อสีห้อม ปูน น้ำด่าง ใช้ในปริมาณเท่ากับการก่อหม้อใหม่
2. เปลือกเพกาสด หรือเปลือกเพกาแห้งต้ม 1 กก. : น้ำ 10 ลิตร
3. น้ำหมัก (หมักจากพืชที่มีสารที่ต้องการ)
4. ข้าวต้มผสมนมข้น
5. มะขาม มะเฟืองเปรี้ยว มะกรูด

(สามารถใช้สารที่มีอยู่ในพืชที่มีคุณสมบัติที่เหมือนกันใช้ทดแทนกันได้)

ให้นำเนื้อคราม (Kram Paste) ปูนขาว (Lime Paste) และน้ำด่าง (Alkline lye Solution) มาผสมกันในอัตราส่วนที่จะทำให้น้ำในหม้อย้อมมีความสมดุลของสภาวะความเป็นกรดและด่าง เมื่อผสม 3 อย่างนี้แล้ว สิ่งสำคัญที่ต้องเอาใจใส่ดูแลอย่างสม่ำเสมอคือ การ "โจกคราม" การโจกคราม คือ การทำให้อากาศผ่านเข้าไปในน้ำครามด้วยกรรมวิธีง่ายๆ โดยการนำภาชนะ เช่น ขันตักน้ำ ตักส่วนผสมในหม้อย้อม ยกขึ้นสูงจากปากหม้อประมาณ 1 ฟุต แล้วค่อยๆ เทน้ำครามลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในหม้อเหมือนเดิม ทำอยู่เช่นนี้ 5-10 นาที จึงปล่อยทิ้งไว้ และทำการโจกทุก 12 ชั่วโมง คือ เช้าและเย็น

วิธีย้อมห้อมหรือคราม (Dyeing)

นำเส้นฝ้ายหรือผ้าที่จะย้อม มาแช่น้ำจนเข้าเนื้อดี ทุบหรือบิบให้ผ้าหรือฝ้ายอิ่มน้ำ เพื่อให้ดูดซึมสีได้อย่างสม่ำเสมอ ไม่ทำให้ผ้าด่าง บิดน้ำออกให้หมาด และนำไปแช่ในหม้อย้อม ขยำผ้าให้เข้ากับน้ำย้อม จนความข้นของสีในหม้อจางลง นำผ้าขึ้นผึ่งในที่ร่มให้ถูกอากาศ ให้ทำปฏิกิริยากับ ไอออกซิเจน รอการนำมาย้อมใหม่อีกครั้ง เพื่อให้สีเข้มขึ้น ต้องตากผ้าให้แห้งก่อนลงย้อม เพื่อให้สีติดแน่นและดูดซึมสีครามได้ง่ายขึ้น ซักผ้าทุกครั้งด้วยน้ำหลังจากลงย้อม เมื่อได้สีที่ต้องการ ให้ซักผ้าในน้ำเย็นจนกระทั่งน้ำที่ซักใส

ที่มา : วรธารี วัยยะภักดี :โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าหม้อห้อม ,วิทยานิพนธ์ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2548.

กรรมวิธีแก้ปัญหาการย้อมคราม

หม้อห้อมหรือคราม หรือเรียกตามภาษาชาวบ้านว่า หม้อนิล การย้อมห้อมครามจึงเรียกกันว่า การจุบหม้อนิล (จุบ แปลว่า ชุบ) ผ้าที่ย้อมห้อมหรือครามแล้วจึงเรียกว่า ผ้าจุบหม้อนิล หรือ ผ้าหม้อนิล ซึ่งตามความเชื่อ เชื่อกันว่า หม้อนินนั้นมีแม่นิลรักษาหม้ออยู่ เมื่อใดหม้อนิลไม่ให้สี เรียกกันว่า หม้อนิลตาย หรือหม้อนิลหนีไป เกิดจากส่วนผสมของห้อมหรือคราม ด่าง และปูนขาวไม่ได้สัดส่วนที่ถูกต้องจึงไม่เกิดปฏิกิริยา

- ถ้าหม้อจางมากเนื่องจากใส่เนื้อห้อมหรือครามไม่พอ ก็เติมเนื้อห้อมลงไปอีก
- ถ้าน้ำด่างไม่เข้มข้นหรือเด็มพอ ก็ให้เติมน้ำด่างลงไป
- ถ้าปูนขาวน้อยไป ก็ต้องเพิ่มปริมาณปูนขาวอีก
- แต่ถ้าหม้อเด็มเพราะปูนขาวมากเกินไป ก็ต้องหาวิธีการแก้โดยการนำหัวขมิ้นเหลืองมาล้างแล้วทุบใส่ลงไปในหม้อ
- ถ้าเด็มจัดเพราะใส่น้ำด่างมากเกินไป ก็ต้องลดความเป็นด่าง โดยให้เติมอ้อย สับปะรด หรือเหล้าขาวลงในหม้อย้อม ก็ถือว่าเป็นการเซ่นไหว้ แล้วหม้อนินก็จะกลับมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 เส้นใยพืชที่เหมาะแก่การย้อมหม้อห้อม

เนื่องจากสีห้อมย้อมธรรมชาติเป็นสีแวตที่ได้จากการสกัดต้นห้อมและต้นคราม จะสามารถย้อมติดได้ดีในเส้นใยพืช ได้แก่ ฝ้าย ลินิน ใยกัญชา ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสามารถย้อมลงบน ป่าน ปอ ได้ แต่หากเส้นใยพืชนั้นมีความเป็นพืชสมุนไพรสูงหรือมีน้ำมันในตัวมาก จะไม่สามารถย้อมสีห้อมธรรมชาติได้

ที่มา : www.thaitextile.org

3.5 คุณสมบัติของผ้าหม้อห้อม

- เป็นผ้าที่มีกลิ่นเป็นเอกลักษณ์ สัตว์จำพวกงูและแมลงไม่ชอบ
- เป็นผ้าย้อมสีธรรมชาติที่มีความทนทานต่อการตากแดดและการซัก
- เนื้อผ้ามีน้ำหนักเบา สวมใส่สบายอากาศถ่ายเทสะดวก
- สีย้อมเข้มทำให้ไม่เปื้อนง่าย เมื่อสวมใส่ทำงานในไร่นาแล้วนำมาซักยังคงดูสะอาด ดูแลรักษาง่าย

ผ้าฝ้าย

ฝ้ายเป็นเส้นใยพืชที่มีความสำคัญและมีการใช้งานกว้างขวางมากที่สุด สามารถใช้งานได้หลากหลาย อาจใช้เป็นฝ้าย 100% หรือฝ้ายผสมกับเส้นใยอื่นได้แทบทุกชนิด ใยฝ้ายเริ่มปลูกและใช้เป็นใยผ้าในประเทศอินเดียเกือบ 5000ปีมาแล้ว ส่วนคนไทยใช้ผ้าฝ้ายเป็นเครื่องนุ่งห่มกันมาช้านาน และเชื่อได้ว่าปลูกฝ้ายทอผ้ากันในสมัยสุโขทัยตอนต้น ฝ้ายไทยมีคุณภาพดีแต่ใยค่อนข้างหยาบ

ที่มา : http://www.tmsic.in.th/pic/doc/

ตารางที่ 2 : ตารางแสดงสมบัติทางกายภาพของเส้นใยฝ้าย

1. ลักษณะภายนอก	ฝ้ายจากธรรมชาติมีลักษณะคล้ายหลอดแบนบิด ควั่นกันเป็นเกลียว พื้นที่หน้าตัดเป็นเม็ดถั่วตรงกลางเป็นรู ซึ่งเกิดจากท่อส่งน้ำตามแกนกลางของเส้นใย ผิวของเส้นใยไม่เรียบ และทึบแสง
2. ความยาวเส้นใย	เส้นใยแต่ละเส้นมีความยาวอยู่ในช่วง 1/8–2 ½ นิ้ว (3.0-63.0 มม.)
3. สี	ปกติฝ้ายมีสีขาว บางชนิดอาจพบมีสีครีม หรือสีน้ำตาล
4. ความมัน	มีความมันน้อย ถ้าผ่านการทำชุบมัน (Mercerized)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ความแข็งแรง	ปานกลาง เมื่อเปียกน้ำฝ้ายมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น 10-20% เส้นใยยาวจะแข็งแรงกว่าใยสั้น ทำให้เกิดแรงเสียดทานมากกว่า
6. ความทนแรงดึง	ปานกลาง เส้นใยยาวจะทนต่อแรงดึงได้สูงกว่าใยสั้น
7. การยืดตัว	ยืดตัวดีกว่าลินิน แต่ต่ำกว่าไหมและขนสัตว์ เกลียวฝ้ายที่เกิดตามธรรมชาติทำให้มีการยืดตัวที่ดีและนำมาปั่นเป็นด้ายได้ง่าย ความยืดหยุ่นขึ้นอยู่กับปริมาณความชื้นที่มีอยู่ในเส้นใย ในสภาวะธรรมดา ใยฝ้ายจะยืดหยุ่นได้ค่อนข้างต่ำใยฝ้ายยืดออกได้ประมาณ 3-7%และแทบจะไม่หดเข้าที่เดิม แต่ถ้านำไปแช่น้ำจะค่อย ๆ พองตัวออกและเข้าที่เดิมได้
8. การคืนตัวจากแรงอัด	ฝ้ายมีความสามารถในการคืนตัวภายหลังที่ถูกกดทับได้ต่ำเกิดการยับง่าย ปัจจุบันมีวิธีตกแต่งเพื่อช่วยแก้ปัญหาการยับลดลงเรียกว่าWrinkle-free
9. ความคงรูป	คงรูปได้ดี ไม่ยืดไม่หดมาก ความยืดและหดจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิตเป็นผืนผ้าด้วย ถ้าต้องการไม่ให้หด จะต้องทำการตกแต่งให้ทนหด เช่น ผ้าซันฟอไรด์ การจัดเข้ารูปแบบได้ง่าย ความอ่อนนุ่มของเส้นใยทำให้สามารถนำมาดีเกลียวหรือขัดเป็นผืนผ้าโค้งไปมาได้ตามลักษณะของด้ายและผืนผ้านั้น ๆ ในเชิงปฏิบัติ ใยเซลลูโลส เช่นใยฝ้ายเกือบจะไม่มีคุณลักษณะเช่นนี้ แต่เกิดขึ้นได้บ้าง เมื่อมีความชื้นมาก
10. การดูดซึมความชื้น	ที่ภาวะมาตรฐาน 21°C และความชื้นสัมพันธ์ 65% ฝ้ายดูดความชื้นได้สูงถึง 7-10% และความแข็งแรงสูงขึ้นเมื่อเปียก ความเหนียวและการยืดตัวของใยฝ้ายมีความสัมพันธ์กับความชื้น การตกแต่งบางชนิดทำให้การดูดความชื้นของฝ้ายเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะการชุบมัน ที่ทำให้ฝ้ายดูดความชื้นได้มากขึ้น
11. ความร้อน	ทนความร้อนได้ดี การรีดใช้อุณหภูมิ 204-218 C ในระยะเวลาสั้น ๆ ฝ้ายเริ่มไหม้และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลที่ 246 Cและถ้าสูงกว่านั้นจะถูกทำลาย

ที่มา : http://www.tmsic.in.th/pic/doc/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 : ตารางแสดงสมบัติทางเคมีของเส้นใยฝ้าย

1. กรด	กรดอินทรีย์ เช่น กรดน้ำส้มไม่เป็นอันตรายต่อฝ้าย แต่ถ้าเป็นกรดกำมะถัน หรือไฮโดรคลอริก จะละลายฝ้ายเป็นยางเหนียว และถ้าถูกกรดไนตริกทำปฏิกิริยาได้เซลลูโลสไนเทรตมีสมบัติเป็นวัตถุระเบิด
2. ด่าง	ฝ้ายทนด่างได้ดี จึงใช้สบู่ในการซักล้างได้ และด่างยังเป็นสารละลายหลักในการทำชุบมันกลับทำให้ฝ้ายมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้นด้วย
3. สารละลายอินทร์	ใยฝ้ายทนได้ดีมาก ซักแห้งได้
4. สารซักฟอก	ทนได้บางชนิด จึงต้องระวังเรื่องความเข้มข้นและระยะเวลา
5. ราและแมลง	เกิดราง่ายเนื่องจากแป้งที่ตกค้างมาจากการลงแป้ง การเก็บรักษา ควรเก็บไว้ในที่แห้งและมีแสงสว่างน้อย อย่าเก็บไว้ในที่อับชื้นและอบอุ่น เพราะฝ้ายจะขึ้นราง่าย ซึ่งจะทำให้ฝ้ายเสื่อมคุณภาพและขาดเร็วกว่าปกติ
6. แสง	ไม่ควรให้ถูกแสงแดดโดยตรง เพราะจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและเสื่อมคุณภาพฝ้ายดิบทนแสงแดดได้ดีกว่าฝ้ายฟอกขาว และฝ้ายที่ย้อมด้วยสีบางชนิดทำให้ทนแสงได้ดีขึ้นแต่บางชนิดช่วยให้เกิดออกไซด์มากขึ้น ?
7. การย้อมสี	รับสีย้อมได้หลายชนิด เช่น สีรีแอคทีฟ สีแวต สีไดเร็คและเบสิค แต่การย้อมด้วยสีเบสิคทำให้ฝ้ายดูดความชื้นได้น้อยลง

ที่มา : http://www.tmsic.in.th/pic/doc/

การดูแลรักษา

ควรเก็บผ้าฝ้ายไว้ในบริเวณที่แห้งและมีแสงสว่างน้อย จะทำให้ผ้าอยู่ในสภาพเดิมได้นาน อย่าเก็บผ้าไว้ในที่อับชื้นและอุ่น เพราะผ้าฝ้ายจะขึ้นราได้ง่าย ซึ่งราจะทำให้เสื่อมคุณภาพและขาดเร็วกว่าปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อดีของผ้าฝ้าย

1. ผ้าที่ทำจากใยฝ้ายมีให้เลือกหลายน้ำหนัก ผิวสัมผัส สีสันและลวดลาย ตามความต้องการในการใช้งาน

2. ฝ้ายสามารถดูดความชื้นได้ดี ทำให้ย้อมสีและพิมพ์ลวดลายได้ง่ายและสม่ำเสมอ

3. เนื่องจากย้อมสีได้ง่ายจึงมีให้เลือกหลายเฉดสีตั้งแต่สีขรึมไปจนถึงสีสดใส

4.ผ้าฝ้ายให้ผิวสัมผัสที่สบาย เพราะดูดความชื้นและระบายความร้อนได้ดี ตลอดจนนำไฟฟ้าได้ดี จึงไม่เกิดไฟฟ้าสถิต

5. ผ้าฝ้ายมีความทนทาน ใช้ได้นาน ทนต่อการเสียดสี

6. การซักล้างทำความสะอาด สามารถทำได้ทั้งซักน้ำและซักแห้ง โดยเฉพาะเมื่อเปียกน้ำใยฝ้ายจะเหนียวมาก จึงสามารถซักผ้าฝ้ายสีขาวหรือผ้าฝ้ายชนิดสีไม่ตกในน้ำร้อนจนเดือดได้

7. สามารถตกแต่งฝ้ายให้มีคุณสมบัติพิเศษได้เช่น ตกแต่งให้ทนไฟ ทนมอดหรือรา เป็นต้น

ข้อเสียของฝ้าย

1. ฝ้ายที่ไม่ได้ตกแต่ง จะยับได้ง่าย เพราะขาดความยืดหยุ่น

2. ฝ้ายที่ไม่ได้ตกแต่งจะไม่ทนรา แสงแดดและกรดแก่

3. ฝ้ายที่ไม่ได้ตกแต่งจะติดไฟได้ง่าย

ประโยชน์ของผ้าฝ้าย

ผ้าฝ้ายใช้ประโยชน์กันอย่างกว้างขวางมาก มีราคาไม่แพง ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มได้ทุกชนิด นอกจากนี้ยังใช้เป็นผ้าที่ใช้ในบ้าน ผ้าตกแต่งบ้าน และผ้าในระบบอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผ้าฝ้ายมีคุณสมบัติที่ดีหลายอย่าง เช่น สวมใส่สบาย ไม่ร้อน ซักรีดง่าย และดูดซึมน้ำและความชื้นได้ดี นอกจากนี้ฝ้ายยังย้อมสีได้ง่าย สีไม่ตก หากย้อมสีถูกวิธี และผ้าฝ้ายทนต่อความร้อนและระบายความร้อนได้ดีอีกด้วยการตกแต่งผ้าฝ้ายที่นิยมทำกันก็คือ การทำให้กันหด ทำให้ทนยับ ซักแล้วไม่ต้องรีด เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 ข้อมูลเกี่ยวกับตุงล้านนา

4.1 ประวัติความเป็นมาของตุงล้านนา

ตุง เป็นภาษาพื้นเมืองของทางภาคเหนือ หมายถึง ธง เป็นสัญลักษณ์ของความดี ความเป็นสิริมงคล มีความเป็นมาคู่กับประวัติพุทธศาสนาและวิถีชีวิต ความเชื่อของชาวล้านนาตั้งแต่สมัยโบราณ

ความหมาย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เรียกว่า ตะขาบ หมายถึง ธงชนิดหนึ่ง ทำด้วยแผ่นผ้าเป็นชิ้นๆ เย็บติดกันไปเป็นพืด มีไม้สอดระหว่างชิ้น ทำให้มีลักษณะคล้าย ตะขาบ ขนาดกว้าง ยาวตามความต้องการ มักแขวนไว้ยอดเสาหงส์ตามหน้าวัด ชาวล้านนามีความเชื่อว่าการถวายตุงทำให้เกิดความสุขสวัสดิ์แก่ตนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่และเพื่อเป็นสื่อนำวิญญาณของผู้ที่ถวายทานตุงให้ขึ้นไปสู่สวรรค์ โดยการนำตุงมาใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เป็นเครื่องสักการะ เป็นพุทธบูชา ประกอบพิธีกรรมทั้งมงคลและอวมงคล เป็นสัญลักษณ์การทำบุญ การเฉลิมฉลอง สร้างบุญกุศลแก่ตนเองและอุทิศให้แก่ผู้ล่วงลับ

แต่ละพิธีกรรมจะใช้ตุงต่างชนิดให้เป็นเอกลักษณ์ เช่น เมื่อเห็นตุงไจย ผู้คนจะทราบทันทีว่าวัดจะต้องมีงานปอยหลวง หากเห็นตุงไส้หมูจะต้องทราบทันทีว่าเป็นหน้าปีใหม่ หรือสงกรานต์เป็นต้น ในเทศกาลสงกรานต์เมื่อเดินทางไปภาคเหนือแล้วจะเห็นตุงพลิ้วไสวต้อนรับลูกหลานชาวเหนือกลับบ้านอย่างอบอุ่น จึงเห็นตุงประดับอยู่อย่างสวยงามในทุกเทศกาลของชาวเหนือ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของล้านนา ความเข้าใจคติความเชื่อเกี่ยวกับตุงจึงนอกจากเป็นการอนุรักษ์ความเป็นวิถีชีวิตพื้นบ้านไว้ได้แล้ว ยังสะท้อนถึงความเข้มแข็งของวัฒนธรรมล้านนา

วัตถุดิบที่นำมาประดิษฐ์ผืนของตุง คือ ผ้าทอ และกระดาษประเภทต่าง ๆ เช่น กระดาษสา กระดาษแก้ว กระดาษว่าว ผ้าฝ้าย ในลอนนอกจากนี้มีตุงบางชนิดที่ทำจากเหล็กสังกะสี แผ่นไม้ วัสดุดงรูปต่างๆ ความงามของตุงจะวัดกันที่ลวดลาย และ สีสันแต่งแต้มประดิษฐ์ลงไปที่ผืนตุง (http://www.welcome2thai.com/welcome/welcome_article.th.html?id=35, 2546)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 รูปแบบและประเภทของตุงล้านนา

รูปแบบและประเภทของตุงล้านนา

ตุงล้านนามีลักษณะที่หลากหลายทั้งรูปทรง สีสัน ลวดลาย และวัสดุที่นำมาใช้ สามารถแยกประเภทตามลักษณะการใช้งาน ได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ตุงที่ใช้ในงานมงคลถือเป็นตุงทำบุญ จำแนกได้ ดังนี้

ภาพที่ 23 : ตุงไจย

1.1 **ตุงไจย หรือตุงหลวงเป็นตุงที่แสดงถึงชัยชนะความเป็นศิริมงคล ใช้ในพิธีมงคล เมื่อมีการเฉลิมฉลองสิ่งก่อสร้างที่เรียกว่าปอยหลวง หรือประเพณีใดประเพณีหนึ่งที่เป็นมงคลตุงไจยไม่จำกัดความกว้างและความยาว มีลักษณะเป็นสี่เลี่ยมผืนผ้า ทอลวดลายเป็นรูปต่างๆ แบ่งเป็นปล้องๆ ประกอบด้วยส่วนหัว ลำตัว และส่วนหางตุงมักจะใช้เส้นฝ้ายถักเป็นตาข่าย ห้อยลงมา และประดับด้วยอุบะเป็นพู่ห้อยหลากสีสวยงาม**

ภาพที่ 24 : ตุงจ้อ

ที่มา : http://www.thaiknowledge.org/board/images/songkran-cm03.gif

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 **ตุงจ้อ** เป็นตุงที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษเป็นรูปสามเหลี่ยม ขนาดกว้าง ยาว ตั้งแต่ 7 - 12 เซนติเมตร ถึง 15 - 30 เซนติเมตร ใช้ผูกติดกับไม้ไผ่เล่มเล็กๆ ใช้ประกอบพิธีในงานต้อนรับคณะศรัทธาจากต่างวัดที่แห่เข้าร่วมทำบุญในงานปอยหลวง ใช้ปักบนกองเจดีย์ทรายในเทศกาลสงกรานต์ งานสืบชะตา ตุงจ้อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ตุงร้อยแปด เนื่องจากนำมาใช้ครั้งละหลายๆ อัน

ภาพที่ 25 : ตุงค่าคิง

1.3 **ตุงค่าคิง** เป็นตุงที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษสีขาว มีความกว้างประมาณ 1 คืบ หรือ 25 เซนติเมตร (บางตำราบอกไว้ว่า 20 เซนติเมตร) ความยาวเท่าความสูงของผู้ที่ถวายตุง มีลวดลาย เช่น รูปเจดีย์ ช้าง ม้า ราชสีห์ กวาง นาค เป็นต้น ใช้ในพิธีกรรมสืบชะตา สะเดาะเคราะห์ ซึ่งบางทีจะมีรูปสัตว์ประจำปีเกิด (สิบสองราศี) ใช้ปักบนกองทรายในเทศกาลงานมงคล

ภาพที่ 26 : ตุงไส้หมู

ที่มา : http://www.wiangsa.org/jornoy46.html

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 **ตุงไส้หมู ตุงดอกบ๊อง ตุงไส้ช้าง** เป็นตุงที่มีลักษณะพิเศษสวยงาม มีรูปร่างคล้ายจอมแห หรือพระปรางค์ ทำจากกระดาษสีต่างๆ 2 - 3 แผ่น วางซ้อนทับกันแล้วพับทแยงมุมหลายๆ ทบใช้กรรไกรตัดสลับกันเป็นลายฟันปลาจนถึงปลายสุดแล้วคลี่เป็นพวง ใช้ถวายวัดในวันเทศกาลสงกรานต์แทนการถวายเจดีย์ทราย ใช้ปักบนเจดีย์ทรายในเทศกาลสงกรานต์

ภาพที่ 27 : ตุงสิบสองราศี

ที่มา : http://www.uamulet.com/articleAmuletBoardDetail.asp?qid=699

1.5 **ตุงสิบสองราศี** เป็นตุงที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษ ส่วนมากนิยมใช้สีขาว มีรูปสิบสองนักษัตรอยู่ในผืนตุงเดียวกัน การทำตุงสิบสองราศีไปถวายนั้น เท่ากับทุกคนในครอบครัวได้รับอานิสงส์ในการทานตุงนั้นๆ ตุงชนิดนี้จะนำไปปักบนเจดีย์ทรายในวันสงกรานต์ บางท้องถิ่นนิยมนำตุงสิบสองราศีไปใช้ในพิธีสะเดาะเคราะห์ สืบชะตาด้วย

1.6 **ตุงชวา** เป็นตุงที่มีความยาวยี่สิบวา ชนกลุ่มไทยลื้อนิยมทอดถวายวัด แขวนไว้ในวิหาร หรือผูกติดไม้ไผ่ปักไว้ตามงานวัดที่มีการฉลองสมโภช

ภาพที่ 28 : ตุงสามเหลี่ยม

ที่มา : http://www.uamulet.com/articleAmuletBoardDetail.asp?qid=699

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 **ตุงสามเหลี่ยม** เป็นตุงที่ทำจากกระดาษว่าว ตัดเป็นรูปสามเหลี่ยมชายธงมีขนาดโตกว่าตุงจ้อ มีการปรุเป็นลวดลายต่างๆ เอากาวติดกับก้านไม้ไผ่ใช้ในพิธีกรรมเหมือนตุงจ้อ

ภาพที่ 29 : ตุงกระด้าง

1.8 **ตุงกระด้าง** เป็นตุงที่ทำด้วยวัสดุคงรูป ผืนตุงทำด้วยไม้ หรือโลหะมีการแกะสลักลวดลายต่างๆ ไม่สามารถแกว่งไกวได้ โดยทั่วไปมักจะแกะเป็นรูปสัตว์ประจำปีเกิดของผู้ถวาย และมีการประดับกระจกลงรักปิดทอง ผู้สร้างมักเป็นผู้ที่มีบรรดาศักดิ์สูง หรือฐานะทางเศรษฐกิจดีพอ เพราะวัสดุที่ใช้ตั้งแต่ผืนตุงจนถึงการประดับประดาตกแต่งมีราคาสูง และต้องใช้ช่างที่มีฝีมือปราณีตสร้างถวายเพื่อเป็นพุทธบูชาหน้าพระประธานในวิหารหรือก่อฐานตั้งไว้ทั้งสองข้างประตูเข้าพระอุโบสถ โดยจัดวางไว้เป็นคู่

1.9 **ตุงจั๊กเข็บ (ตุงตะขาบ) ตุงจระเข้** เป็นตุงที่ทำมาจากผ้าสีขาวมีรูปตะขาบหรือจระเข้อยู่ตรงกลาง ใช้ปักบริเวณหน้าวัด เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงว่า วัดนั้นมีการทอดกฐินแล้ว นอกจากนี้ยังเป็นตุงแห่นำขบวนกฐินไปทอดยังวัดที่จองไว้

ภาพที่ 30 : ตุงงวงช้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.10 **ตุงขอนก่อม หรือตุงงวงช้าง** (ตุงขอนงวงช้าง) เป็นตุงที่ใช้ไม้ขดเป็นวงกลมโยงกันเป็นปล้องๆ ต่อกันไป ใช้กระดาษสีต่างๆ กัน หุ้มเป็นปล้องๆ ระหว่างปล้อง อาจมีดอกไม้หรืออุบะห้อย ใช้มัดติดเสาหน้าพระประธานในวิหาร

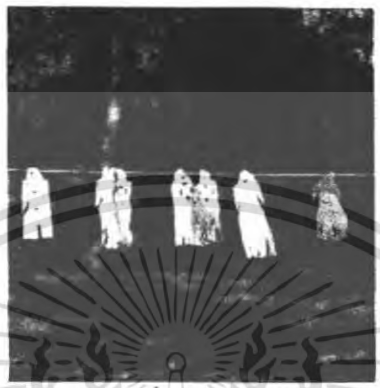

ภาพที่ 31 : ตุงราว

1.11 **ตุงราวหรือตุงสาย** เป็นตุงสามเหลี่ยมเล็ก และรูปสี่เหลี่ยมแบบยาว ทำจากกระดาษว่าว หรือผ้าสีต่างๆ มีการฉลุลายลงบนผืนตุง บางครั้งตัดเป็นรูปคล้ายคน ใช้กาวหรือเข็บติดกับเชือก เว้นระยะห่างกันพองาม โยงตามเสาของศาลาธรรม ที่มีพิธีกรรมทางศาสนาในงานเฉลิมฉลองต่างๆ เช่น ปอยหลวง

1.12 **ตุงช่อช้าง** เป็นตุงที่ทำด้วยผ้าแพรสีต่างๆ ปักดิ้นอย่างสวยงามมีขนาดกว้างประมาณ ๘ - ๒๐ เซนติเมตร ในสมัยโบราณใช้ตุงประจำตัวแม่ทัพในปัจจุบันมักจะทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้ในงานแห่พระพุทธรูป หรือขบวนแห่ต้อนรับอาคันตุกะผู้ทรงเกียรติ หรือเจ้านายใช้นำหน้าครัวทาน หรือใช้ปักสลับกับตุงไจยในงานปอยหลวง

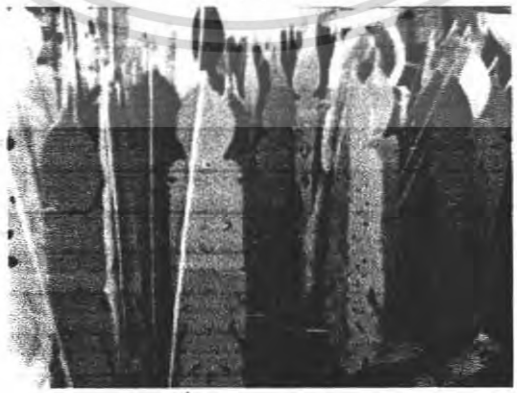

ภาพที่ 32 : ตุงช่อนำทาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.13 **ตุงช่อนำทาน** เป็นตุงที่ทำจากกระดาษสา หรือกระดาษแก้ว มีลวดลายปรุบนพื้นตุง มีขนาดยาวประมาณ ๑๕ - ๓๐ เซนติเมตร ใช้กับพุ่มก๋วยสลากหรือพุ่มเครื่องไทยทาน ที่ทำจากต้นกล้วย หญ้าคา หรือฟางข้าว เพื่อแห่ไปวัดงานผ้าป่า กฐิน งานสลากภัตร หรืองานปอย

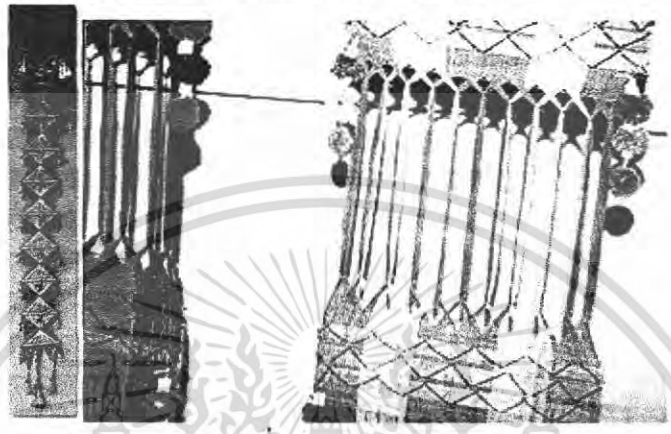

ภาพที่ 33 : ตุงใยแมงมุม

ที่มา : http://www.cmru.ac.th/article/file/044lanna_flag.php

1.14 **ตุงใย (ตุงใยแมงมุม)** คือตุงที่ทำด้วยเส้นด้ายหรือเส้นไหมผูกคล้ายใยแมงมุมเพื่อใช้ในพิธีทางศาสนาเช่นเดียวกับตุงไจยหรือแขวนไว้ หน้าพระประธานเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา การใช้ตุงชนิดนี้ขึ้นอยู่กับความนิยมของแต่ละหมู่บ้าน

1.15 **ตุงดิน** มีขนาดเล็กทำด้วย ผ้า ไม้ กระดาษ หรือกาบโปก(กาบไม้ไผ่ขนาดใหญ่)มีขนาดกว้างประมาณ 4-5 นิ้ว ยาวประมาณ 15 นิ้ว ทายางไม้แล้วโรยหรือทาด้วยดินให้ทั่วจนเกาะติดกับผืนตุง จากนั้นร้อยหัวตุงกับคันไม้ที่ยาวประมาณ 20 นิ้ว ชาวล้านนาใช้ประกอบการเทศน์มหาชาติ กัณฑ์ที่ 8 คือ กัณฑ์นารทชาดก

1.16 **ตุงข้าวสาร** มีลักษณะและขนาดตลอดการใช้วัสดุเหมือนกับตุงดิน ตุงทราย ตุงข้าวเปลือก เพียงแต่ใช้ข้าวสารแทน ชาวล้านนาใช้ประกอบการเทศน์มหาชาติกัณฑ์ที่ 9 คือ กัณฑ์วิทูรบัณฑิต

1.17 **ตุงบอก** คือตุงรูปกระบอกที่มีโครงอยู่ภายใน ทำด้วยไม้ไผ่ขดเป็นรูปวงกลม มีลักษณะเหมือนกระบอกไม้ รอบๆโครงไม้หุ้มด้วยผ้า อาทิ ผ้าดิบ ผ้าดอก ผ้าใย ผ้าโปร่ง หรือกระดาษ ทำเป็นท่อนๆ เหมือนตุงไจย ตรงช่วงข้อระหว่างท่อนมีการประดับประดาสวยงาม ชายด้านล่างมีการร้อยอุบะ ความยาวอยู่ที่ประมาณ 7,9 หรือ 11 ท่อน โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8 นิ้ว ใช้แขวนประดับเพื่อความสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตุงที่ใช้ในงานอวมงคล ถือเป็นตุงทำทาน จำแนกได้ ดังนี้

2.1 **ตุงรูปคน หรือตุงผีต่าย** เป็นตุงที่ทำจากผ้า กระดาษสาหรือกระดาษแก้ว มีลักษณะเป็นรูปคน ใช้ห้อยกับปลายไม้หรือกิ่งไม้ไผ่ ใช้สำหรับนำหน้าศพไปสุสาน ใช้กับชาวบ้านคนธรรมดาสามัญ

ภาพที่ 34 : ตุงสามหาง

ที่มา : http://www.sarakadee.com/web/modules.php?name=Sections&op=printpage&artid=153

2.2 **ตุงสามหาง** เป็นตุงที่ใช้ในพิธีศพของพระสงฆ์ ปัจจุบันใช้กับศพของคนธรรมดาสามัญด้วย เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคนไทยล้านนา ทำจากกระดาษหรือผ้าขาว ส่วนบนคล้ายศีรษะคนหรือเจดีย์ ส่วนหางจะแยกออกเป็นสามชาย บนผืนตุงมีการประดับประดาด้วยกระดาษเงิน กระดาษทอง ที่ตัดเป็นลายนกหรือลายดอกไม้ ตุงสามหางที่นำหน้าศพพระภิกษุ จะเป็นผ้าสีเหลืองหรือสีแดงประดับตกแต่งด้วยกระดาษสีทอง มีลวดลายเป็นรูปเทวดา

2.3 **ตุงเหล็ก ตุงทอง** มีทั้งขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ทำจากวัสดุประเภทโลหะที่สมมุติว่าเป็นเหล็กและทองแขวนรวมกัน มีขนาดความยาวไม่เกิน ๑๒ นิ้ว โดยแขวนรอบคันฉัตร ๒ - ๓ ชั้นอาจมี ๘ หรือ ๑๖ อัน โลหะที่นำมาใช้ทำตุงเหล็กได้แก่ เงิน สังกะสี หรืออะลูมิเนียม โลหะที่ใช้ทำตุงทองได้แก่ ทองเหลือง ตุงนี้จะใช้ตั้งบนหีบศพหรืออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตาย โดยเฉพาะการตายโหง หรือตายจากอุบัติเหตุ เชื่อกันว่าจะทำให้ผู้ตายเหล่านั้นพ้นจากขุมนรกได้

2.4 **ตุงแดง** ในเขตล้านนาจะพบตุงแดงปักตามข้างถนน ตรงที่มีคนประสบอุบัติเหตุจนเสียชีวิต หรือในเดือนเมษายนก็จะมีการถวายตุงแดง จะมีขนม อาหาร ผูกห้อยกับตุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย ตุงแดงมีลักษณะคล้ายตุงไจย แต่มีขนาดเล็กและสั้นกว่า

2.5 **ตุงเงิน ตุงคำ** เป็นตุงขนาดเล็กทำด้วยแผ่นเงินหรือแผ่นทองคำมีลายคนเป็นรูปพระพุทธองค์ ลายนก คาถาหรือมนตร์ จารึกชื่อผู้ที่ถวายหรือเป็นแผ่นเกลี้ยง ไม่มีลวดลาย ทำเสาแขวนประดับด้วยลวดลายต่างๆ ทำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย

2.6 **ตุงค้าง** เป็นตุงที่ใช้ถวายทาน มีหลายสี แยกตามประเภท ดังนี้

- ตุงค้างสีขาว อุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ถวายเอา
- ตุงค้างสีเหลือง อุทิศส่วนกุศลให้ญาติผู้สูงอายุที่ตายไปแล้ว
- ตุงค้างสีแดง อุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายด้วยอุบัติเหตุก็คือตุงแดงนั่นเอง

2.7 **ตุงขอนนางผาน** มีลักษณะเป็นตุงขนาดเล็ก ประดับอยู่ที่ปลายทั้งซ้าย ขวาของค้านไม้เล็กๆ ที่ติดขวางบนตุงผืนใหญ่ เป็นระยะๆ บางครั้งทำเป็นรูปทรงคล้ายพู่ห้อย ตุงนี้ทำเพื่อแผ่เมตตา ให้ผู้ตายที่ฐานะยากจนหรือไร้ญาติ

ประเภทของตุง จำแนกตามวัสดุที่ใช้ทำตุง

1. ตุงผ้าทอ โดยทั่วไปมีขนาดกว้าง 15-50 ซม. ยาว 1-6 เมตร โครงสร้างประกอบด้วย ส่วนหัว-ตัว-หาง นิยมทอด้วยฝ้ายสีขาว มีลวดลายขิดสีดำและแดงเป็นเส้นพุ่ง อาจสอดสีอื่น ๆ เพื่อความสวยงาม

2. ตุงไย ใช้เส้นฝ้ายสีขาวมัดหรือถักคล้ายแมงมุมชักใย มีไม้ไผ่สอดเป็นโครงยึดเป็นช่วง ๆ ทำด้วยวัสดุต่าง ๆ เป็นดอกไม้ หรือพู่ห้อย

3. ตุงกระดาษ เช่น ตุงไส้หมู ไส้ช้าง ตุงพญายอ โดยการนำกระดาษแก้วสีต่าง ๆ อย่างน้อยแผ่นละสีมารวมกัน พับไปมาแล้วตัดสลับไม่ให้ขาดจากกัน เมื่อคลี่ออก และจับหงายขึ้นจะเป็นช่อพวงยาว ผูกติดกับไม้ยาวประมาณ1 เมตร ปักตกแต่งหรือใช้ร่วมขบวนแห่ครัวทานเข้าวัดหรือปักเจดีย์ทรายในเทศกาลสงกรานต์

4. ตุงจากวัสดุอื่นๆ เช่น เหล็ก ทองเหลือง ทอง ข้าวเปลือก ข้าวสาร ไม้ ปูน ฯลฯ

ธงในอดีตกาลยุคก่อนประวัติศาสตร์เปรียบเสมือนตัวกลางเชื่อมโยง ในการติดต่อระหว่างสิ่งศักดิ์สิทธิ์กับมนุษย์หรือระหว่างคนต่อคนด้วยกัน รูปแบบชนิดของธงได้มีการพัฒนาอยู่ตลอดมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีปัจจัยความเชื่อดั้งเดิมของคนเผ่านั้น ๆ ศาสนา สังคม การเมืองและการค้าเป็นตัวแปรที่สำคัญ ธง ตุง ทางภาคเหนือของไทย เท่าที่พบนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิดมีสีสัน และความสวยงามมาก ในส่วนของตุงที่ใช้ในพิธีมงคลนั้นจะไม่ยึดติดอยู่กับรูปแบบชนิดใดตลอดไป ในขณะที่ตุงที่ใช้ในงานอวมงคลนั้นจะมีลักษณะชนิดรูปแบบที่ค่อนข้างแน่นอนมากกว่าเสมอ

(http://www.stjohn.ac.th/Department/info/tung.html)

สรุปข้อมูลเกี่ยวกับการทำตุงล้านนา

1. รายละเอียดทางด้านลวดลาย สีสันของตุงล้านนา

เนื่องจากตุงล้านนาจะใช้ในการประดับประดา ประกอบพิธีกรรมและเทศกาลต่างๆ ทำให้ลวดลายที่ใช้เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวันของชาวบ้านและธรรมชาติรอบตัว เช่น การนำความเชื่อด้านโหราศาสตร์หรือดวงชะตามาใช้ คือ การนำ ภาพร่าง (silhouette) จากสัตว์สิบสองราศี ซึ่งได้แก่ หนู วัว เสือ กระต่าย มังกร งู ม้า แพะ ลิง ไก่ สุนัข และหมู มาใช้ หรือภาพร่างจากธรรมชาติ ได้แก่ คน นก ดอกไม้ สถาปัตยกรรมไทย เช่น เจดีย์ หลังคาบ้าน หรือแม้แต่เรื่องเล่าขานตำนานที่มีมาแต่โบราณ ได้แก่ นาค เทวดา ก็ถูกนำมาใช้เป็นลวดลายลงไปบนตุงล้านนาอีกด้วย

สีสันที่ใช่ในการทำตุง ก็มีลักษณะแตกต่างกัน ตามแต่การใช้งานเช่น การใช้สีสันสดใสในงานมงคล เช่น เทศกาลลอยกระทง เทศกาลสงกรานต์ หรือจะใช้สีสันจากวัสดุต่างๆ เข้ามาประกอบ ทั้งไม้ไผ่ แผ่นทอง แผ่นเงิน กระดาษสา ล้วนสามารถนำมาทำตุงได้ทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับความต้องการและจุดประสงค์เท่านั้น

2. รายละเอียดทางด้านเทคนิคการทำตุงล้านนา

ตุงล้านนาใช้ประดับโดยใช้แขวนตามเสา และปักลงบนกองทราย(เทศกาลสงกรานต์) ในโบราณมีการนำไม้แกะสลัก และโละหล่อ มาใช้ด้วยเช่นกัน ลักษณะส่วนใหญ่ของตุงล้านนาจึงเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้าด้านตั้ง หากเป็นตุงผ้าจะใช้การทอโดยโครงสร้างจะเป็นโครงสร้างง่ายๆ และการทอแบบยกดอกเพื่อสร้างลวดลาย ขณะทอจะมีการนำเอาวัสดุอื่นเข้ามาเป็นด้ายพุ่ง เช่น ไม้ไผ่ แผ่นทอง และมีการเว้นช่วงการทอเพื่อให้เกิดความโปร่ง สามารถนำเชือกมามัดหลังจากทอเสร็จแล้วได้อีกด้วย

ส่วนลวดลาย สัตว์ เจดีย์ หรือลายไทย จะใช้การพับกระดาษก่อนแล้วตัดคล้ายการฉลุให้เกิดเป็นลวดลายต่อเนื่อง พู่ที่ผูกติดประดับตุงใช้วิธีการเดียวกับการทำปอมปอม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รายละเอียดทางด้านวัสดุของตุงล้านนา

หากตุงที่มีการฉลุลวดลาย ส่วนใหญ่ทำมาจากกระดาษ ได้แก่ กระดาษแก้ว กระดาษสา กระดาษเงิน กระดาษทอง หรือบางครั้งก็ใช้กระดาษสีขาวธรรมดา

ตุงผ้าใช้การทอจากเส้นใยฝ้ายเป็นหลัก แต่เส้นพุ่งจะผสมผสานวัสดุอื่นๆได้แก่ เชือก ไม้ไผ่ แผ่นทอง เส้นใยสังเคราะห์ หรือแม้แต่เชือกฟางก็สามารถนำมาใส่ไว้ได้

4. รายละเอียดด้านรูปทรงของตุงล้านนา

ตุงล้านนา มีรูปทรงหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่ที่นิยมทำมากที่สุดคือทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า สีเหลี่ยมผืนผ้าที่ด้านบนเป็นสามเหลี่ยม ทรงสามเหลี่ยมคล้ายธง และทรงกระบอก ตามลำดับ

นอกจากนี้ส่วนขอบทั้งสองด้านอาจประดับด้วยพู่หรือไม้มัดรวมกัน ด้ายชายของตุงอาจปล่อยชายไว้ไม่ทอ หรือติดด้วยพู่สีสันต่างๆ เพื่อเมื่อเวลาแขวนและลมพัดตุงจะได้พลิ้วไสวสวยงาม

สรุป

รูปแบบและประเภทของตุงล้านนามีมากมาย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบได้หลายวิธี โดยนำจุดเด่นต่างๆมาใช้เช่น

- ทางด้านเทคนิค นำเอาลักษณะการ ทอ ฉลุลาย ตัด กรีด มัดมาใช้ เช่น ทอต่อกันเป็นช่วงๆ ผสมผสานวัสดุและลวดลาย เลียนแบบการฉลุลายโดยใช้การตัดฉลุ
- ทางด้านลวดลายนำเอาลาย สิบสองราศี ช้าง ม้า เจดีย์ กวาง นาค คน นก ดอกไม้ มาใช้ เช่น นำภาพร่างของสัตว์ต่างๆมาใช้ให้สอดคล้องกับรีสอร์ท
- ทางด้านรูปทรงที่มีทั้ง สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมผืนผ้า ทรงกระบอก เช่น นำรูปทรงกระบอกมาออกแบบผ้าม่านแบบมู่ลี่

ผู้ดำเนินโครงการได้เลือกตุงล้านนาที่สนใจมาพัฒนาต่อ คือ ตุงไส้หมู ตุงไจย และ ตุงสิบ-สองราศี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5 . ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าพาดเตียง

5.1.1 ลักษณะการใช้งาน

ผ้าพาดเตียง(Bed runner)มีไว้สำหรับการตกแต่งบนเตียง โดยจะวางอยู่ในส่วนปลายเตียง หรือกลางเตียงแล้วแต่ความต้องการและการออกแบบ ซึ่งสามารถทำจากผ้าได้หลากหลาย เนื่องจากไม่ค่อยมีการใช้สอยมากนัก เน้นสำหรับตกแต่งเพื่อความสวยงามมากกว่า

ภาพที่ 35 : ผ้าพาดเตียง

ที่มา : www.about.com

5.1.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าพาดเตียง

ขนาดของผ้าพาดเตียงมีหลายขนาดตามแต่ผู้บริโภคต้องการเลือกซื้อ โดยส่วนมากจะมีความสัมพันธ์กับขนาดของเตียง ขนาดของผ้าพาดเตียงส่วนมากจะกว้างประมาณ 1/3 ของความยาวเตียง และคลุมลงมาจนปิดขอบเตียงทั้งสองข้าง โดยความหนาของเตียงมี 3 ขนาด คือ 4 นิ้ว 6 นิ้ว และ 8 นิ้ว ตามลำดับ

ตารางที่ 4 : ตารางแสดงขนาดของเตียงและผ้าพาดเตียง

ชนิดของเตียง	ขนาดของเตียง กว้าง X ยาว (นิ้ว)	ขนาดความหนาของเตียง (นิ้ว)	ขนาดผ้าพาดเตียง กว้าง X ยาว (นิ้ว)
Twin หรือ Single bed	39 X 75	4,6,8	25 X 43-47
Twin Extra Long	39 X 80	4,6,8	27 X 43-47
Double bed หรือ Full size	54 X 75	4,6,8	25 X 58-62
Queen size	60 X 80	4,6,8	27 X 64-68
Standard King size หรือ Eastern King size	76-78 X 80	4,6,8	27 X 80-86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

California King sizeหรือ Western King size	72 X 84+*	4,6,8	28 X 76-80

*หมายเหตุ : เครื่องหมาย + หมายถึง อาจเพิ่มขนาดได้มากกว่านี้ตามความเหมาะสม

ที่มา : http://interiordec.about.com/cs/beds/l/blbedsizes.htm

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับหมอนอิง

5.2.1 ลักษณะการใช้งาน

หมอนอิง(Cushion) นอกจากจะมีประโยชน์ใช้สอยเพื่อการหนุนนอน นั่งพิง กอดเล่น แล้ว ยังเป็นของประดับตกแต่งภายในที่พักอาศัยให้ดูสวยงาม ไม่ว่าจะเป็นห้องนั่งเล่น ห้องรับแขก หรือ ห้องนอน

5.2.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของหมอนอิง

ขนาดขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งาน ขนาดของเฟอร์นิเจอร์ ขนาดสัดส่วนของหมอนอิงในตลาดทั่วไป ขนาด = กว้าง x ยาว

11"x32" ,11"x18"

12"x12" ,13"x13"

16"x16" ,18"x18"

หมอนอิงมีหลากหลายรูปแบบและมีประโยชน์ใช้สอยต่างกัน โดยแบ่งตามลักษณะรูปทรงได้ 4 ประเภท ดังรายละเอียดและคุณสมบัติดังนี้

1. หมอนรูปสี่เหลี่ยม

1.1 หมอนรูปสี่เหลี่ยมแบบปกติ

1.1.1 หมอนขอบแบน แบบแต่งขอบด้วยกุ๊น

แบบแต่งขอบด้วยกุ๊น เป็นแบบที่ตัดเย็บง่ายที่สุด ประกอบด้วยชิ้นบน และชิ้นล่างเย็บต่อกัน ถ้าต้องการตกแต่งด้วยขอบกุ๊น ก็ต้องเย็บกุ๊นให้ติดกับชิ้นหน้าของหมอนก่อน แล้วจึงเย็บหมอนให้ติดกับชิ้นล่าง ซึ่งหมอนประเภทนี้มีทั้งรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส และรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 35 : หมอนขอบแบน แบบแต่งขอบด้วยกุ๊น

ที่มา : www.108prints.com

1.1.2 หมอนขอบแบนแบบมีระบาย

การที่หมอนมีระบาย ช่วยเพิ่มความอ่อนหวานน่ารักให้กับหมอน มีทั้งแบบระบายชั้นเดียว และระบาย 2 ชั้น หรืออาจติดทั้งจีบระบายและแทรกด้วยกุ๊นก็ได้

ภาพที่ 36 : หมอนขอบแบนแบบมีระบาย

ที่มา : www.m-industry.go.th

1.1.3 ปลอกหมอนแบบแฉ็ม

เป็นปลอกหมอนที่ตัดเย็บง่ายใช้สะดวกไม่ต้องเข้าซิป ด้านล่างของปลอกหมอนอาจจะเป็นผ้าที่เกยกัน ใช้ช่องเปิดสำหรับสอดใส่ หรือถอดตัวใน ของหมอนเป็นแบบที่เหมาะสำหรับใช้ในเตียงนอนแทนหมอนที่มีจีบระบาย ซึ่งเป็นแบบที่เข้าซิปได้ลำบาก

ภาพที่ 37 : ปลอกหมอนแบบแฉ็ม

ที่มา : www.m-industry.go.th

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.4 หมอนปีก

หมอนปีกนี้มีลักษณะแบน เป็นปีกขึ้นออกมาล้อมรอบหมอนอยู่ และทำหน้าที่เป็นกรอบของหมอน ปีกเป็นชิ้นเดียวกับส่วนที่เป็นชิ้นบนและชิ้นล่างของหมอน

ภาพที่ 38 : ปลอกหมอนปีก

ที่มา : www.m-industry.go.th

1.2 หมอนรูปสี่เหลี่ยมแบบกล่อง

1.2.1 หมอนแบบม็อค – บ็อกซ์

เป็นหมอนขอบแบนแบบหนึ่ง แต่ทำให้มีลักษณะคล้ายรูปเบาะ โดยไม่ต้องมีผนังหรือแถบข้างแยกต่างหาก ผ้าที่จะใช้เป็นผนังของหมอนแบบนี้จะเป็นชิ้นเดียวกับส่วนที่เป็นด้านบนและด้านล่างของหมอน ตะเข็บที่เย็บตัดมุมแต่ละมุมจะทำให้หมอนมีลักษณะเป็นกล่อง

ภาพที่ 39 : ปลอกหมอนแบบม็อค – บ็อกซ์

ที่มา : www.thaitextile.org

1.2.2 หมอนแบบมุมปล่อย

มุมของหมอนคล้ายกับแบบม็อค – บ็อกซ์ แต่จะไม่เย็บปิดตลอด และแทนที่จะเย็บชิ้นบนชิ้นล่างให้ติดกันก่อนแล้วจึงค่อยเย็บทำมุมแบบม็อค – บ็อกซ์ แต่จะทำมุมหมอนเสียก่อนแล้วจึงค่อยเย็บทั้งสองชิ้นให้ติดกัน

ภาพที่ 40 : ปลอกหมอนแบบมุมปล่อย

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.3 หมอนหนุนจีบผีเสื้อ

คล้ายกับหมอนมุมปล่อย แต่มุมของหมอนแบบนี้จะมีความอ่อนโยนมากกว่า เกิดจากการจับจีบให้มีลักษณะคล้ายปีกผีเสื้อ โดยการตัดผ้าที่มุมทิ้งไปแล้วพับให้เป็นจีบชน

ภาพที่ 41 : ปลอกหมอนหนุนจีบผีเสื้อ

ที่มา : www.thaitextile.org

1.2.4 หมอนแบบมุมผูก

บางครั้งเรียกว่าหมอนแบบจีบรูดมุม เหมาะอย่างยิ่งสำหรับหมอนขนาดใหญ่ที่ใช้วางบนพื้น หรือหมอนที่ใช้ผ้าที่มีลวดลายพรางตา จะทำแบบมีกุ๊นหรือไม่มี

ภาพที่ 42 : ปลอกหมอนแบบมุมผูก

ที่มา : www.thaitextile.org

2. หมอนรูปสามเหลี่ยม

ใช้สำหรับอิงนั่งพักผ่อนในห้องนั่งเล่น ซึ่งผ้าที่นำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายทอลายไทย นอกจากหมอนอิงรูปสามเหลี่ยมแล้ว ยังมีหมอนรูปสามเหลี่ยมขอบแบน ซึ่งเป็นหมอนซึ่งประกอบด้วยชิ้นบน และชิ้นล่างเย็บต่อกัน ถ้าต้องการตกแต่งขอบด้วยการกุ๊นหรือจีบระบายต้องเย็บกุ๊นหรือจีบระบายติดกับชิ้นหน้าหมอนก่อน การเย็บทั้งสองชิ้นเข้าด้วยกัน

ขนาดสัดส่วนของหมอนสามเหลี่ยมแบบไทยโดยทั่วไปที่เห็นเด่นชัดมีด้วยกัน 2 ขนาดคือ ขนาดใหญ่ ขนาดประมาณ 48x46x46เซนติเมตร ขนาดเล็ก 24x23x23เซนติเมตร และขนาดสัดส่วนของหมอนสามเหลี่ยมแบบกล่องมีขนาดประมาณ 16x16นิ้วหนา 2-3 นิ้ว

ภาพที่ 43 : ปลอกหมอนรูปสามเหลี่ยม

ที่มา : www.otopstation.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หมอนกลม

3.1 หมอนซันเบิสท์

หมอนทรงกลม ถ้าทำจากผ้าพิมพ์หรือผ้าลายทางจะมีลวดลายแผ่กระจายเป็นรัศมีออกจากจุดรวมที่ศูนย์กลาง ลวดลายแผ่กระจายนี้จะเด่นมากเมื่อใช้ผ้าพิมพ์ที่มีลวดลายเป็นขอบ

ภาพที่ 44 : ปลอกหมอนซันเบิสท์

ที่มา : www.otopstation.com

3.2 หมอนพัฟ

เป็นหมอนทรงกลมที่มีลักษณะแบบมีชิ้นล่างเป็นวงกลมผืนใหญ่ จีบรูดหุ้มอ้อมมาทางด้านบน และตรงกลางด้านบนมีผ้าชิ้นแบนเย็บปิดทับอยู่

ภาพที่ 45 : ปลอกหมอนพัฟ

ที่มา : www.thaitextile.org

4. หมอนยาว

4.1 หมอนยาวทรงลิ่มและทรงสี่เหลี่ยมแต่งขอบด้วยกุ๊น

เป็นหมอนยาวซึ่งมีปลายทั้งสองข้างเป็นรูปลิ่ม หรือสี่เหลี่ยม ซึ่งเหมาะสำหรับใช้บนเตียงนอน เก้าอี้นอน หรือวางพิงไว้บนพื้นห้อง

ภาพที่ 46 : ปลอกหมอนยาว

ที่มา : www.otopstation.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 หมอนยาวทรงกลมแบบแต่งขอบด้วยกุ๊น

ปลายทั้งสองข้างของหมอนมีหลายลักษณะ ได้แก่ แบบแบนราบแบบธรรมดา แบบจีบรูด และแบบพับ ปลายปิดแบบต่างๆ เหล่านี้ทำให้หมอนข้างมีลักษณะสวยงามแตกต่างกันไป

ภาพที่ 47 : ปลอกหมอนยาวทรงกลมแบบแต่งขอบด้วยกุ๊น

ที่มา : www.thaitextile.org

4.3 หมอนยาวกลมชนิดมีเชือกผูกปลาย

เป็นหมอนข้างแบบที่ใช้กันทั่วไป ทำง่าย เนื่องจากใช้ผ้าเพียงชิ้นเดียว นำมาเย็บต่อกันเป็นทรงกระบอก แล้วดึงรูดและผูกไว้ที่ปลายทั้งสองข้าง ไม่จำเป็นต้องใช้ซิบ

ภาพที่ 48 : ปลอกหมอนยาวกลมชนิดมีเชือกผูกปลาย

ที่มา : www.thaitextile.org

5.2.3 วัสดุที่ใช้ในการทำไส้หมอนอิง

เป็นวัสดุที่ทำให้เกิดความอ่อนนุ่ม ความสบายในการใช้งาน และเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดเป็นรูปร่างของหมอนขึ้น วัสดุที่นิยมใช้ได้แก่

1. นุ่น
2. ฟองน้ำ
3. ใยโพลีเอสเตอร์
4. ขนเป็ด และขนห่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 : ตารางเปรียบเทียบวัสดุสำหรับยัดไส้หมอน

วัสดุไส้ใน	ข้อดี	ข้อเสีย
1. นุ่น	- ให้ความอบอุ่น พองฟูดี - หาง่ายในประเทศไทย	- เมื่อใช้เป็นเวลานาน นุ่นจะเปื่อยยุ่ย สลายตัวลงเป็นฝุ่นทำให้หมอนค่อยๆ แบนลง เสียรูปทรง - ยากต่อการทำความสะอาดเนื่องจากเมื่อซักนุ่นจะรวมเป็นกระจุกทำให้เสียรูปทรง
2. ฟองน้ำ	- มีทั้งแบบตัดเป็นชิ้นสำเร็จไว้แล้ว หรือใช้ฟองน้ำชิ้นเล็ก ๆ รวมกัน หากใช้ฟองน้ำเนื้อแน่นจะมีความทนทานดี ฟองน้ำคุณภาพดีจะมีความโหย่งตัวสูง อ่อนนุ่มมาก รักษาทรงได้ดี	-หากใช้ฟองน้ำคุณภาพต่ำจะมีความโหย่งตัวต่ำฟองน้ำที่มีคุณภาพดีจะมีราคาแพง
3. Polyester	- เป็นที่นิยมเนื่องจากใช้ง่าย สะดวก ทนทานระบายความร้อนได้ดี สะอาด น้ำหนักเบา และราคาไม่แพงนัก มีทั้งในรูปของแผ่นเส้นใยกลุ่มเส้นใยหรือรูปแบบสำเร็จที่มีผ้าหุ้มแล้ว	-มีความยืดหยุ่นตัวได้น้อยกว่าฟองน้ำ
4. ขนเป็ด	- จะต้องเป็นขนบริเวณอก ซึ่งเป็นขนที่ไม่มีก้านมีความอ่อนนุ่มมาก น้ำหนักเบา	- มีราคาแพงมาก เหมาะกับแบบหมอนที่หรูหรา

*หมายเหตุ ความโหย่งตัวต่ำ หมายความว่าเมื่อกดจะยุบน้อยและเมื่อปล่อยก็จะคืนตัวสู่ที่เดิมได้ช้า

จากตาราง Polyester มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นวัสดุไส้ใน โดยนำมาหุ้มด้วยผ้าดิบหรือผ้ามัสลินก่อน 1 ชั้นเพื่อความสะดวกในการใส่-ถอดทำความสะอาด

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 : วิธีการถอด-ใส่ปลอกหมอน

รูปแบบ	ข้อดี	ข้อเสีย
1. การติดซิป (Zip)	- หมอนจะเรียบตึงมีความสวยงาม และทนทาน - สะดวกต่อการถอดทำความสะอาด	- หากใช้ซิปที่ไม่มีคุณภาพจะมีอายุการใช้งานที่สั้น - หากซิปเสียจะยุ่งยากต่อการเปลี่ยน
2. เวลโคลเทปหรือเทปตีนตุ๊กแก (Velco)	- สะดวกต่อการถอดทำความสะอาดและการผลิตเนื่องจากเย็บเฉพาะตำแหน่ง หากมีการชำรุดสามารถซ่อมแซมได้ง่าย	- มีอายุการใช้งานที่สั้นกว่า และผ้าอาจมีการจับจีบเช่นเดียวกับการใช้เชือก - ไม่ทนต่อแรงดึง -ไม่เป็นที่นิยม
3. การติดด้วยกระดุม	- สะดวกต่อการถอดทำความสะอาดและการผลิตเนื่องจากเย็บเฉพาะตำแหน่ง หากมีการชำรุดสามารถซ่อมแซมได้ง่าย มักใช้เพื่อการตกแต่ง	- ผ้าจะไม่เรียบตึงเท่าการใช้ซิป อาจมีการจับจีบของผ้าหากระยะการเย็บกระดุมไม่เหมาะสม - ถ้าออกแบบไม่ดีตัวกระดุมจะทำให้เกิดจุดกดทับเมื่อมีการอิงหมอนเป็นระยะเวลานาน
4. การใช้โบว์หรือเชือกผูก	- สะดวกต่อการถอดทำความสะอาดและการผลิตเนื่องจากเย็บเฉพาะตำแหน่ง หากมีการชำรุดสามารถซ่อมแซมได้ง่าย - เป็นรูปแบบที่สร้างความสวยงามจากการผูกผ้าตัดเย็บง่าย	- ผ้าจะไม่เรียบตึงเท่าการใช้ซิป อาจมีการจับจีบของผ้า หากระยะการผูกไม่เหมาะสม - การใส่ปลอกหมอนแบบนี้ไม่สามารถปกปิดตัวหมอนด้านในได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องออกแบบให้สวยงาม
5. การเย็บเป็นลิ้นซ้อนกันที่ด้านหลัง	- มีความสวยงามและเรียบง่าย - ไม่มีส่วนใด ๆ ยื่นออกมาบริเวณที่ผิวจะต้องสัมผัส เหมาะสำหรับปลอกหมอนที่	- มักใช้กับผ้าที่มีเนื้อค่อนข้างหนา เนื่องจากผ้าบางจะไม่อยู่ตัว เสียรูปทรง - วิธีการค่อนข้างยากในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ต้องการโชว์ลวดลาย	ถอด และใส่เพื่อการทำความสะอาด
6. กระดุมแป๊ป (Snap Button)	- ใช้ติดด้านในทำให้ไม่เห็นรอยการเย็บ	- ไม่แข็งแรง ไม่ทนทาน
7. กระดุมแม่เหล็ก (Magnet)	- มีความสะดวกและความไวในการใช้งานมากกว่า	- ไม่ให้ความมั่นใจในการปิด อาจหลุดได้เมื่อโดนเกี่ยวแรง ๆ เมื่อใช้ไปนาน ๆ แม่เหล็กอาจเสื่อมคุณภาพ

ที่มา : www.thaitextile.org

<u>การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล การออกแบบหมอนอิง</u>

การวิเคราะห์รูปแบบหมอนอิง

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของหมอนอิงสำหรับการออกแบบ

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	หมอนรูปสี่เหลี่ยม	หมอนรูปสามเหลี่ยม	หมอนรูปวงกลม	หมอนยาว
1.เข้ากับแรงบันดาลใจคือตุงล้านนา	4	3	2	4
2. ผลิตง่าย	4	2	2	2
3. ราคาถูก	3	3	3	3
4. มีความสวยงามน่าสนใจ	2	2	4	4
5.เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	4	2	2	3
รวม	*17	12	13	16

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในหมอนอิง

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในหมอนอิง

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	นุ่น	ฟองน้ำ	ใยสังเคราะห์	ขนเป็ด
1. แข็งแรงทนทาน	2	3	4	1
2.ผลิตง่าย	2	3	3	2
3. ราคาถูก	4	3	3	1
4. ไม่เป็นพิษ ไม่มีฝุ่นละออง	1	3	3	3
5. ทำความสะอาด และดูแลรักษาง่าย	2	3	4	2
6. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	2	1	4	1
รวม	13	16	*18	10

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

วิเคราะห์วิธีการใส่และถอดปลอกหมอนอิง

ตารางที่ 9 แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดปลอกหมอนอิงเพื่อการทำความสะอาด

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	ซิป	ผูกเชือกหรือริบบิ้น	แบบเย็บเป็นลิ้นซ้อนกัน	กระดุม	เวลโครเทป
1. ราคาถูก	3	3	4	3	3
2. มีความทนทานต่อการใช้งาน	4	3	3	2	2
3. ผลิตได้ง่าย	3	3	4	3	3
4. สะดวกในการใส่และถอด	4	3	2	3	3
5. มีความสวยงาม	4	3	3	4	2
6. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้า รีสอร์ท	3	4	4	3	2
รวม	*21	19	20	18	15

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับเบาะรองนั่ง

5.3.1 ลักษณะการใช้งาน

ในการนั่งลงบนเบาะรองนั่งนั้น ส่วนใหญ่แล้วผู้นั่งจะนั่งในท่าขัดสมาธิ หรือนั่งพับเพียบเสียเป็นส่วนใหญ่ มีบ้างในบางกรณีที่มีหมอนสามเหลี่ยมเป็นส่วนพิงหลัง ผู้นั่งจะนั่งพิงแล้วยืดขายาวออกไปหรือนั่งขัดสมาธิแล้วพิงหลังกับหมอน หรือนั่งพับเพียบแล้วท้าวแขนกับหมอน ซึ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้นั่งกำลังทำอยู่

โดยปกติแล้วเบาะรองนั่งที่วางลงบนพื้นบ้านนั้น มักจะอยู่ในห้องที่ต้องการบรรยากาศของความเป็นกันเอง หรือการพักผ่อนสบาย ๆ ผ่อนคลายความตึงเครียด เช่น ห้องรับแขก ห้องนั่งเล่น เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมที่มักจะเกิดขึ้นก็มีหลายประเภท เช่น นั่งคุย ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ ฟังเพลง ตลอดจนกิจกรรมสันทนาการประเภทอื่น ๆเป็นต้น ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ใช้งานนั่นเอง

5.3.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของเบาะรองนั่ง

<u>ขนาดสัดส่วนของเบาะรองนั่ง</u>

รูป แบบที่เป็นเบาะรองนั่งเพียงอย่างเดียว มีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า วงกลม เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดีรูปแบบที่มักพบเห็นในท้องตลาดนั้นก็คือ แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัสซึ่งโดยทั่วไปขนาดของเบาะรองนั่งแบบนี้จะมีหลายขนาดตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ซึ่งมีขนาดโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ขนาด ดังนี้

ขนาด = กว้าง x ยาว

1. ขนาดเล็กสุด = 42.5 x 42.5 เซนติเมตร
2. ขนาดกลาง = 50 x 50 เซนติเมตร
3. ขนาดใหญ่ = 60 x 60 เซนติเมตร

* ความหนาของเบาะรองนั่งมีขนาดตั้งแต่ 3 ซม., 5 ซม., 7.5 ซม., 10 ซม.

พื้นที่ที่คนใช้ในการนั่งบนเบาะรองนั่งนั้น พิจารณาจากขนาดสัดส่วนคนมาตรฐานในวัยผู้ใหญ่ ทั้งเพศชายที่ 97.5 เปอร์เซนต์ไทล์และเพศหญิงที่ 2.5 เปอร์เซนต์ไทล์ขนาดของลักษณะทางกายภาพที่เกี่ยวข้อง คือ - ความกว้าง พิจารณาจากระยะความกว้างของช่วงสะโพก คือ เพศชาย 39.5 เซนติเมตร เพศหญิง 34

เซนติเมตร ความกว้างโดยเฉลี่ย คือ 37.5 เซนติเมตร

- ความยาว พิจารณาจากระยะการใช้พื้นที่นั่งโดยเฉลี่ยของคน คือ 37.5 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เบาะรองนั่งที่มีอยู่ในท้องตลาดนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ตามลักษณะของการใช้งานคือ

1. เบาะรองนั่งที่ไม่ติดเบาะพับ

1.1 เบาะรองนั่งแบบแบน

1.1.1 เบาะรองนั่งชนิดถอดแยกได้ (Drop in Seat)

เป็นเบาะรองนั่งที่ใช้รองนั่งบนเก้าอี้ ตัวเบาะทำจากโครงไม้ หุ้มบุโครงด้วยผ้า แล้วใช้ตะปูยึดติดกับตัวโครงเก้าอี้

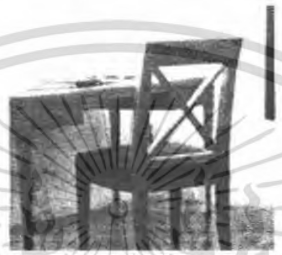

ภาพที่ 49 : เบาะรองนั่งชนิดถอดแยกได้

ที่มา : www.tamedic.com

1.1.2 เบาะนั่ง (Soft Mattress)

เป็นเบาะวางเพื่อใช้เป็นที่นั่ง เบาะนั่งแบบนี้สามารถปรับขนาดให้เท่ากับความกว้างยาวของที่นั่งที่มีอยู่ได้ รวมทั้งการทำกุ๊นขอบขนาดใหญ่ก็ช่วยเพิ่มความโดดเด่นได้ดี ใช้แผ่นโพลีเอสเตอร์เป็นไส้ในหลาย ๆชั้นหรือให้หนาตามต้องการเพื่อสะดวกในการซัก

ภาพที่ 50 : เบาะนั่ง (Soft Mattress)

ที่มา : www.thaionlinemarket.com

1.1.3 เบาะนั่ง (Cushion)

เบาะนั่งแบบนี้ใช้รองนั่งบนเก้าอี้ที่แข็งหรือเตี้ยเกินไป หรือใช้วางสำหรับนั่งเล่นบนพื้นก็ได้ ผ้าที่ใช้หุ้มควรทนทานและเนื้อแน่นพอสมควร

ภาพที่ 51 : เบาะนั่ง (Cushion)

ที่มา : www.thaionlinemarket.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.4 เบาะผูกเก้าอี้ (Tie-on Chair Cushion)

เบาะผูกเก้าอี้นี้สามารถปรับให้เหมาะกับรูปทรงของเก้าอี้ อาจเพิ่มความสดใสและมีชีวิตชีวาด้วยการใช้ผ้าพื้นสีสดหรือลายดอก

ภาพที่ 52 : เบาะผูกเก้าอี้ (Tie-on Chair Cushion)

ที่มา : www.thaionlinemarket.com

1.1.5 เบาะนั่งเคลื่อนที่ (Portable Mattress)

เบาะนั่งแบบนี้มีหูหิ้วให้สามารถนำไปใช้งานในส่วนต่าง ๆ ของบ้านได้อย่างสะดวกหรือใช้สำหรับปิกนิกก็ยิ่งเหมาะ

ภาพที่ 53 : เบาะนั่งเคลื่อนที่ (Portable Mattress)

ที่มา : www.tamedic.com

1.1.6 เบาะรูปกล่อง

เบาะประเภทนี้จะต้องมีส่วนที่เป็นด้านข้างหรือพนัก ซึ่งเกิดจากการเย็บแถบผ้ายาว ๆติดกับชิ้นบนและชิ้นล่างของหมอนเป็นเบาะทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือทรงสี่เหลี่ยม ผืนผ้า ทรงกลมซึ่งมีการแต่งขอบด้วยกุ๊น หรือใช้พนักแบบจีบรูด

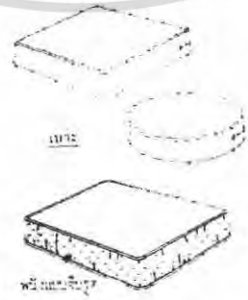

ภาพที่ 54 : เบาะรูปกล่อง

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.7 เบาะลูกฟูก

ใช้เป็นเบาะรองนั่งที่นิยมนั่งกับพื้น ตัวเบาะเย็บด้วยจักรเป็นลูกฟูกนุ่ม

ภาพที่ 55 : เบาะลูกฟูก

ที่มา : www.thaitextile.org

1.2 เบาะรองนั่งแบบมีความสูง

เบาะรองนั่งประเภทนี้ จะใช้นั่งเหมือนเก้าอี้เตี้ย ๆใช้สำหรับนั่งเพื่อพักผ่อนไม่ได้เป็นทางการเนื่องจากไม่มีพนักพิง หรืออาจใช้เป็นเบาะสำหรับวางเท้า รูปทรงที่เห็นโดยทั่วไปมักจะเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีความหนาประมาณ 12-20 นิ้ว

ภาพที่ 56 : เบาะรองนั่งแบบมีความสูง

ที่มา : www.thaitextile.org

1.3 เบาะรองนั่งแบบไม่คงรูป (Bean-bag)

เบาะรองนั่งประเภทนี้มีรูปทรงหลากหลาย มักใส่เม็ดโฟมไว้ภายในโดยใส่ประมาณ3/4ของความจุของเบาะ ความพิเศษของเบาะรองนั่งชนิดนี้คือเมื่อนั่งลงไปแล้วเบาะจะมีรูปทรงรับกับส่วนโค้งของคนที่นั่งเหมือนมีพนักพิง ทำให้เกิดความสบาย

ภาพที่ 57 : เบาะรองนั่งแบบไม่คงรูป

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แบบที่เป็นเบาะรองนั่งพร้อมส่วนพิงหลัง

2.1 รูปแบบของเดิม รูปแบบดั้งเดิมของหมอนสามเหลี่ยมนั้นจะมีลักษณะเหมือนแท่งปริซึมต่อกันจนเป็นหมอนสามเหลี่ยม ซึ่งการต่อในลักษณะนี้ทำให้หมอนสามเหลี่ยมคงรูปทรงเมื่อนั่งพิง รูปแบบเดิมนี้เป็นรูปแบบที่ยังคงใช้จนถึงปัจจุบัน ส่วนของเบาะรอนั่งมีการนำมาใช้เพื่อให้เกิดความสบายในการนั่ง

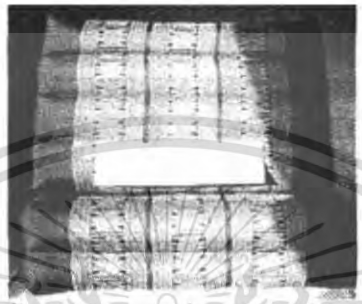

ภาพที่ 58 : เบาะรองนั่งพร้อมส่วนพิงหลัง

ที่มา : www.otopstation.com

2.2 รูปแบบปัจจุบันที่พบเห็นในท้องตลาด

ที่พบเห็นในท้องตลาด จากที่ได้หาข้อมูล รูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งที่มีขายในท้องตลาดมีดังนี้

<u>รูปแบบที่ 1</u>

รูปแบบนี้เบาะรองนั่งสามารถพับเพื่อนั่ง และกางออกมาเพื่อนอนได้ ตัวหมอนสามเหลี่ยมมีปลอกหมอนซึ่งมีโบว์เย็บติดอยู่ด้านข้างเพื่อผูกยึดกับเบาะรองพื้น

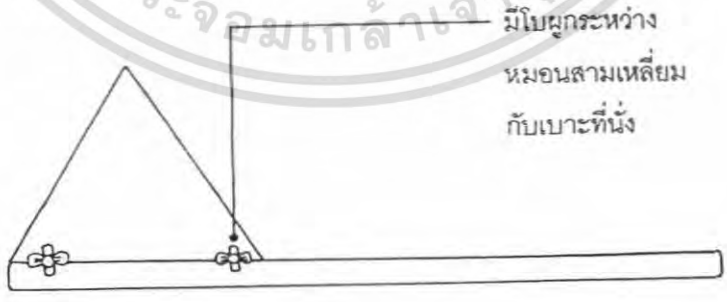

ภาพที่ 59 : รูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้านป้าย่า

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบที่ 2

รูปแบบนี้หมอนสามเหลี่ยมจะเย็บติดกับเบาะรองนั่ง ไม่มีปลอกหมอน เบาะรองนั่งสามารถพับเพื่อนั่ง และกางออกมาเพื่อนอนได้

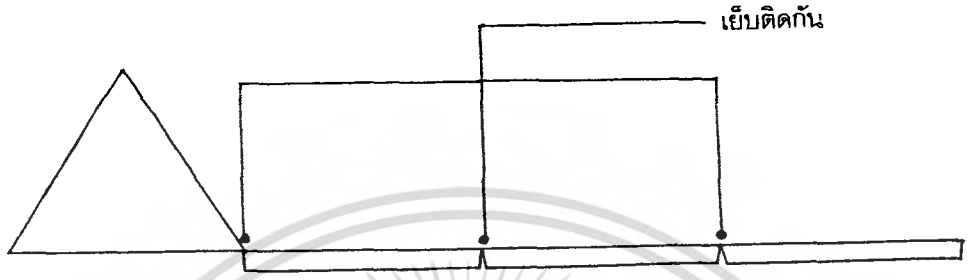

ภาพที่ 60 : รูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้านชินวัตร

ที่มา : www.thaitextile.org

รูปแบบที่ 3

รูปแบบนี้จะเย็บปลอกหมอนสามเหลี่ยมติดกับเบาะรองนั่ง ส่วนหมอนสามเหลี่ยมจะแยกออกไป เบาะรองนั่งสามารถพับเพื่อนั่งและกางออกมาเพื่อนอนได้

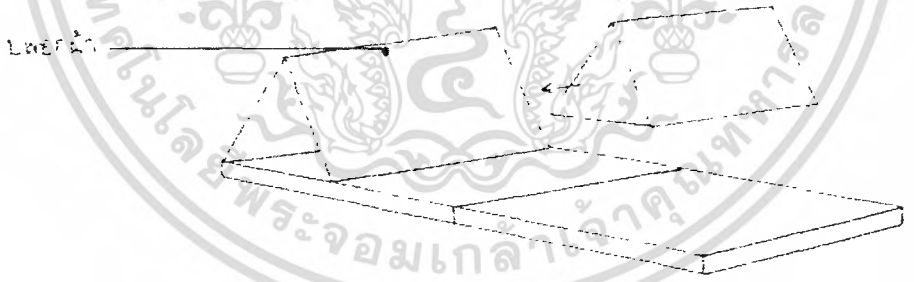

ภาพที่ 61 : รูปแบบหมอนสามเหลี่ยมพร้อมเบาะรองนั่งของร้าน Back to the origin

ที่มา : www.thaitextile.org

รูปแบบที่ 4

รูปแบบนี้วัสดุหุ้มบุ ใช้ทอจากหญ้า " IGUSA" ซึ่งเป็นหญ้าจากประเทศญี่ปุ่น มีคุณสมบัติดังนี้

- **ดูดซึมความร้อน**
- **ถ้าหน้าร้อนจะคลายความร้อนได้ดี**
- **ถ้าหน้าหนาวจะอบอุ่น**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยเศษหญ้า "IGUSA" นี้สามารถนายัดไส้ในได้ เช่น ยัดไส้หมอนอิง ตัวหมอนขวาน ยัดไส้จากนุ่น ส่วนเบาะที่นั่งกับพื้นยัดไส้ด้วยฟองน้ำ รูปแบบนี้มีการออกแบบดัดแปลงใหม่ โดยหมอนสามเหลี่ยมสามารถปรับเปลี่ยนความชันโดยการพับหรือกางออกได้

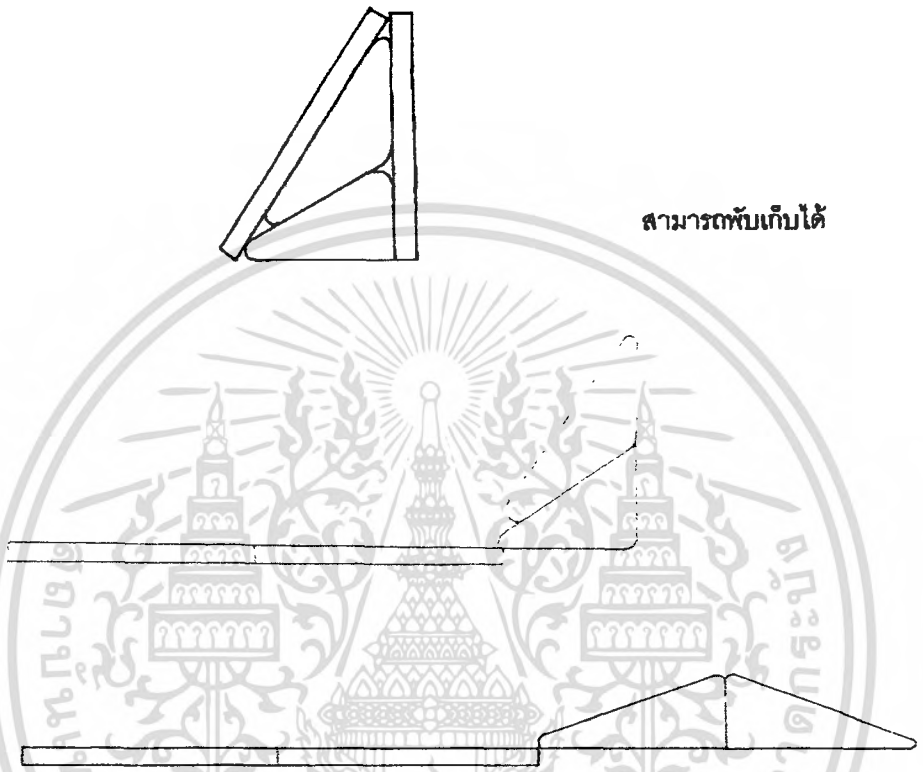

ภาพที่ 62 : รูปแบบหมอนสามเหลี่ยมของ บริษัท ไทยตาตามิ โปรดักส์ จำกัด

ที่มา : www.thaitextile.org

5.3.3 วัสดุที่ใช้ในการทำไส้เบาะรองนั่ง

วัสดุที่ใช้ทำไส้ในของเบาะรองนั่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นตัวกำหนดรูปร่างของเบาะ และไส้ในที่เป็นวัสดุที่ไม่เหมือนกันนั้นก็ยังเป็นส่วนที่สร้างความรู้สึกที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งแต่ละชนิดก็มีราคาและคุณสมบัติที่ต่างกันด้วย โดยสามารถแบ่งวัสดุที่ใช้ได้เป็น 4 ชนิด คือ

1 นุ่น

2 ฟองน้ำ

3 ใยโพลีเอสเตอร์

4 เม็ดโฟม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 : ตารางเปรียบเทียบวัสดุที่ใช้ทำไส้ในเบาะ

วัสดุไส้ใน	ข้อดี	ข้อเสีย
1 นุ่น	- มีความพองฟูดี สามารถให้ความอบอุ่นได้ดีและเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายภายในประเทศ	- เมื่อใช้ไปนาน ๆ ความพองฟูจะลดลง ทำให้เบาะแบนเสียรูปทรง - ใยนุ่นอาจทำให้เกิดการแพ้ได้บางคน - ยากต่อการทำความสะอาด เนื่อง จากเมื่อซักนุ่นจะรวมเป็นก้อนทำให้เสียรูปทรง
2 ฟองน้ำ	- ฟองน้ำมีราคาถูกกว่านุ่น ถ้ามีความหนาแน่นมากจะมีเนื้อที่แน่นทนทานดี ฟองน้ำที่มีคุณภาพดีจะมีความโหย่งตัวสูงและมีความทนทานดี ซึ่งจะมีความอ่อนนุ่มมากและไม่เสียรูปทรงได้ง่าย เหมาะในการใช้ทำไส้เบาะ	- ฟองน้ำที่มีคุณภาพดีมีราคาค่อนข้างแพงกว่าฟองน้ำธรรมดา
2.3 ใยโพลีเอสเตอร์	- มีความยืดหยุ่นและฟูมากกว่านุ่น อ่อนนุ่มระบายความร้อนได้ดี ติดไฟได้ช้าและดับได้เอง	-มีความยืดหยุ่นตัวได้น้อยกว่าฟองน้ำ - ใยโพลีเอสเตอร์มีราคาไม่แพง
2.4 เม็ดโฟม	- ปัจจุบันนิยมนำมายัดเป็นไส้ในเบาะมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเบาะรองนั่งแบบมีความสูงและเบาะรองนั่งแบบไม่คงรูป เนื่องจากมีความคืนตัวที่ดี ไม่เสียรูปได้ง่าย และไม่นิ่มจนเกินไป	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล การออกแบบเบาะรองนั่ง</u>

การวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของเบาะรองนั่งสำหรับการออกแบบ

ตารางที่ 11 : แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของเบาะรองนั่งสำหรับการออกแบบ

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	แบบแบน	แบบมีความสูง	แบบไม่คงรูป
1. เข้ากับแรงบันดาลใจคือตุงล้านนา	4	3	1
2. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	4	1	3
3. มีความแข็งแรงทนทาน	3	4	3
4. ดูแลรักษาง่าย	3	3	2
5. การผลิตง่าย	4	2	3
6. ราคาถูก	4	3	2
7. มีรูปแบบที่น่าสนใจ	2	3	4
รวม	*24	19	18

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

<u>การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในเบาะรองนั่ง</u>

ตารางที่ 12 : แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในเบาะรองนั่ง

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	นุ่น	ฟองน้ำ	ใยสังเคราะห์	เม็ดโฟม
1. แข็งแรงทนทาน	2	3	4	2
2.ผลิตง่าย	2	3	3	2
3. ราคาถูก	4	3	3	3
4. ทำความสะอาด และดูแลรักษาง่าย	2	3	4	3
5. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	1	2	3	1
รวม	11	14	*17	11

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์วิธีการใส่และถอดเบาะรองนั่ง

ตารางที่ 13 : แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดเบาะรองนั่งเพื่อการทำความสะอาด

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	ซิป	ผูกเชือก หรือริบบิ้น	แบบเย็บ เป็นลิ้นซ้อน กัน	กระดุม	เวลโคร เทป
1. ราคาถูก	3	3	4	3	3
2. มีความทนทานต่อการใช้งาน	4	3	4	2	2
3. สะดวกต่อการใช้รองนั่ง	4	2	4	2	3
4. ผลิตได้ง่าย	3	3	4	3	3
5. สะดวกในการใส่และถอด	4	3	2	3	3
6. มีความสวยงาม น่าสนใจ	2	3	2	4	2
7. เข้ากับแรงบันดาลใจคือตุงล้านนา	2	4	3	3	1
8. เหมาะสมต่อการใช้กับผ้าฝ้าย	4	4	2	3	3
รวม	*26	25	25	23	20

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าม่าน

5.4.1 ลักษณะการใช้งาน

ผ้าม่าน(curtain)มีประโยชน์มากมาย เช่นช่วยในการกรองแสง ช่วยลดความร้อนจากอุณหภูมิของแสงแดด ช่วยเก็บเสียงสะท้อนหรือเสียงก้องภายในห้อง และยังช่วยทำให้เกิดเป็นความรู้สึกส่วนตัว รวมถึงการเสริมให้อาคารบ้านเรือนนั้นสวยงามอีกด้วย

5.4.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าม่าน

ผ้าม่านสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท โดยมีลักษณะและรายละเอียดต่างๆดังนี้

1. ผ้าม่านแบบจับจีบ

เป็นม่านที่นิยมใช้กันทั่วไป ม่านจับจีบเป็นม่านที่มีจีบเป็นระยะ การจับจีบอาจเป็น 2-3 จีบ หรือมากกว่านั้นตามความต้องการ ถ้ามีจีบมากจะดูหรูหราเป็นทางการ ระยะของจีบตอนบนจะอยู่แนวเดียวกับวงกบประตูหน้าต่างตอนบน ชายผ้าจะทิ้งตัวลงมาเป็นคลื่นเป็นระเบียบ

ภาพที่ 63 : ผ้าม่านจับจีบ

การเปิดปิดสามารถเปิดแยกออกไปได้สองทาง หรือเปิดด้านเดียวก็ได้ แล้วแต่ความต้องการ โดยจะใช้เชือกเป็นตัวดึง ผ้าม่านชนิดนี้นิยมใช้กับสถานที่ที่มีหน้าต่างหลายบาน หรือประตูบานใหญ่ ซึ่งเหมาะสำหรับ ห้องนอน ห้องรับแขก ห้องทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผ้าม่านแบบชักขึ้นลง

ม่านชนิดนี้เวลาชักขึ้นจะพับตัวเองสลับขึ้นไปรวมอยู่ด้านบนของหน้าต่างคล้ายแอคคอเดียน เหมาะสำหรับที่แคบๆ เพราะถ้าหน้ากว้างมากไปจะชักม่านไม่สะดวก และยังสามารถตกแต่งลวดลายได้เต็มที่ เพราะไม่มีจีบเวลาเปิดบานเต็มที่

ภาพที่ 64 : ผ้าม่านแบบชักขึ้นลง

3. ผ้าม่านแบบมู่ลี่

ม่านมู่ลี่ส่วนใหญ่ทำด้วยไม้ไผ่เหลาเป็นท่อนเล็กๆกลมๆ ผูกเรียงกันในปัจจุบันมีการใช้วัสดุอื่นมาใช้แทน เช่น พลาสติก ผ้า และวัสดุใยสังเคราะห์อื่นๆ ลักษณะการม้วนเก็บของมู่ลี่ มีทั้งแบบชนิดม้วนหรือชนิดพับตัวเองแบบแอคคอเดียน

ภาพที่ 65 : ผ้าม่านแบบมู่ลี่

ที่มา : www.pamanthai.com

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ผ้าม่านแบบพลาสติกบาง

เป็นม่านที่ทำด้วยแผ่นพลาสติกบาง กว้างประมาณ 2-3 นิ้ว มีทั้งแบบแนวตั้งและแนวนอน คล้ายกับบานเกล็ด สามารถปรับองศาได้ตามต้องการ เมื่อพับเก็บจะเรียบร้อยไม่เกะกะออกมา เหมาะสำหรับที่ทำงาน ซึ่งต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย และยังดูแลรักษาง่าย

ภาพที่ 66 : ผ้าม่านแบบพลาสติกบาง

5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าแขวนผนัง

5.5.1 ลักษณะการใช้งาน

ผ้าแขวนผนัง(wall hanging) ใช้สำหรับแขวนผนังเพื่อเป็นการตกแต่งแทนภาพ สร้างบรรยากาศให้บริเวณนั้นๆ หรือจะเป็นการสร้างสรรค์งานศิลปะที่ต้องการสื่อออกมาได้โดยไม่จำกัดขนาดและเทคนิค

ภาพที่ 67 : ผ้าแขวนผนัง

ที่มา : http://www.shutterstock.com/

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของผ้าแขวนผนัง

รูปแบบของผ้าแขวนผนังไม่มีลักษณะตายตัวขึ้นอยู่กับความต้องการและสิ่งที่ต้องการจะสื่อ ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้าแนวตั้ง

ขนาดสัดส่วนของผ้าแขวนผนังก็ไม่มีขนาดที่ตายตัวเช่นกัน ขึ้นอยู่กับพื้นที่ เช่น ถ้าแขวนไว้บนหัวเตียงก็อาจจะให้ความกว้างของผ้าแขวนผนังกว้างเท่าขนาดเตียงก็ได้

5.6 ข้อมูลเกี่ยวกับพรม

5.6.1 ลักษณะการใช้งาน

พรม(carpet)เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของวัสดุในการปูพื้น นอกจากให้ความสวยงามและหรูหราแล้ว พรมยังสามารถเลือกลวดลายสีสันและเส้นใยได้หลากหลาย สามารถใช้เพื่อการกักเก็บฝุ่นละอองเพื่อป้องกันไม่ให้เข้าห้อง นอกจากนี้พรมยังช่วยเก็บเสียงอีกด้วย

5.6.2 รูปแบบและขนาดสัดส่วนของพรม

พรมแบ่งออกเป็น 2ชนิดใหญ่ๆคือ

1. พรมแบบทั้งผืน (wall to wall) เป็นพรมที่ปูทั้งผืนบนพื้นห้อง นิยมใช้ปูพื้นห้องที่มีขนาดกว้างและต้องการความหรูหราเช่น ห้องจัดเลี้ยงในโรงแรม

ภาพที่ 68 : พรมแบบทั้งผืน

ที่มา : www.thaitextile.org

2. พรมชิ้น (rugs) เป็นพรมที่สามารถเคลื่อนย้ายได้เพราะมีหลายขนาดให้เลือกสรร

ภาพที่ 69 : ภาพพรมชิ้น

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดสัดส่วนของพรมปูพื้นในตลาดทั่วไป

ขนาด = กว้าง x ยาว

40 x 60 เซนติเมตร

60 x 90 เซนติเมตร

80 x 200 เซนติเมตร

90 x 150 เซนติเมตร

120 x 180 เซนติเมตร

170 x 210 เซนติเมตร

วัสดุที่ให้ในการทอพรมมี 2 แหล่งใหญ่คือ

1. จากเส้นใยธรรมชาติ เช่น ขนสัตว์ เส้นใยไหม เส้นใยปอกระเจา เส้นใยมะพร้าว ผ้าลินิน

2. จากเส้นใยที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้น เช่น เส้นใยไนลอน (nylon), โพลีเอสเตอร์ (polyester), โพลีโพรไพลีน (polypropylene), อะครีลิค (acrylic)

ประเภทของพรมสามารถแบ่งได้ตามรูปแบบการทอดังนี้

1. การทอแบบขนห่วง (loop pile) เป็นพรมทอที่มีลักษณะปลายขนเป็นรูปห่วง ซึ่งทำให้พรมมีความทนทานเป็นพิเศษ แต่ผิวสัมผัสที่ได้ค่อนข้างแข็งและหยาบไม่ค่อยนุ่มนวล

ภาพที่ 70 : การทอแบบขนห่วง

ที่มา : www.thaitextile.org

2. การทอแบบตัด (cut pile) เป็นพรมทอที่มีลักษณะปลายขนตัด ทำให้เส้นพรมที่ได้มีความนุ่มนวลกว่าแบบห่วง แต่การทอแบบนี้เส้นพรมที่ได้จะไม่เป็นระเบียบเท่าแบบห่วงจึงทำให้เสียรูปทรงได้ง่าย

ภาพที่ 71 : ภาพการทอแบบตัด

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การทอแบบตัดและแบบห่วง (cut&loop) เป็นพรมที่มีการทอแบบผสมผสานทำให้เกิดลวดลายสลับมีผิวสัมผัสทั้งสองแบบในผืนเดียว

ภาพที่ 72 : ภาพการทอแบบตัดและแบบห่วง

ที่มา : www.thaitextile.org

4. การทอแบบชากกี้ (shaggy) เป็นการใช้ลักษณะเส้นใยที่มีความยาวและเส้นโตมาทอ จึงทำให้พรมมีขนฟองฟู และผิวสัมผัสนุ่มนวล แต่ต้องดูแลรักษาพิถีพิถัน

ภาพที่ 73 : ภาพการทอแบบชากกี้

ที่มา : www.thaitextile.org

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปรายละเอียดของผลิตภัณฑ์

จากข้อมูลสามารถสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 14 : ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในขอบเขตของโครงการ

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	วัสดุโครงสร้าง	วัสดุภายใน	ขนาด
1. พรม	พรมชิ้น	ผ้าฝ้าย	นุ่น	90x160 ซม.
2.หมอนอิง (ขนาดใหญ่)	หมอนสี่เหลี่ยม จัตุรัส ใส่-ถอดโดยใช้ซิป	ผ้าฝ้าย	โพลีเอสเตอร์	18x18 นิ้ว
3. หมอนอิง (ขนาดเล็ก)	หมอน สี่เหลี่ยมผืนผ้า ใส่-ถอดโดย ใช้ซิป	ผ้าฝ้าย	โพลีเอสเตอร์	10x18 นิ้ว
4. เบาะรองนั่ง	เบาะสี่เหลี่ยม จัตุรัสใส่-ถอดโดย ใช้ซิป	ผ้าฝ้ายชนิดหนา ปานกลาง	โพลีเอสเตอร์	50x50 ซม.
6. ผ้าม่าน	ม่านบาง	ผ้าฝ้าย ชนิดบาง	-	200x110 ซม.
7. ผ้าพาดเตียง	ผ้าพาดเตียงด้านขวาง	ผ้าฝ้าย	-	240x60 ซม.
6. ผ้าแขวนผนัง	ผ้าแขวนผนัง สี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านยาว	ผ้าฝ้าย	-	120x60 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
การพัฒนาการออกแบบ

1.การพัฒนาการออกแบบ และการทำต้นแบบ แบ่งได้ 2 ขั้นตอน

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการออกแบบ

เมื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบทั้งหมดแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและวิเคราะห์เพื่อนำมาประกอบกับการออกแบบดังนี้

ภาพที่ 74 : แสดงแผ่นเสนองานครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 75 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับพราวภูฟ้ารีสอร์ท

ภาพที่ 76 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องพักในรีสอร์ท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 77 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย

ภาพที่ 78 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับการย้อมหม้อห้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 79 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับแรงบันดาลใจคือตุงล้านนา

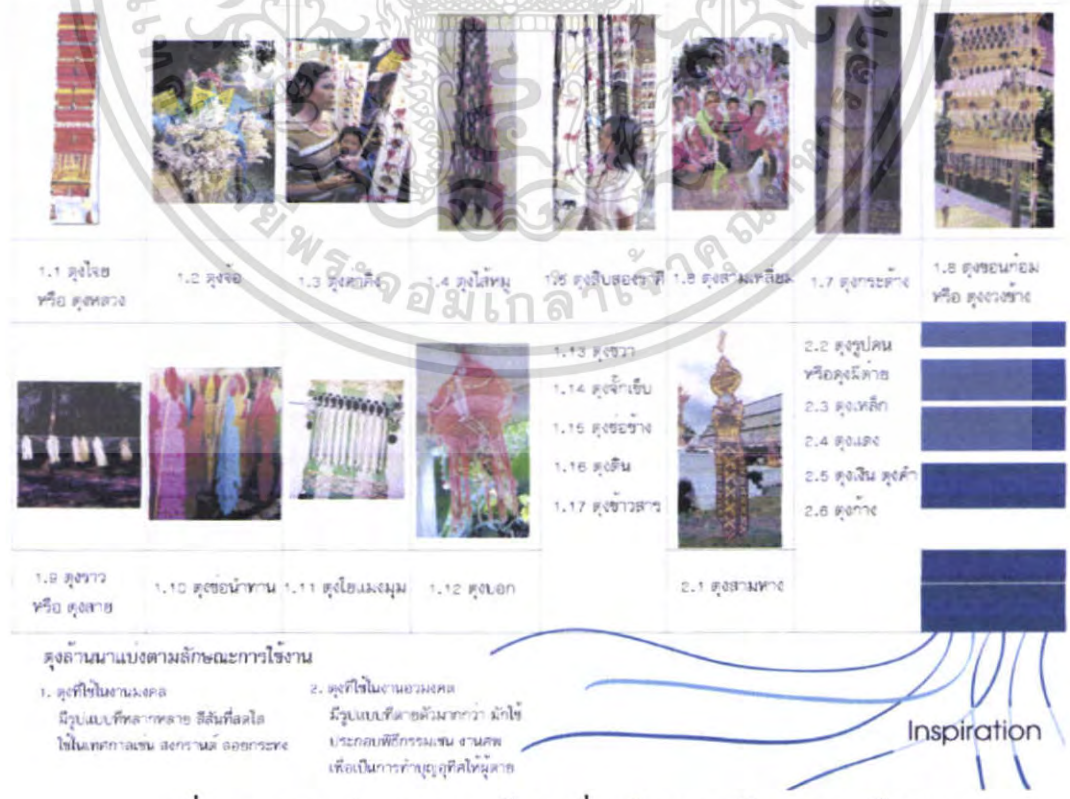

ภาพที่ 80 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของตุงล้านนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล การออกแบบหมอนอิง

การวิเคราะห์รูปแบบหมอนอิง

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของหมอนอิงสำหรับการออกแบบ

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	หมอนรูปสี่เหลี่ยม	หมอนรูปสามเหลี่ยม	หมอนรูปวงกลม	หมอนยาว
1.เข้ากับแรงบันดาลใจคือตุงล้านนา	4	3	2	4
2. ผลิตง่าย	4	2	2	2
3. ราคาถูก	3	3	3	3
4. มีความสวยงาม น่าสนใจ	2	2	4	4
5.เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	4	2	2	3
รวม	*17	12	13	16

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากตุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 81: แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง

การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในหมอนอิง

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในหมอนอิง

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	นุ่น	ฟองน้ำ	ใยสังเคราะห์	ชนเป็ด
1. แข็งแรงทนทาน	2	3	4	1
2.ผลิตง่าย	2	3	3	2
3. ราคาถูก	4	3	3	1
4. ไม่เป็นพิษ ไม่มีฝุ่นละออง	1	3	3	3
5. ทำความสะอาด และดูแลรักษาง่าย	2	3	4	2
6. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	2	1	4	1
รวม	13	16	*18	10

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากตุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 82 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์วิธีการใส่และถอดปลอกหมอนอิง

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดปลอกหมอนอิงเพื่อการทำความสะอาด

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	ซิป	ผูกเชือกหรือริบบิ้น	แบบเย็บเป็นลิ้นซ้อนกัน	กระดุม	เวลโครเทป
1. ราคาถูก	3	3	4	3	3
2. มีความทนทานต่อการใช้งาน	4	3	3	2	2
3. ผลิตได้ง่าย	3	3	4	3	3
4. สะดวกในการใส่และถอด	4	3	2	3	3
5. มีความสวยงาม	4	3	3	4	2
6. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้า รีสอร์ท	3	4	4	3	2
รวม	*21	19	20	18	15

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากดุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 83 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์หมอนอิง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล การออกแบบเบาะรองนั่ง

การวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของเบาะรองนั่งสำหรับการออกแบบ

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์รูปแบบของเบาะรองนั่งสำหรับการออกแบบ

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	แบบแบน	แบบมีความสูง	แบบไม่คงรูป
1. เข้ากับแรงบันดาลใจคือดุงล้านนา	4	3	1
2. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้ารีสอร์ท	4	1	3
3. มีความแข็งแรงทนทาน	3	4	3
4. ดูแลรักษาง่าย	3	3	2
5. การผลิตง่าย	4	2	3
6. ราคาถูก	4	3	2
7. มีรูปแบบที่น่าสนใจ	2	3	4
รวม	*24	19	18

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากดุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 84 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในเบาะรองนั่ง

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในการทำไส้ในเบาะรองนั่ง

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	นุ่น	ฟองน้ำ	ใยสังเคราะห์	เม็ดโฟม
1. แข็งแรงทนทาน	2	3	4	2
2.ผลิตง่าย	2	3	3	2
3. ราคาถูก	4	3	3	3
4. ทำความสะอาด และดูแลรักษาง่าย	2	3	4	3
5. เหมาะสมต่อการตกแต่งพราวภูฟ้า รีสอร์ท	1	2	3	1
รวม	11	14	*17	11

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากดุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 85 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง

วิเคราะห์วิธีการใส่และถอดเบาะรองนั่ง

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์วิธีการใส่ และถอดเบาะรองนั่งเพื่อการทำความสะอาด

ปัจจัยที่ใช้พิจารณา	ซิป	ผูกเชือกหรือริบบิ้น	แบบเย็บเป็นสิ้นซ้อนกัน	กระดุม	เวลโครเทป
1. ราคาถูก	3	3	4	3	3
2. มีความทนทานต่อการใช้งาน	4	3	4	2	2
3. สะดวกต่อการใช้รองนั่ง	4	2	4	2	3
4. ผลิตได้ง่าย	3	3	4	3	3
5. สะดวกในการใส่และถอด	4	3	2	3	3
6. มีความสวยงาม น่าสนใจ	2	3	2	4	2
7. เข้ากับแรงบันดาลใจคือดุงล้านนา	2	4	3	3	1
8. เหมาะสมต่อการใช้กับผ้าฝ้าย	4	4	2	3	3
รวม	*26	25	25	23	20

หมายเหตุ : เกณฑ์ในการตัดสิน 4 คือ ดีมาก 3 คือ ดี 2 คือ พอใช้ 1 คือ ไม่ดี

DATA / ANALYSIS

โครงการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อมโดยใช้แรงบันดาลใจจากดุงล้านนา สำหรับตกแต่ง พราวภูฟ้า รีสอร์ท

ภาพที่ 86 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางวิเคราะห์เบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปรายละเอียดของผลิตภัณฑ์
จากข้อมูลสามารถสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้
ตารางที่ 7 ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในขอบเขตของโครงการ

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	วัสดุโครงสร้าง	วัสดุภายใน	ขนาด
1. พรม	พรมชิ้น	ผ้าฝ้าย		90x160cm
2. หมอนอิง (ขนาดใหญ่)	เย็บผ้าเข้ารูปหมอน ใส่-ถอดใช้ซิป	ผ้าฝ้าย	โพลีเอสเตอร์	18"x18"
3. หมอนอิง (ขนาดเล็ก)	เย็บผ้าเข้ารูปหมอน ใส่-ถอดใช้ซิป	ผ้าฝ้าย	โพลีเอสเตอร์	10"x18"
4. เบาะรองนั่ง	เย็บเข้ารูป เบาะใส่-ถอดใช้ซิป	ผ้าฝ้ายชนิดหนา ปานกลาง	โพลีเอสเตอร์	50x50 cm
6. ผ้าม่าน	ม่านบาง	ผ้าฝ้าย ชนิดบาง		200x110 cm
7. ผ้าพาดเตียง		ผ้าฝ้าย		240x60 cm

ภาพที่ 87 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์

สรุปรายละเอียดของผลิตภัณฑ์
จากข้อมูลสามารถสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้
ตารางที่ 7 ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ทั้งหมดในขอบเขตของโครงการ

ผลิตภัณฑ์	รูปแบบ	วัสดุโครงสร้าง	วัสดุภายใน	ขนาด
6. ผ้าแขวนผนัง	ผ้าแขวนล้วน ยาว	ผ้าฝ้าย	-	120x60cm

ภาพที่ 88 : แสดงแผ่นเสนองาน ตารางสรุปรายละเอียดผลิตภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 89 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกแรงบันดาลใจและเทคนิควิธี

ภาพที่ 90 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

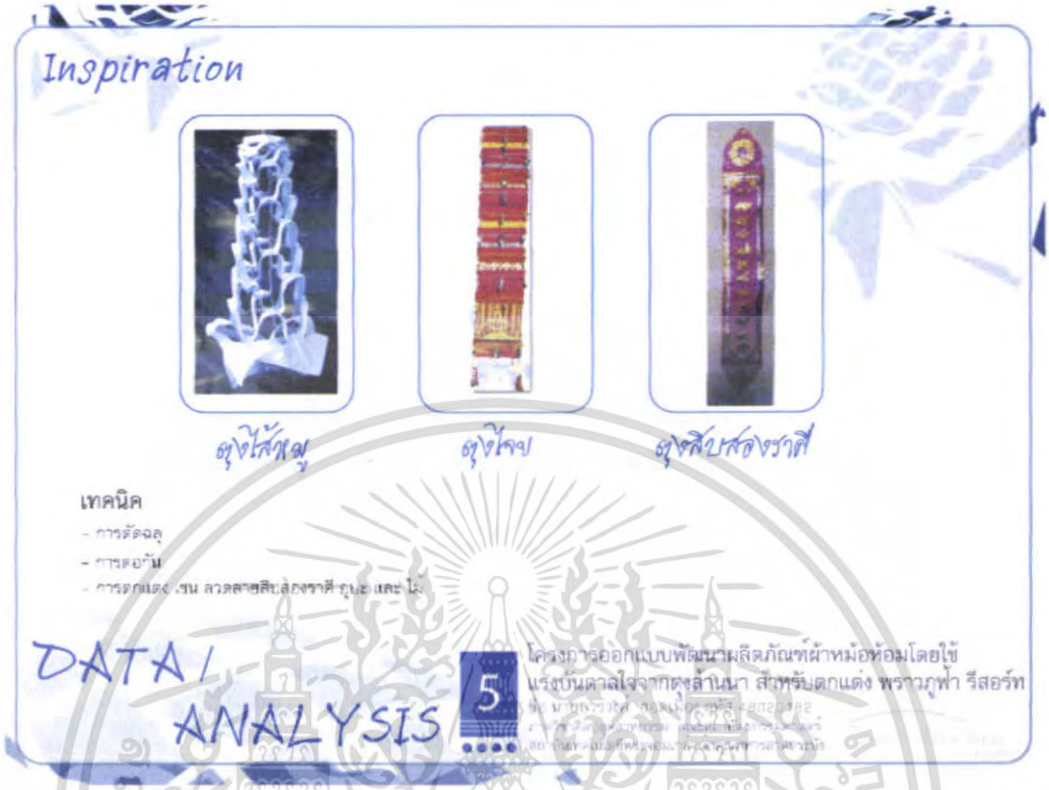

ภาพที่ 91 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้

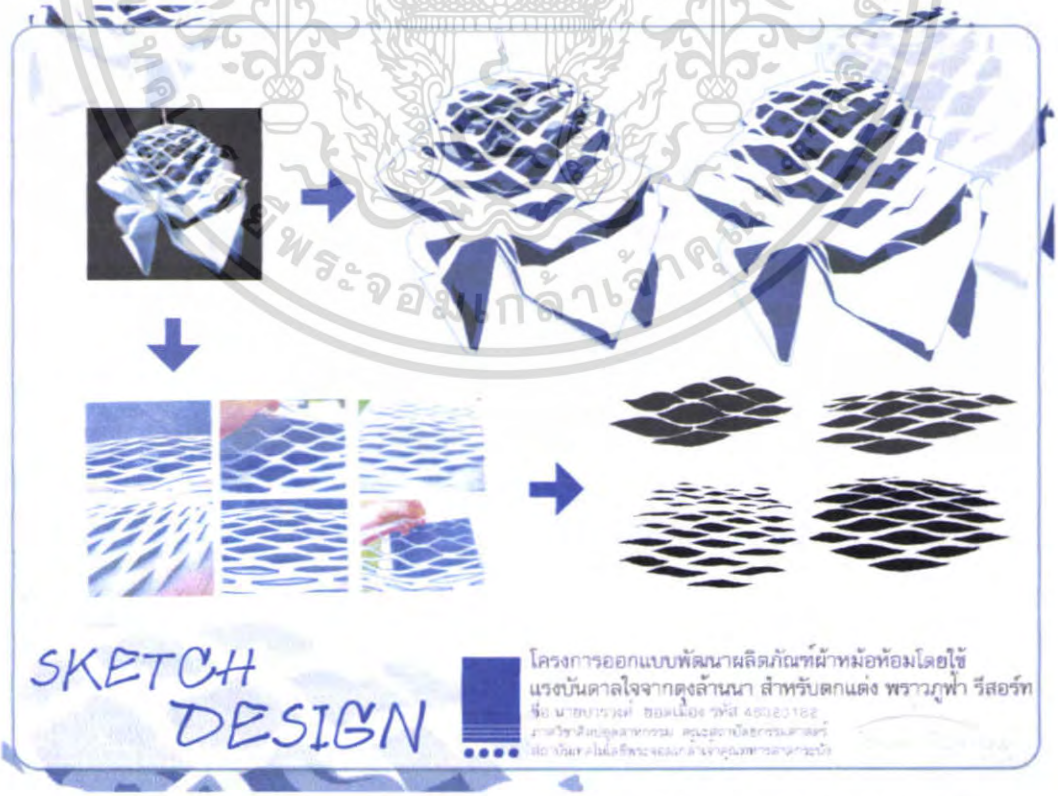

ภาพที่ 92 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

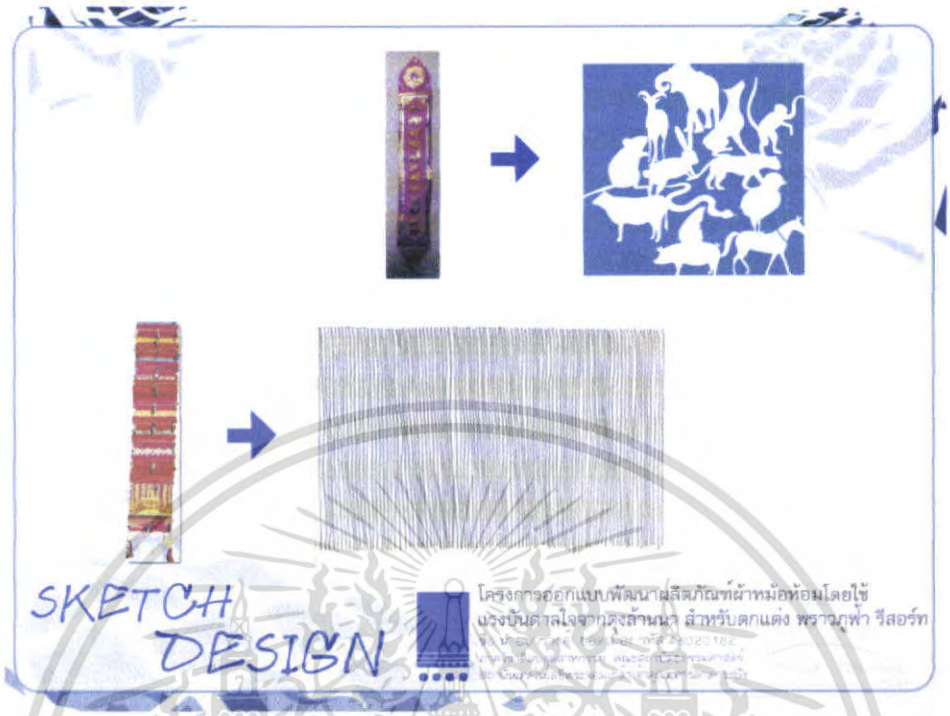

ภาพที่ 93 : แสดงแผ่นเสนองาน ข้อมูลการวิเคราะห์การนำแรงบันดาลใจมาใช้

1.2 การออกแบบลวดลายผ้าและผลิตภัณฑ์

หลังจากที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และองค์ประกอบด้านต่างๆแล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาประกอบการออกแบบผลิตภัณฑ์ดังนี้

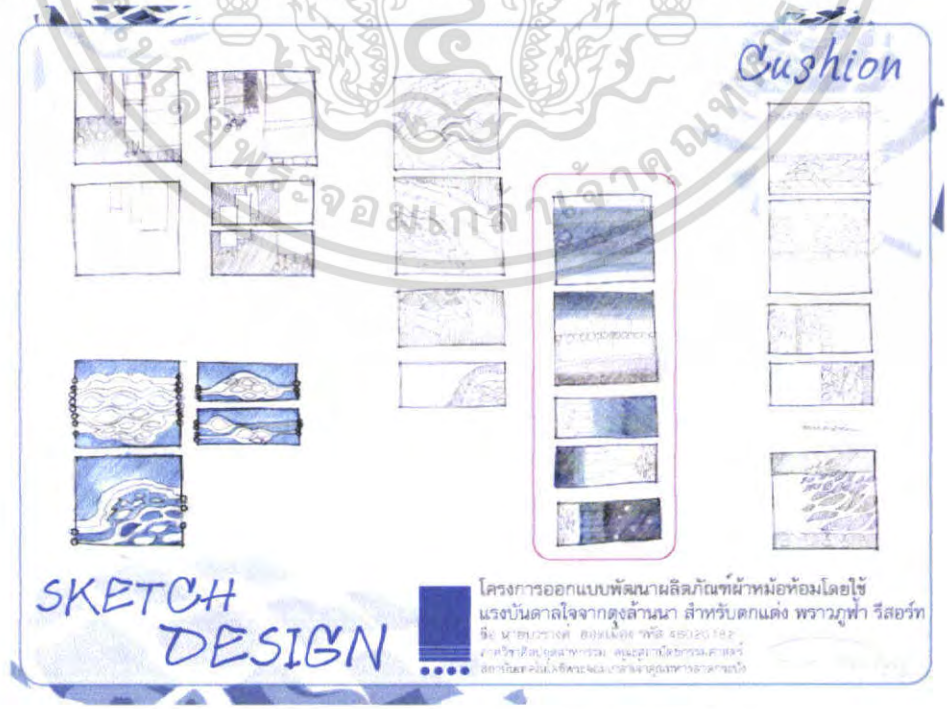

ภาพที่ 94 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

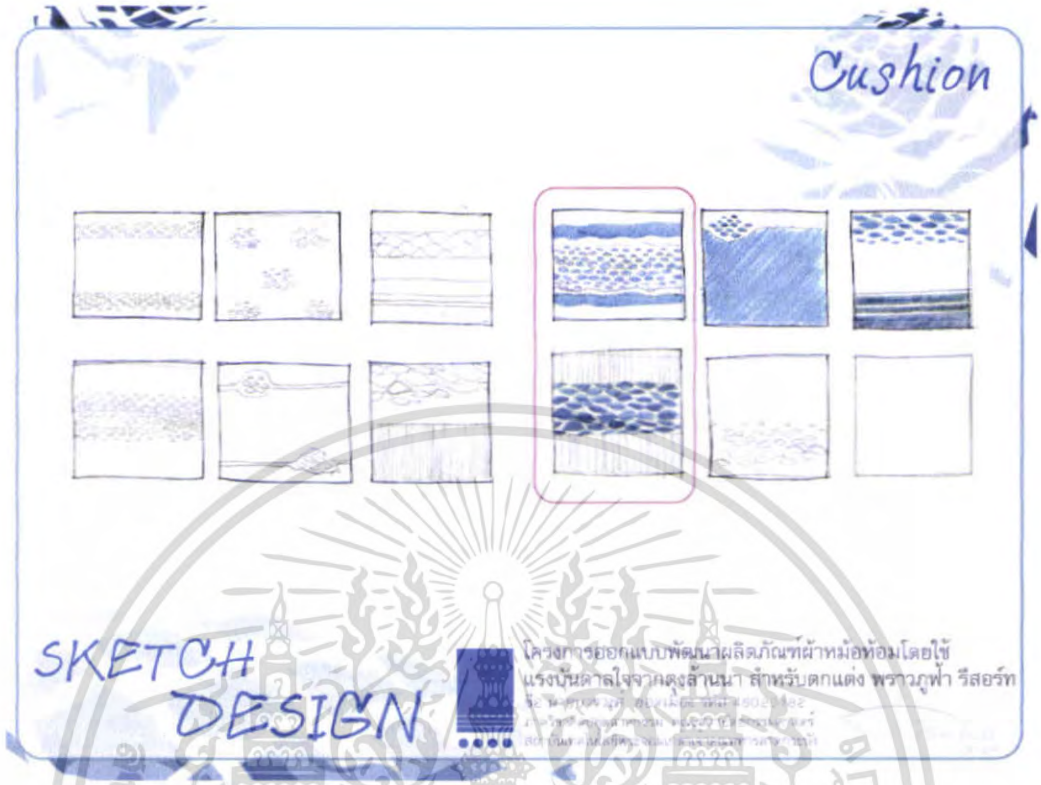

ภาพที่ 95 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

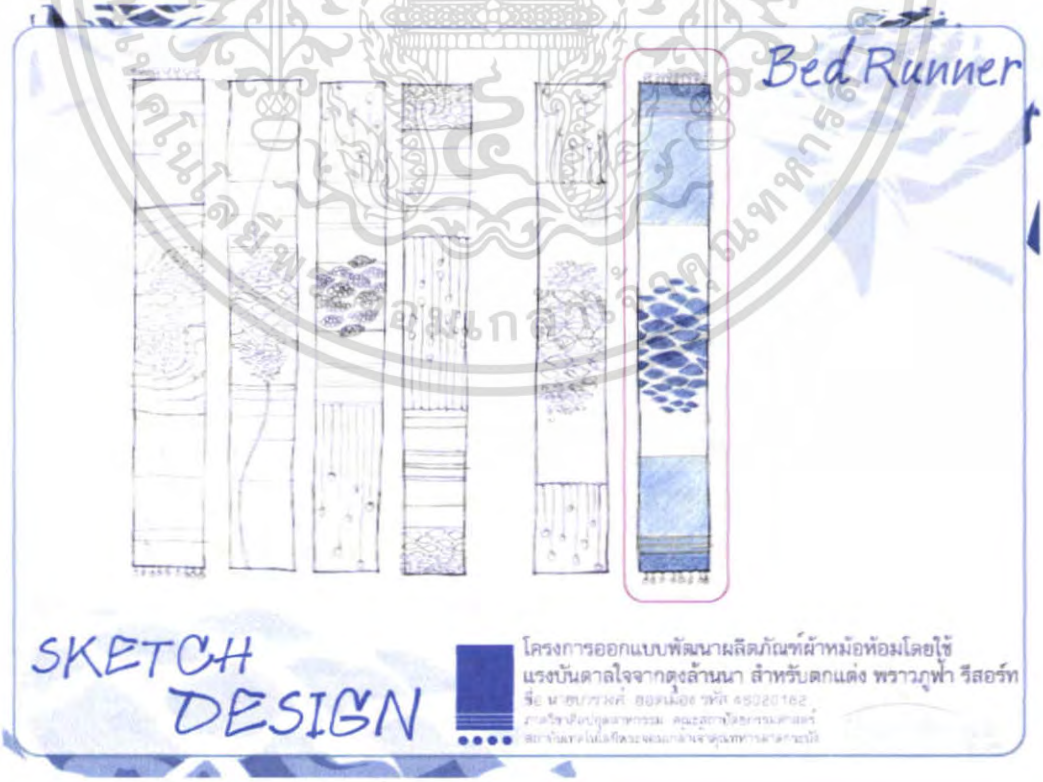

ภาพที่ 96 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

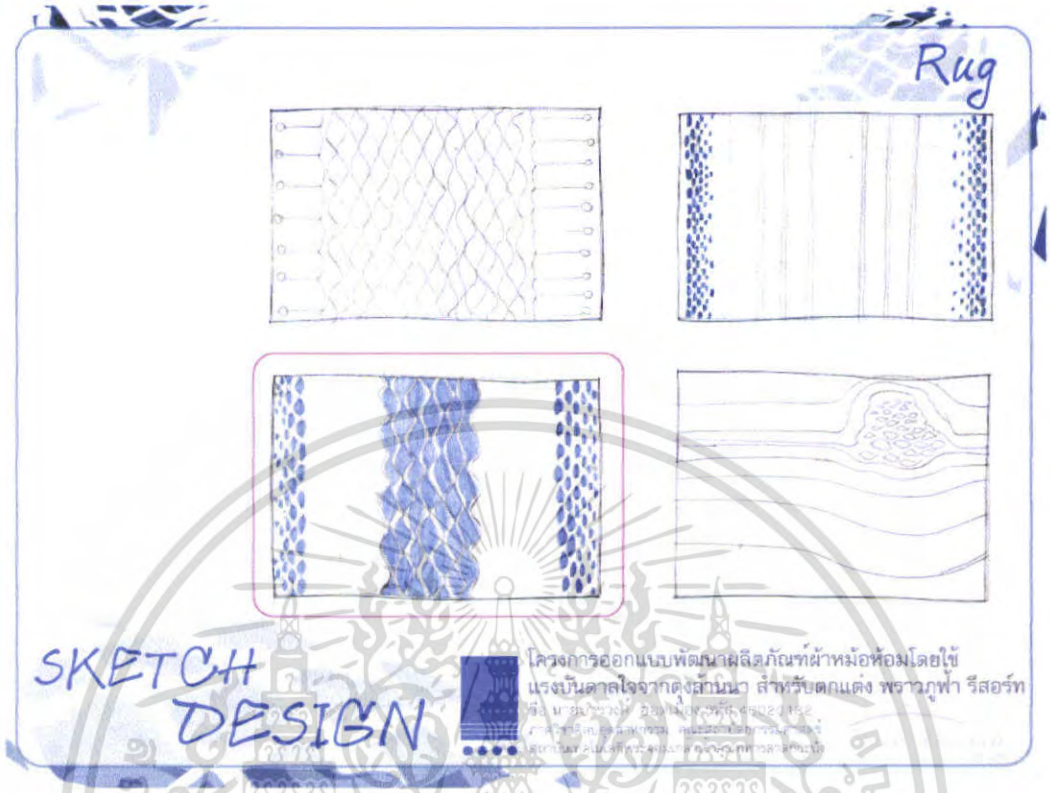

ภาพที่ 97 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

ภาพที่ 98 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

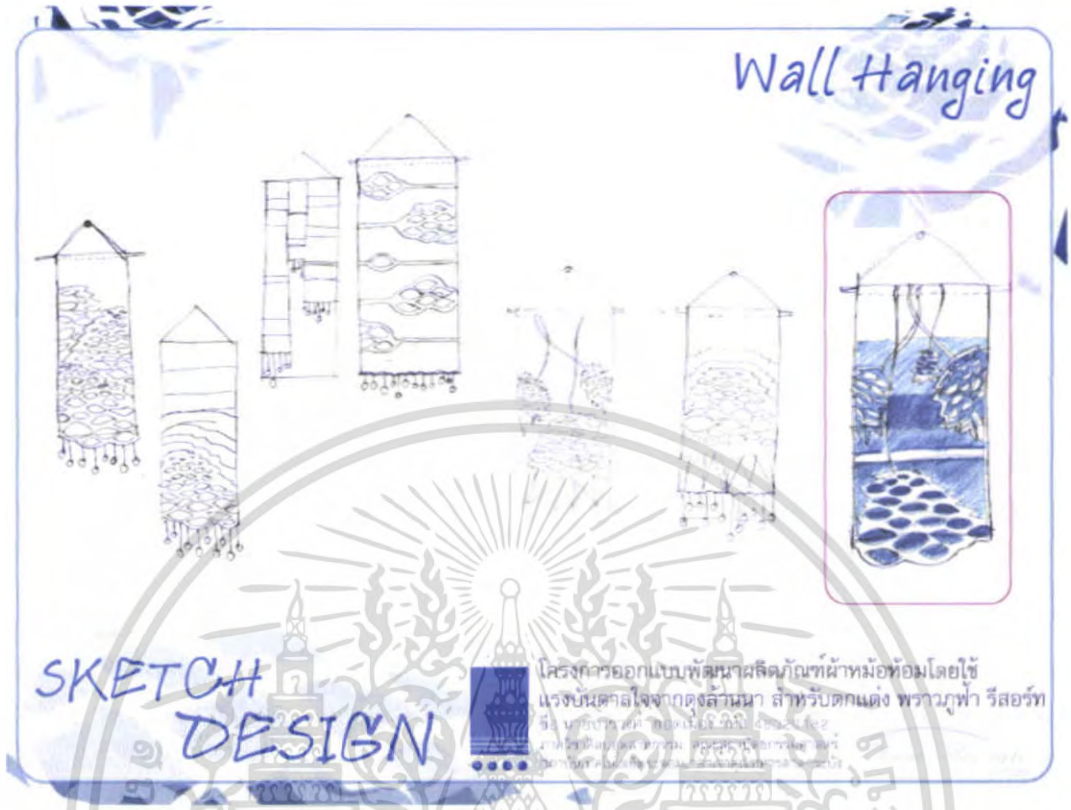

ภาพที่ 99 : แสดงแผ่นเสนองาน Sketch design

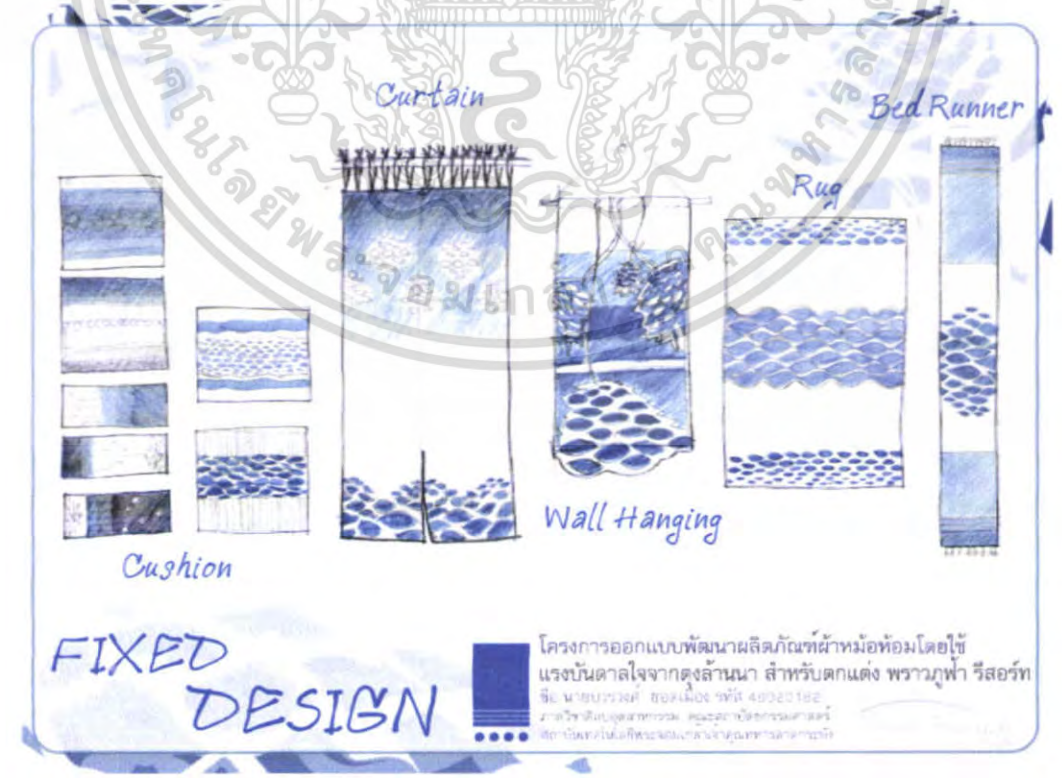

ภาพที่ 100 : แสดงแผ่นเสนองาน Fixed design

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สรุปผลการออกแบบ

เนื่องจากแบบร่างของผลิตภัณฑ์ที่ได้นำเสนอไป ยังขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจึง เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแบบร่างของผลิตภัณฑ์บางชิ้น ตามความเห็นของคณะกรรมการดังนี้

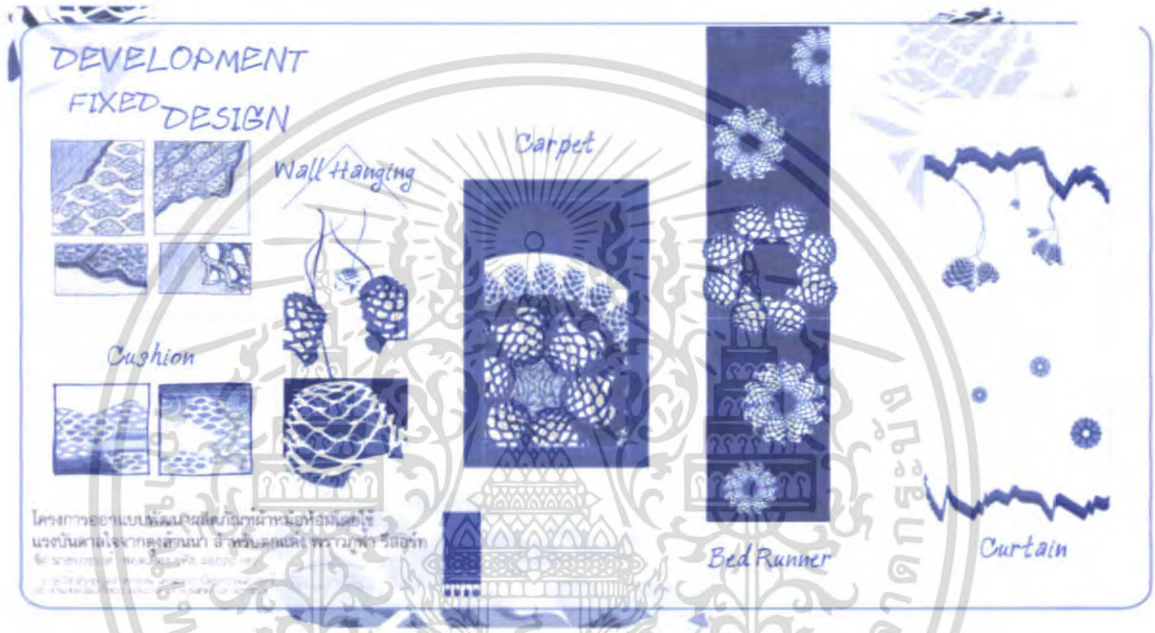

ภาพที่ 101 : แสดงแผ่นเสนองาน Development design

3. ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ทางด้านเทคนิคการย้อม การพิมพ์ดีแล้ว อาจลองพิมพ์ไล่น้ำหนักเพื่อให้หลากหลาย ให้มี Design Alternative มีทางเลือกหลากหลายแบบ ก่อนที่จะเลือก แบบที่เหมาะสมที่สุด ทดลองทำ Patchwork เพื่อศึกษาการเข้ามุมผ้า ตะเข็บในส่วนของ Model Study ขนาดเท่าของจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การนำเสนอการออกแบบ

1. แผ่นเสนองานและแบบแสดงรายละเอียด

เป็นการนำเสนองานขั้นสุดท้ายที่ได้ปรับปรุงผลงานตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

วัสดุหลักที่ใช้ในการออกแบบคือ ผ้าฝ้ายทั้งทอมือและทอเครื่อง ซึ่งจะผสมผสานเส้นใยธรรมชาติชนิดอื่นเช่น ปอ และ กัญชง โดยใช้แรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายจากตุงล้านนา ซึ่งจะนำเทคนิคการสกรีนหม้อห้อมธรรมชาติและการตัดฉลุมาใช้ เพื่อพื้นผิวสัมผัสที่หลากหลายและความสวยงามนั่นเอง

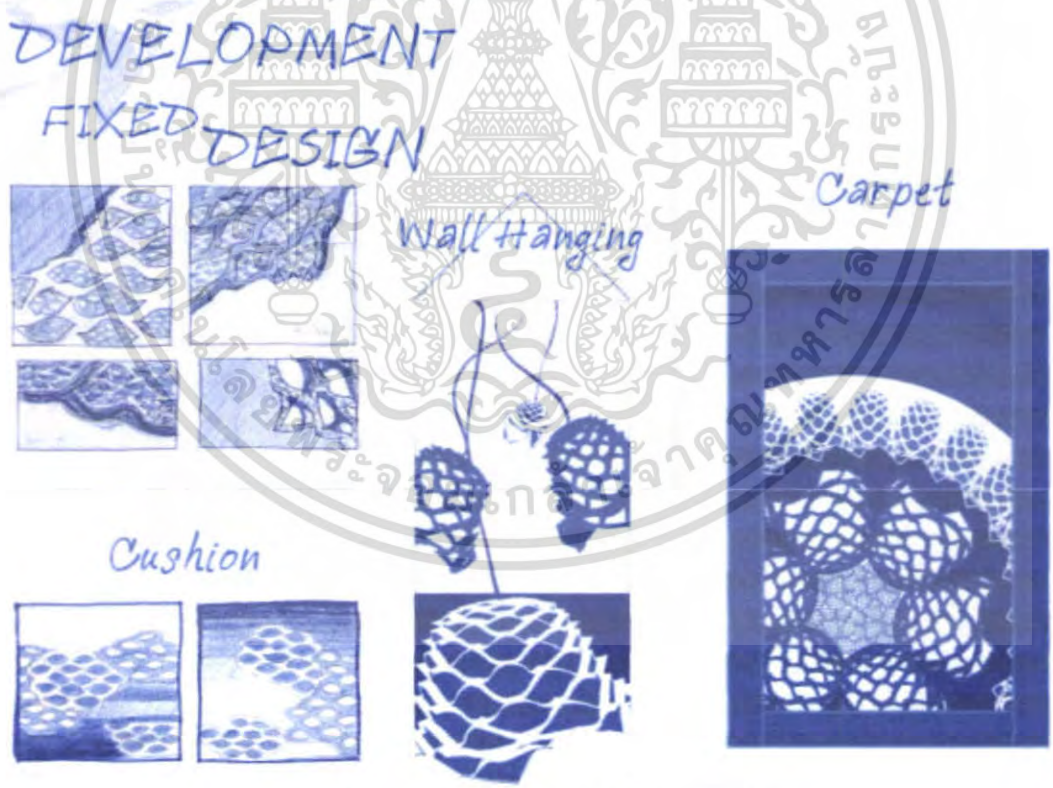

ภาพที่ 102 : แสดงแบบร่างในขั้นตอนสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

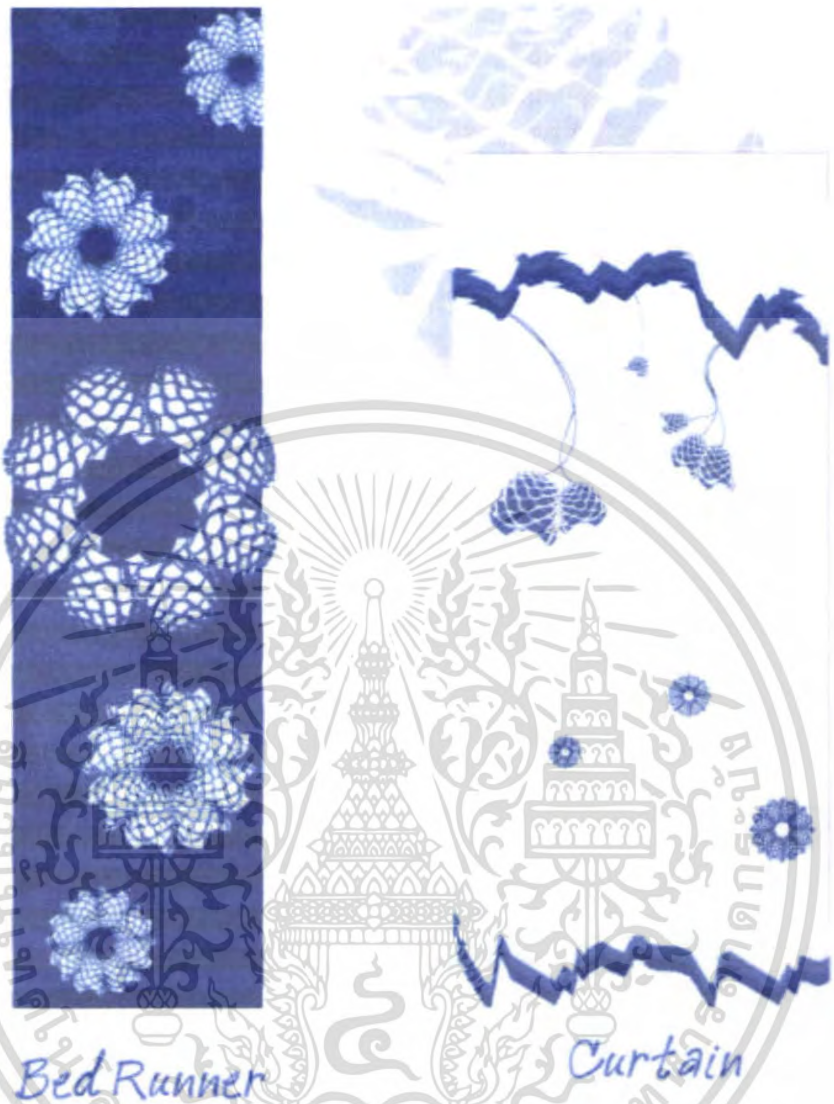

ภาพที่ 103 : แสดงแบบร่างในขั้นตอนสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมอนอิงสำหรับ พิง กอด และวางโชว์ เบาะรองนั่ง 2 ชิ้น

พรมรองนั่งสำหรับพักผ่อน ผ้าม่านโปร่ง ปักหมอหอม

ผ้าปูเตียงและผ้าแขวนผนัง ตกแต่งเพื่อความสวยงาม และสร้างบรรยากาศ

ภาพที่ 104 : แสดงภาพผลิตภัณฑ์และการใช้งาน

ภาพที่ 105 : แสดงภาพผลิตภัณฑ์และการดูแลรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

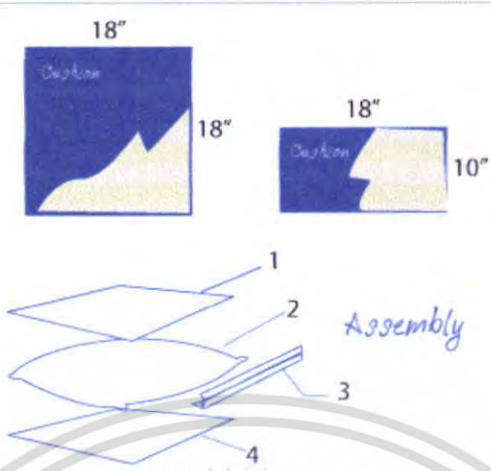

specification

No	Name	Material	Process	Color	Quantity
1	หมอนอิง สกรีนลาย	ผ้าฝ้าย	หมอนอิงสกรีน ขอบ . ผูก	น้ำเงิน	1
2	ไส้หมอน	นุ่น	มาตรฐาน	-	1
3	ซิปซ่อน	เหล็ก	มาตรฐาน	ดำ	1
4	ผ้าพันตะเข็บ	ผ้าฝ้าย	หมอนอิงมาตรฐาน	น้ำเงิน . ฟ้า	1

ภาพที่ 106 : แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของหมอนอิงและเบาะรองนั่ง วัสดุที่เลือกใช้

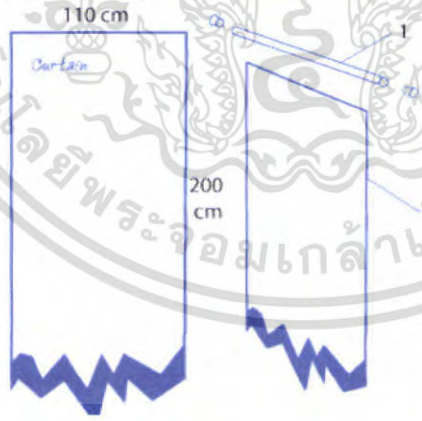

specification

specification

No	Name	Material	Process	Color	Quantity
1	ราวไม้	ไม้	กลึง	-	1
2	จุกไม้	ไม้	กลึง	-	1
3	มาน	สาลู	หมอนอิงตัดต่อ ผูก . ปักจักร	น้ำเงิน . ฟ้า	2

ภาพที่ 107 : แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าม่านและ วัสดุที่เลือกใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

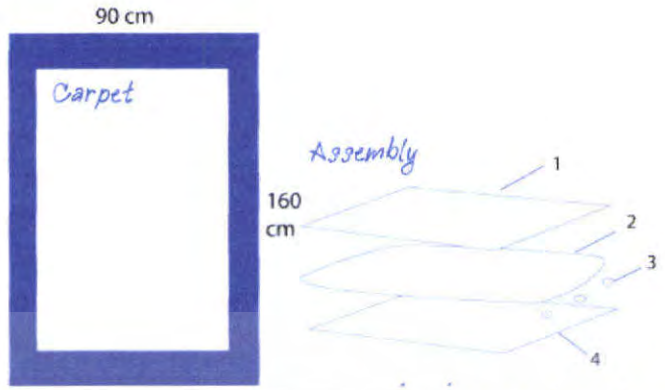

specification

No	Name	Material	Process	Color	Quantity
1	หมอห้อมสกรีนลาย	ผ้าย,สาธุ	หมอห้อมสกรีน ย้อม ปักจักร	น้ำเงิน , ฟ้า	1
2	ใส้เบาะ	ผ้าย	ตัดรอย ฉลุ	-	1
3	กระดุม	กระลามะพร้าว	กลึง	ดำ	3
4	ผ้าพื้นด้านหลัง	โพลีเอสเตอร์	ทอ	ดำ	1

ภาพที่ 108 : แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของพรมรองนั่ง วัสดุที่เลือกใช้

specification

No	Name	Material	Process	Color	Quantity
1	หมอห้อมสกรีนลาย	ผ้าย	หมอห้อมสกรีน ย้อม , ปักจักร	น้ำเงิน , ฟ้า	1
2	ผ้าพื้นด้านหลัง	โพลีเอสเตอร์	ทอ	ดำ	1

ภาพที่ 109 : แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าพาดเตียง วัสดุที่เลือกใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

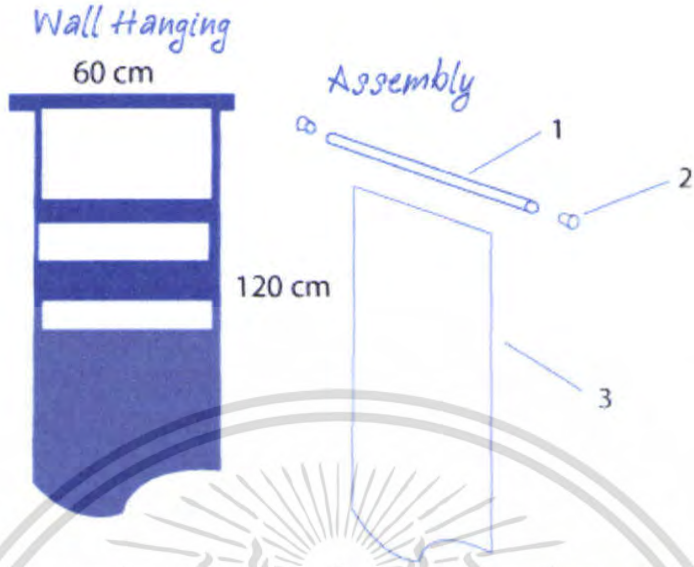

specification

No.	Name	Material	Process	Color	Quantity
1.	ราวไม้	ไม้	กลึง	-	1
2.	จุกไม้	ไม้	กลึง	-	1
3.	สายแขวน	ผ้า ไม้	ตัดต่อ ฉลุ ปักผ้า	น้ำเงิน ฟ้า	2
4.	ผ้าคลุมด้านหลัง	โพลีเอสเตอร์	ขอบ	ดำ	1

ภาพที่ 110 : แสดงภาพส่วนประกอบต่างๆของผ้าแขวนผนัง วัสดุที่เลือกใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ภาพที่ 111 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

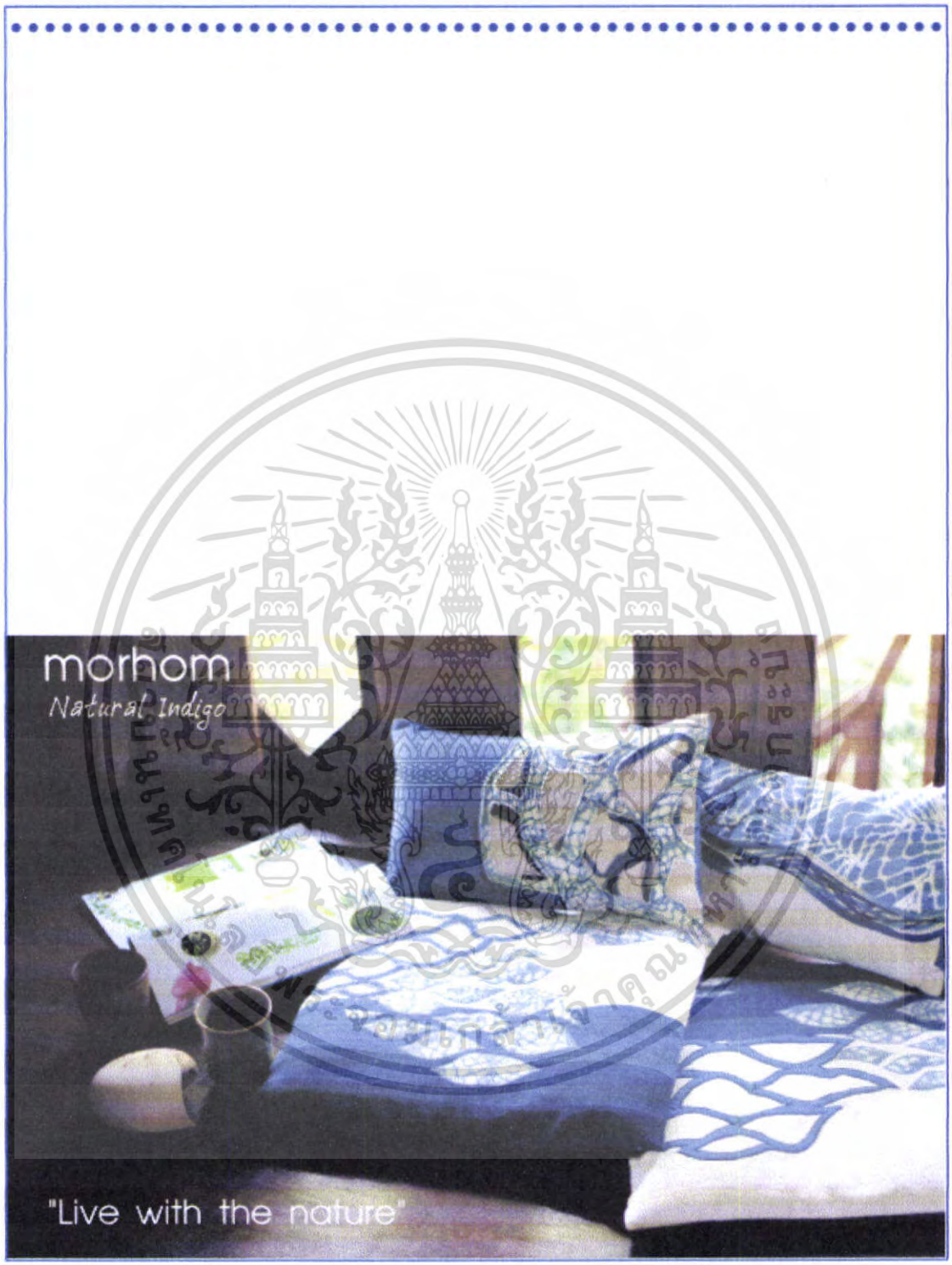

ภาพที่ 112 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิงขนาด เล็กและเบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 113 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ผ้าม่านกับการใช้งานจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 114 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์พรมรองนั่งที่สามารถนำไปพักผ่อนกลางแจ้งได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

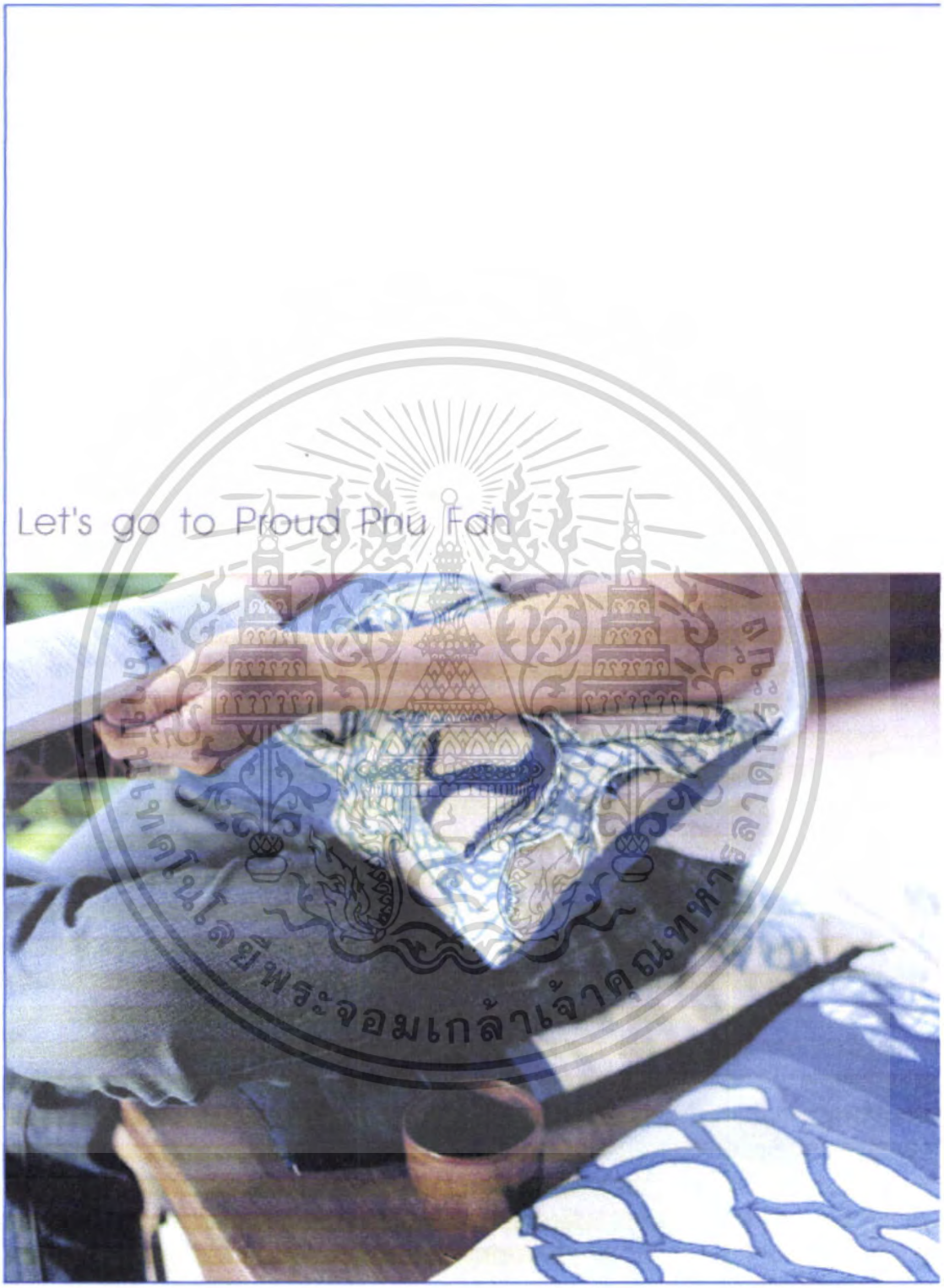

ภาพที่ 115 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์และการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 116 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์หมอนอิงและเบาะรองนั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

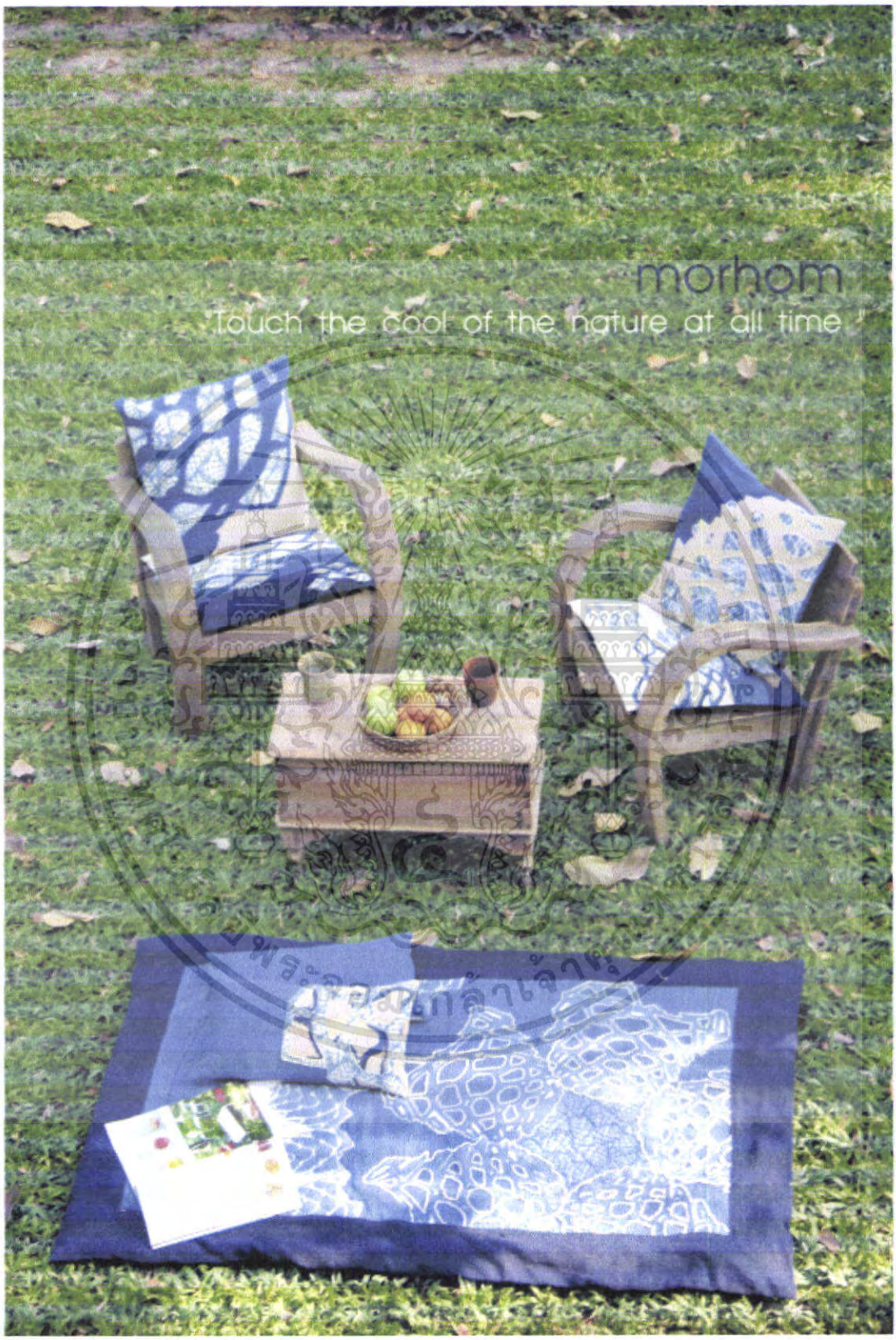

ภาพที่ 117 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

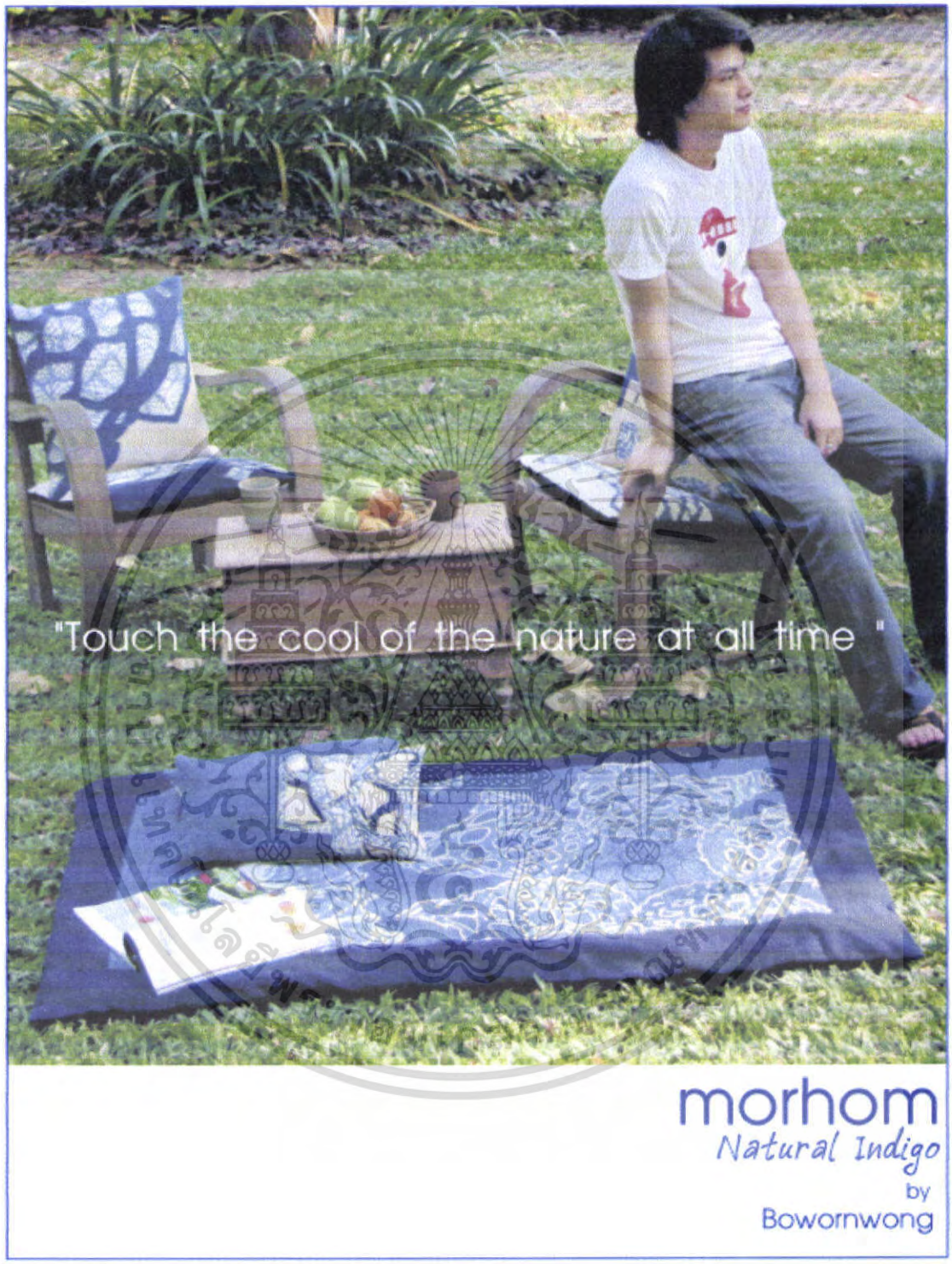

ภาพที่ 118 : แสดงภาพถ่ายผลิตภัณฑ์จากสถานที่จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>การประเมินราคาผลิตภัณฑ์</u>

ตารางที่ 15 : ตารางการประเมินราคาหมอนอิง 18 X 18 นิ้ว

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าฝ้ายใยกัญชา	หลาละ140	1/3 หลา	47
ผ้าฝ้ายใยปอ	หลาละ 130	1/3 หลา	44
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	1/3 หลา	40
ซิบ	6 บาท	1 เส้น	6
ตัวหมอนใยสังเคราะห์	100 บาท	1 ใบ	100
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			287
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	2 ขีด	60
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	20
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 8 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	8
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 2 ชิ้น	20
รวมค่าแรงและวัสดุ			395
ค่าดำเนินการ	35 %		138.25
รวมต้นทุนในการผลิต			533.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 : ตารางการประเมินราคาหมอนอิง 10 X 18 นิ้ว

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าฝ้ายใยกัญชา	หลาละ 140	1/4 หลา	35
ผ้าฝ้ายใยปอ	หลาละ 130	1/4 หลา	32.5
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	1/3 หลา	40
ซิบ	6 บาท	1 เส้น	6
ตัวหมอนใยสังเคราะห์	80 บาท	1 ใบ	80
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			243.5
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	1 ขีด	30
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	20
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 6 บาท	ปลอกหมอน 1ชิ้น	6
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 2 ชิ้น	20
รวมค่าแรงและวัสดุ			319.5
ค่าดำเนินการ	35 %		112
รวมต้นทุนในการผลิต			431.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 : ตารางการประเมินราคาพรมรองนั่ง

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าสาลู	หลาละ 30	1 หลา	30
ผ้าฮัม (ฝ้ายเส้นใหญ่)	หลาละ 50	ครึ่งหลา	25
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	1.5 หลา	180
กระดุมกะลา	อันละ 3 บาท	3 อัน	9
ตัวเบาะฝ้าย	200 บาท	1 ใบ	200
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			494
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	8 ขีด	240
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 3 ชิ้น	60
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 20 บาท	พรม 1 ชิ้น	20
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 2 ชิ้น	20
รวมค่าแรงและวัสดุ			834
ค่าดำเนินการ	35 %		292
รวมต้นทุนในการผลิต			1,126

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 : ตารางการประเมินราคาเบาะรองนั่ง 18 X 18 นิ้ว

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	1 หลา	120
ซิบ	6 บาท	1 เส้น	6
ตัวเบาะใยสังเคราะห์	80บาท	1 อัน	80
เบ็ดเตล็ด			40
รวมราคาวัสดุ			246
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	2 ขีด	60
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	20
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 8 บาท	เบาะ 1 ชิ้น	8
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 2 ชิ้น	20
รวมค่าแรงและวัสดุ			354
ค่าดำเนินการ	35 %		124
รวมต้นทุนในการผลิต			478

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 : ตารางการประเมินราคาผ้าม่าน

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าสาลู	หลาละ 30	3 หลา	90
ราวไม้ยาว 1.20 ม.	100 บาท	1 ท่อน	100
หัวไม้	อันละ 20 บาท	2 อัน	40
ตะขอล็อค	อันละ 10 บาท	2 อัน	20
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			300
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	2 ขีด	60
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	20
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	10
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	10
รวมค่าแรงและวัสดุ			400
ค่าดำเนินการ	35 %		140
รวมต้นทุนในการผลิต			540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 : ตารางการประเมินราคาผ้าพาดเตียง

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าฮัม (ฝ้ายเส้นใหญ่)	หลาละ 50	1 หลา	50
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	3 หลา	360
ผ้าสาลู	หลาละ 30	1 หลา	30
ปอม ปอม	อันละ 3 บาท	20 อัน	60
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			550
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	1 กิโลกรัม	300
ค่าสกรีน	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 3 ชิ้น	60
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 30 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	30
ค่าปักจักรและตักฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 3 ชิ้น	30
รวมค่าแรงและวัสดุ			970
ค่าดำเนินการ	35 %		440
รวมต้นทุนในการผลิต			1,410

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 : ตารางการประเมินราคาผ้าแขวนผนัง

วัสดุ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าฝ้ายใยกัญชา	หลาละ 140	ครึ่งหลา	70
ผ้าฝ้ายใยปอ	หลาละ 130	ครึ่งหลา	65
ผ้าฝ้ายทอมือ	หลาละ 120	1 หลา	120
ผ้าฮัม	หลาละ 50	ครึ่งหลา	25
ปอม ปอม	อันละ 3 บาท	10 อัน	30
ราวไม้ 70 ซม.	ท่อนละ 80 บาท	1 ท่อน	80
ตะขอล็อค	อันละ 10 บาท	2 อัน	20
เบ็ดเตล็ด			50
รวมราคาวัสดุ			460
ค่าย้อมหม้อห้อม	กิโลกรัมละ 300 บาท	6 ขีด	180
ค่าแรงตัดเย็บ	ชิ้นละ 20 บาท	ผ้า 1 ชิ้น	20
ค่าปักจักรและตัดฉลุ	ชิ้นละ 10 บาท	ผ้า 3 ชิ้น	30
รวมค่าแรงและวัสดุ			690
ค่าดำเนินการ	35 %		242
รวมต้นทุนในการผลิต			932

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
บทสรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการออกแบบ

การออกแบบผลิตภัณฑ์ในโครงการครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ดังนี้

1. สามารถประยุกต์ เทคนิควิธีการย้อมและการสกรีนหม้อห้อมธรรมชาติมาใช้ในการออกแบบให้มีความสวยงาม โดยจะผสมผสานเนื้อผ้าที่มีสัมผัสหลากลาย เพื่อสร้างมิติและการสัมผัสที่แปลกใหม่
2. การย้อมหม้อห้อมธรรมชาติ สีที่ได้จะมีความอ่อนแก่ต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งในการย้อมเมื่อทำการย้อมให้ได้หลายเฉด ก็จะสามารถนำมาปรับและจัดวางให้ลวดลายมีสีสันสวยงามได้ เช่นเดียวกับการสกรีนหม้อห้อมลงบนผ้าที่ต่างชนิดกันก็จะให้ค่าเฉดสีที่แตกต่างกันจึงควรเลือกเนื้อผ้าให้เหมาะกับผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ
3. การออกแบบลวดลาย และสีสัน เป็นไปตามรูปแบบแรงบันดาลใจคือ ตุงไส้หมู จากตุงล้านนา ทั้งการนำเอกลักษณ์ของการประดิษฐ์ตุงล้านนาเช่น การต่อ การตัดฉลุ และการห้อยปอมปอม มาใช้ ประกอบกับการใช้โทนสีน้ำเงินจากหม้อห้อมธรรมชาติ ทำให้รูปแบบผลิตภัณฑ์มีความกลมกลืน และมีเอกลักษณ์ร่วมกัน
4. รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับการตกแต่งห้องพักใน พราวภูฟ้า รีสอร์ท และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับส่วนต่างๆ ของบริเวณรีสอร์ทได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

การนำหม้อห้อมธรรมชาติมาพัฒนาต่อเป็นเรื่องดีแต่ควรศึกษาเพื่อทราบถึงข้อจำกัด ให้ดีเสียก่อนเช่น หม้อห้อมสามารถย้อมติดได้เฉพาะเส้นใยธรรมชาติ โดยเฉพาะฝ้ายได้ดี และการดูแลรักษาคือไม่ควรใช้งานกลางแจ้งมากเกินไปหากไม่ต้องการให้สีซีดเร็ว หรือการย้อมที่แตกต่างจากระบบอุตสาหกรรมซึ่งจะสามารถย้อมในปริมาณไม่มากต่อหม้อใน 1 ครั้งเพราะค่าเคมีที่เปลี่ยนไปทำให้ต้องวางแผนล่วงหน้า นอกจากนี้ผ้าย้อมหม้อห้อมธรรมชาติ ยังมีเสน่ห์อีกอย่างหนึ่ง คือ ยิ่งใช้นานสียิ่งอ่อนใสขึ้นคล้ายกับการฟอก ดูแตกต่างจากหม้อห้อมเคมี มีกลิ่นหอม แห้งไว และยังเป็นมิตรต่อทั้งมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ตุงล้านนา มีความน่าสนใจในรูปแบบที่หลากหลายและประวัติความเป็นมา ทั้งการสะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน และ ชาวพุทธ ด้วยสีสันที่สดใสสะดุดตา ลวดลายที่แปลก และการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประดิษฐ์ที่หลากหลาย เช่น การทอผสมผสานวัสดุ การตัดฉลุ การเลือกคู่สี สามารถนำจุดเด่นต่างๆ เหล่านี้ไปศึกษาและพัฒนาได้อีกหลายมุมมอง

ข้อเสนอแนะของกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

การเลือกใช้หม้อห้อมธรรมชาติ เป็นงานที่ส่งเสริมการใช้วัสดุจากธรรมชาติ เทคนิคการผลิต และภูมิปัญญาในท้องถิ่น งานออกแบบมีความสวยงามและใช้งานได้จริง ให้ระวังเรื่องการดูแลรักษา ควรซักด้วยมือ ตากในร่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

คม ชัด ลึก. **"เส้นใยธรรมชาติ มัดใจด้วยรูปทรง และลีลา."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.siam-handicrafts.com/webboard/question.asp?QID=3474. 2548

จักรพงษ์ คำบุญเรือง. **"ตุง พุทธบูชาของชาวล้านนา."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.chaimainews.co.th/viewnews.php?id=5414&y0=1. 2549.

ผู้จัดการออนไลน์. **"ตามรอยโบราณ ศึกษาประวัติความเป็นมาของ "ตุง" หนึ่งในสัญลักษณ์ แห่งวัฒนธรรมล้านนา."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9480000052657. 2548.

ผู้จัดการออนไลน์. **"สืบสาน ตุง มรดกล้านนาก่อนจะถึงวันสิ้นลมหายใจ."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.manager.co.th/smes/viewnews.aspx?newsid=4776289411782. 2547.

ฝ้ายแกมไหม. **"มาระน่ารู้เรื่องสิ่งทอ."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.faigaemmai.com/know_tung.php. 2550.

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย. **"ตุงทางภาคเหนือของไทย."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.yupparaj.ac.th/web2001/st13/01.htm. 2550.

วรธารี วัยยะภักดี. **"โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจากผ้าหม้อห้อม."** วิทยานิพนธ์ภาควิชาศิลปะอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2548.

วิชาการ.คอม. **"สืบสานตุงมรดกด้วยคณิตศาสตร์ โครงงานการสร้างตุงด้วยGSP."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.vcharkarn.com/include/vcafe/showkratoo.php?pid=60187. 2549.

วุฒิไกร ผาทอง. 2548. **"แก้ววรรณา หลายอย่างที่อยากบอกเล่ม 1."** จังหวัดแพร่.

_____. 2548. **"แก้ววรรณา หลายอย่างที่อยากบอกเล่ม 2."** จังหวัดแพร่.

_____. 2549. **"มาเถอะจะพาไปซื้อหม้อฮ่อม."** จังหวัดแพร่.

สุวิทย์ ชัยรัตน์. **"ตำนานตุง สืบสานภูมิปัญญาล้านนา."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://board.dserver.org/l/lannaboard/00000007.html. 2550

welcome2thai. **"ตุง สัญลักษณ์แห่งศิริมงคล."** [Online]. เข้าถึงได้จาก : http://www.welcome2thai.com/welcome/welcome_article.th.html?id=35. 2546.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นายบวรวงศ์ ยอดเมือง
วัน-เดือน-ปีเกิด	10 มกราคม 2528
วุฒิการศึกษา	
- ระดับมัธยมศึกษา	โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่
- ระดับประถมศึกษา	โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง จังหวัดแพร่
- ระดับปริญญาตรี	ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้